

دفاع مقدس مظهر عقلانیت انقلابی و مدیریت جهادی است

صداق

رحلت جانسوز پیامبر اعظم (ص)
شهادت امام مجتبی (ع) و امام رضا (ع) را تسلیت می‌گوییم

هفته‌نامه | سیاسی، فرهنگی و اجتماعی | سال بیست و یکم | شماره ۱۰۶۲ | دوشنبه ۲۸ شهریور ۱۴۰۱ | ۲۲ صفر ۱۴۴۴ | ۱۹ سپتامبر ۲۰۲۲ | ۱۶ صفحه

نمونه اکوان
آتش بر انبار

۴
جهان

مهدی سعیدی
کاسبان مرگ مهسا

۲
نگاه

حنیف غفاری
متغیری که کتمان می‌شود!

۲
سرمقاله

۳
بازار

چرا عضویت ایران در شانگهای مهم است؟

۲
نگاه

امام خامنه‌ای در مراسم عزاداری اربعین حسینی با حضور دانشجویان

۱۱
خرد

راه تمدن‌ساز

تحلیل نشانه - معناشناختی راهپیمایی اربعین

هیئت

۱۵
سپاه

آموزه اصلی دفاع مقدس

پایگاه تبیین

سر مقاله

متغیری که
کنمان می‌شود!

حنیف غفاری

دکترای روابط بین‌الملل

نسبت‌سنجی میان «متغیر مستقل» و «متغیر وابسته» یکی از دغدغه‌های مهم پژوهشگران و محققان در تمامی رشته‌های تجربی و اثبات‌پذیر به شمار می‌آید. در بسیاری از موارد تشخیص ندادن بهنگام دقیق متغیر مستقل یا خلط مرز متغیر مستقل و متغیرهای وابسته، منجر به درک ناقص از پژوهش و در نتیجه، محقق نشدن اهداف تعیین شده در آن خواهد شد. این قواعد پژوهشی و تحقیقاتی در حوزه روابط بین‌الملل نیز قابل مشاهده است. پس از پایان جنگ جهانی دوم و تأسیس ناتو، اعضای پیمان آتلانتیک شمالی عامدانه تلاش کردند با تمرکززدایی از «متغیر مستقل»، توجه افکار عمومی را بر روی «متغیرهای وابسته» استوار کنند تا از این طریق، مانع کشف حقیقت از سوی اذهان و وجدان‌های آگاه بشری شوند. در این خصوص دو نکته اساسی وجود دارد که لازم است مورد توجه قرار گیرد:

نخست اینکه، لابی‌گری‌های اعضای کابینه‌ها بنابر لاپید، به ویژه بنی گانتس، وزیر جنگ رژیم اشغالگر قدس با سران کاخ سفید و ترونتیکای اروپایی بر سر به تعویق انداختن مذاکرات احیای برجام هفته‌ها قبل از اعلام پاسخ ایران آغاز شده بود. استدلال مقامات صهیونیستی در این مذاکرات این بود که اگر توافق هسته‌ای با ایران تحت هر شرایطی اعلام شود، موقعیت حزب لیکود و نتانیاهو در انتخابات سراسری نوامبر تقویت خواهد شد.

دوم اینکه، مشاوران انتخاباتی بایدن نیز قبل از ارائه پاسخ ایران به رئیس‌جمهور آمریکا و آنتونی بلینکن، وزیر خارجه این کشور توصیه کردند که احیای توافق هسته‌ای، منجر به بروز شکاف میان دو طیف تندرو و میانه‌رو حزب دموکرات در ستانه انتخابات میان‌دوره‌ای نوامبر (آبان ماه) خواهد شد. از سوی دیگر، نظر سنجی‌های متقنی در آمریکا مبنی بر حمایت رأی‌دهندگان از احیا یا عدم احیای توافق هسته‌ای وجود نداشت و همین مسئله، بر شدت و ضریب سردرگمی مقامات آمریکایی در قبال مسائل اختلافی باقی مانده (در مذاکرات وین) افزوده بود.

همان گونه که مشاهده می‌شود، تعلل عامدانه آمریکا و ترونتیکای اروپایی مرون این دو «مؤلفه فرامتنی» و «غیر حقوقی» است. در این میان، سیاست‌مداران و رسانه‌های غربی در یک رویکرد مشترک و هماهنگ تلاش می‌کنند ضمن کنمان این دو مؤلفه محیطی، تأخیر در احیای توافق هسته‌ای را به پاسخ ایران به پیشنهاد اروپاییان مرتبط کنند! شواهد و مستندات موجود می‌گوید، پس از برگزاری انتخابات سراسری در اراضی اشغالی و انتخابات میان‌دوره‌ای کنگره، آمریکا و اروپا بار دیگر از دیپلماسی پویا و لزوم از سرگیری مؤثر مذاکرات سخن خواهند گفت! بدون شک در برهه حساس و سرنوشت‌ساز کنونی، باید مانع از خلط متغیر مستقل و متغیرهای وابسته دخیل در روند مذاکرات وین و احیای توافق هسته‌ای از سوی طرف‌های غربی شد. آنچه این معادله را شفاف و مکر طرف مقابل را بی‌اثر می‌کند، شفاف‌سازی در قبال این روند و تفکیک متغیرهای مذکور از سوی دستگاه دیپلماسی و سیاست خارجی کشورمان است.

خیلی خرسندم و خدای متعال را شاکرم که این جلسه نورانی و بابرکت را یک بار دیگر در این حسینیه دیدیم و از آن فیض بردیم. دل‌های پاک و صاف شما، دل‌های روشن شما کیفیت می‌دهد به دعا و به نصیحت و به موعظه و به مرثیه‌خوانی و همه چیز. اصل قضیه دل است؛ دل روشن و پاک که بحمدالله منشأ و منبعش شماها هستید. این قاری محترم خوش سلیقگی به خرج دادند، این آیه هدی. ان‌شاءالله شماها مصداق این آیه شریفه باشید: «چون‌هایی که ایمان آوردند، ایمان در دل آنها راسخ شد و به همین جهت هم خدای متعال هدایتش را بر آنها افزایش داد.» سعی کنیم این جوری باشیم.

اربعین، پرچم سر بلند حسین بن علی (ع) است. [مراسم] اربعین امسال از همه سال، از همه سال‌ها، از همه دوران تاریخ، باشکوه‌تر و معظم‌تر انجام گرفت. حقاً و انصافاً باید گفت حادثه اربعین، این پیاده‌روی، این حضور همگانی مردم مسلمان، یک پدیده معجزه‌گون و معجزه‌آسا است. این یک چیز طبیعی نیست. با هیچ تربیتی، با هیچ تدبیری، با

هیچ دستی، با هیچ سیاسی امکان نداشت و امکان ندارد یک چنین حادثه‌ای پیش بیاید؛ این فقط دست خداست.

خب، این مژده است. این برای من و شما مژده و بشارت است. پیداست که دست خدای متعال در حال اقدام برای پیشرفت داعیه اسلام خواهی و اسلام‌گرایی است و پرچم اسلام اهل بیت را روزبه‌روز خدای متعال دارد بلندتر می‌کند. این نشانه آن است که راه پیش روی ما راه روشنی است، ان‌شاءالله راه پیمودنی است.

من به شما جوان‌های عزیز توصیه می‌کنم قدر هیئت‌های‌تان را بدانید. من همیشه به جوان‌ها می‌گویم قدر جوانی‌تان را بدانید؛ این امروز هم هست. قدر جوانی را بدانید، اما قدر این هیئت‌ها را بدانید. این هیئت‌ها گنجینه است؛ حقیقتاً گنجینه معتبر و باارزشی است. هیئت حسینی به معنای یاد و تبیین است. هم یاد است، هم تبیین است. یعنی هیئت باید این جور باشد: هم یاد را زنده کند، هم پایگاه و مرکز تبیین باشد. این برای امروز ما لازم است. شما می‌دانید؛ رهنمائی هستند که نمی‌پسندند امثال حرکت شما جوان‌ها را؛ رهنمائی هستند که

نیم نگاه

کاسبان مرگ مهسا

اصلاح‌طلبان و ماجرای فوت مهسا امینی

ماجرای زندان کهریزک را بازخوانی کردند و با چشم پوشیدن به آن همه جنایات فتنه‌گران، تلاش کردند نظام را بار دگر مهمت کنند!

۵ طیف روشنفکران سکولار اصلاح‌طلب که در حوزه گفت‌وگامی ملت‌هاست از مقوله حکومت دینی گذشته و حداکثر آن را در حد «حکومت دینداران» تنزل داده است، بحث را در سطح موافقان و مخالفان گشت ارشاد نگه نداشتند، بلکه در نگاهی وسیع‌تر کارکردهای حکومت اسلامی را مورد چالش قرار دادند و حکومت را از هرگونه اقدام در عرصه هدایت و تربیت منع کرده و با طرح سؤالاتی از این قبیل که وظایف و اختیارات حکومت اسلامی در عرصه فرهنگ و تربیت تا چه حد است و آیا حکومت اسلامی در این عرصه‌ها نیز اختیاراتی دارد یا خیر؟ تلاش کردند تا بخشی از کارکردهای حکومت اسلامی را زیر سؤال برده و آن را در حد دستگاهی که تنها به سیر کردن شکم مردم باید مشغول باشد و رسالت و وظایفی برای هدایت جامعه ندارد، تقلیل دهند! در این میان، بخشی از روحانیون این جریان که تلاش دارند حرف سکولارها را به زبان آیات و روایات بزنند، ناشیانه آیه «لا اکراه فی الدین» را نشانی از آن آوردند که حکومت در زمینه امر به معروف و نهی از منکر هیچ وظیفه ندارد و فرهنگ جامعه باید به حال خود رها شود!

این اظهارات در حالی صورت می‌گیرد که اصلاح‌طلبان در طول سال‌های اخیر هیچ راهکار

مشابه ابراز داشتند و خواهان حذف گشت ارشاد شدند.

۲ بخشی دیگر بدون آنکه حاضر باشند حقایق مشخص شده در این ماجرا را بشنوند، با همه توان در تخریب و تضعیف نیروی خدمت‌انظامی کشور فعال شده‌اند و با دروغ‌پردازی و در حالی که شواهد بسیاری مبنی بر عدم ضرب و شتم آن مرحوم وجود دارد، باز هم بر برخورد خشونت‌آمیز نیروی انتظامی تأکید دارند! به طور قطع انتشار اسناد و مدارک پزشکی و سابقه بیماری‌های مهسا امینی نشان خواهد داد که دلیل واقعی فوت چیست. متأسفانه برخی جریان‌های سیاسی داخلی و شبکه‌های معاند خارجی و جریان ضد انقلاب از همان ابتدا تلاش کردند ضرب و شتم از سوی عوامل انتظامی را عامل فوت اعلام کنند در حالی که هیچ ضرب و شتمی در کار نبوده است.

۳ طیف رادیکال و ساختارشکن فرصت را مناسب دانستند تا با همه‌به جمهوری اسلامی، از ناکارآمدی و شکست سیاست‌های جمهوری اسلامی در عرصه‌های مختلف، از جمله در عرصه فرهنگ سخن بگویند و مدعی شوند که «این طرز اداره کشور نیست. نه قانونش مربوط مطابق خواست عمومی است، نه در اجرا می‌توانند متعادل رفتار کنند، و نه قادرند که به شفافیت تن دهند.»

۴ طیفی دیگر از فرصت‌طلبان اصلاح‌طلب، آن را بهانه‌ای برای احیای فتنه ۸۸ کرده و

معتقد هستند. به راه خد-لمنور کنند و ملون کنند و این توامی بر شما لازم است، برای ما لازم است. امروز، هم به حق توامی کنید، هم به صبر. نگذارید محیط، محیط خسته‌ای بشود، محیط از کار افتاده‌ای بشود.

از خداوند متعال برای همه شما توفیق طلب می‌کنم. از برادران و خواهرانی که به خاطر وضعیت بیماری و کرونا و امثال اینها و محدودیت‌هایی که وجود دارد، نتوانستیم بیشتر از جمع حاضر در این حسینیه اجتماع آماده کنیم معذرت می‌خواهم و به همه آنها سلام می‌رسانم و به همه کسانی که به من اظهار لطف کردند و از دور سلام رساندند، من هم به آنها سلام می‌کنم و توفیقات‌شان را از خدا مسئلت می‌کنم.

ان‌شاءالله روح مطهر امام از من و شما راضی باشد؛ ارواح مطهر شهدا از ما راضی باشند؛ روح مطهر اباعبدالله‌الحسین (ع) از ما راضی باشد و قلب مقدس امام زمان (عج) از ما راضی باشد.

والسلام علیکم ورحمة‌الله وبرکاته

مشخصی برای حل معضلات فرهنگی و همچنین چگونگی مواجهه با شیوع منکر بدحجابی در جامعه ارائه نکرده‌اند و تنها با پاک کردن مسئله به راهسازی عرصه فرهنگ تأکید دارند. عملکرد این جریان در زمانی که بر مسند قدرت نشسته بود نیز به خوبی حکایت از آن دارد که در برابر رواج بی‌بند و باری و سبک زندگی غربی کاملاً منفعل بوده و هیچ سیاستی برای مواجهه با آنچه تهاجم فرهنگی نامیده می‌شود ندارند!

آن طیف از اصلاح‌طلبان که خود را همچنان ملزم به اسلام سیاسی می‌دانند نیز در مواجهه با این سؤال که آیا حکومت اسلامی باید خود را ملزم با اجرای شریعت بداند یا خیر؟ و اگر دارند، چگونه این حقیقت باید در جامعه محقق شود، پاسخ مشخصی ندارند! البته آن بخش از اصلاح‌طلبان که مدت‌هاست رسمی یا غیررسمی عبور از اسلام سیاسی و سکولار شدن خود را اعلام کرده‌اند، تکلیف‌شان مشخص است که طبیعتاً اعتقادی به حکومت اسلامی و اجرای شریعت اسلامی ندارند!

در آخر باید تأکید کرد برای حل چنین مسائلی در عرصه فرهنگی-اجتماعی باید اتاق فکری با حضور کارشناسان و صاحب‌نظران مختلف فارغ از منافع جناحی-سیاسی تشکیل داد و به تأمل نشست تا راهکارهایی ارائه شود که احکام مختلف فرهنگی-اجتماعی اسلام چگونه به بهترین شیوه اجرا شود که کمترین تبعات را برای جامعه و نظام اسلامی داشته باشد.

سیاست متوازن دولت سیزدهم به عرصه دیپلماسی

روابط با جهان محدود به غرب نیست

تهران با عضویت خود در این مجمع ثابت کرد که برخلاف پروپاگاندای رسانه‌ای غرب، انزوای سیاسی مورد نظر آنها ایجاد نشده است. بخش دیگری از اهمیت پذیرش عضویت رسمی ایران در شانگهای از سوی اعضای این نهاد، کاملاً اقتصادی است. از طرفی هم نگاه متوازن‌ساز به عرصه دیپلماسی اولویت‌های سیاست خارجی در دولت سیزدهم، توان بخشی به دیپلماسی است و در راستای اجرای این اولویت، از همان ابتدا تصمیم گرفته شد که روابط با جهان تنها به غرب و اروپا محدود نماند و امور اجرایی هم معطل مذاکرات هسته‌ای و ۱۰۴ نشود.

نیست و این گروه را می‌توان از مهم‌ترین نهادهای اقتصادی جهان هم برشمرد، وقتی بدانیم که حدود ۲۵ درصد تولید ناخالص جهان به کشورهای عضو این سازمان تعلق دارد و حجم اقتصاد کشورهای عضو سازمان، ۲۰ تریلیون دلار است که نسبت به ۲۰ سال گذشته، ۱۳ برابر شده است.

شورای تجاری، انجمن بین‌بانکی و باشگاه انرژی سه نهاد غیردولتی زیرمجموعه سازمان شانگهای هستند. شورای تجاری سال ۲۰۰۵ تأسیس شد و مقرآن در مسکو است که با هدف گردآوردن فعالان بازرگانی کشورهای عضو و ایجاد فضای ایده برای پروژه‌های مشترک تشکیل شد.

و توان اقتصادی، نظام پولی و بانکی و همه پیشرفت‌های امروز منطقه و ظرفیت‌ها را کنار هم قرار دهیم و بهترین استفاده را برای منافع ایران داشته باشیم.»

این دومین حضور رئیسی در نشست این سازمان بود. حضور قبلی ایران در این اجلاس، منجر به عضویت ایران به عنوان عضو ناظر در سازمان شانگهای شد. نشست بیست و دوم شانگهای برای ایران که این بار به عضو رسمی تبدیل شده است، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و سرآغازی برای گسترش همکاری‌های اقتصادی با کشورهای عضو و همسایگان خواهد بود.

اهمیت شانگهای به عالم سیاست محدود

حجت‌الاسلام سید ابراهیم رئیسی چهارشنبه گذشته به دعوت رئیس‌جمهور ازبکستان برای دیدار دوجانبه رسمی و شرکت در اجلاس سران سازمان همکاری‌های شانگهای راهی ازبکستان شد. اهداف این سفر تقویت سیاست همسایگی، تقویت همکاری و عمق بخشیدن به چندجانبه‌گرایی عنوان شد.

رئیس‌جمهور پیش‌تر گفته بود: «بدون تردید در سیاست همسایگی در گام نخست توانستیم اعتماد سیاسی متقابل را تقویت کنیم و در گام دوم نقش‌آفرینی جمهوری اسلامی ایران و حضور فعالش در منطقه را دنبال می‌کنیم؛ به نحوی که بتوانیم با زیرساخت‌هایی که در آسیا و کشورهای همسایه وجود دارد و قدرت

یادداشت

چرا عضویت ایران در شانگهای مهم است؟

مجید رضا حریری

رئیس اتاق بازرگانی ایران و چین

بر اساس اخبار منتشر شده، لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به سازمان همکاری شانگهای پس از تصویب در دولت، برای انجام تشریفات قانونی تقدیم مجلس شده است. این موضوع از این نظر اهمیت دارد که پیوستن ایران به سازمان‌ها و پیمان‌های دو یا چند جانبه منطقه‌ای و بین‌المللی به خودی خود برای هر اقتصادی، از جمله اقتصاد تحریمی و تحت فشار ایران بسیار مثبت است.

از این نظر عضویت در این سازمان و سایر سازمان‌هایی که اعضای بزرگتری داشته باشند، برای ایران حائز اهمیت است؛ چرا که عضویت در سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای که تبادل و تعامل و تجارت فی ما بین بخشی از کارکرد آن سازمان‌ها به شمار می‌رود، برای ما الگویی آموزنده است. به این معنا که مسئولان جمهوری اسلامی با عضویت در این سازمان‌ها در می‌یابند که چگونه در چارچوب‌های بین‌المللی رفتار کنند و اقتصاد بر چه اساسی مدیریت شود که انتهای آن تأمین منافع ملی باشد و عموم مردم ایران از فعالیت‌های تجاری دو یا چند جانبه بهره‌مند شوند.

عضویت در این سازمان‌ها به این دلیل اهمیت دارد که با همکاری با کشورهای مختلف می‌توان آموخت که توسعه اقتصادی در بخش‌های مختلف به رعایت چه مسائلی وابسته است و مدیریت سایر شئون اقتصادی چگونه است؟

بی‌تردید، عضویت و همکاری در سازمان‌های منطقه‌ای، تجاری و سیاسی فرصت‌هایی برای اعضا ایجاد می‌کند؛ اما اینکه ما چقدر می‌توانیم از این فرصت استفاده کنیم و فرصت‌های بالقوه را به بالفعل تبدیل کنیم، به رعایت مسائل مختلف و حل چالش‌هایی وابسته است که یکی از آنها «تحریم» است.

از سوی دیگر، باید به این موضوع توجه داشته باشیم هنگامی که اقتصاد ایران تحت تحریم است، باید از فرصت عضویت در سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای استفاده کنیم، به این دلیل که در شرایط تحریمی باید در بازی‌های دسته جمعی دنیا بیشتر از قبل حضور داشته باشیم. قرار گرفتن در تیم‌های بزرگتر همکاری اقتصادی، تجاری و سیاسی تحریم‌پذیری ایران را درون تیم سخت‌تر می‌کند.

گفتنی است، عضویت در سازمان‌های همکاری منطقه‌ای و بین‌المللی به این معنا و مفهوم نیست که با عضویت صرف از فردا بخش بزرگی از مسائل اقتصادی و تجاری کشور حل می‌شود و همه چیز به نحو احسن فعال و مدیریت می‌شود، بلکه پیوستن به سازمان‌های همکاری منطقه‌ای و بین‌المللی مانند شانگهای، بریکس و اکو مقدماتی برای وارد شدن به بازی‌های جهانی است.

کسب دستاوردهای اقتصادی در همکاری با سازمان‌های منطقه‌ای و بین‌المللی به استفاده درست از ظرفیت‌های اقتصادی کشور یا استفاده ۱۰۰ درصدی از ظرفیت‌های موجود وابسته است. در غیر این صورت، عضویت در سازمان‌های منطقه‌ای و بین‌المللی، به خودی خود منافع اقتصادی ایجاد نمی‌کند؛ اما پیوستن به پیمان‌های منطقه‌ای بهتر از انزوای دور ماندن از فرصت‌هایی است که در دل این سازمان‌ها برای اقتصاد تحریمی ایران می‌تواند ایجاد شود.

عضو اتاق بازرگانی مشترک ایران و روسیه در گفت‌وگو با صبح صادق مطرح کرد

فرصت‌سوزی دولت قبل

در نوسازی ناوگان حمل‌ونقل

و حاکمیت باید با عوامل این همه تعلل در عدم نوسازی ناوگان دریایی کشور برخورد کرده و از آنها شکایت کند. حاکمیت باید با کسانی که مسبب عدم بهره‌برداری ملت از کریدور شمال-جنوب هستند برخورد کند؛ چرا که مسئولان قبلی به این موضوع در راستای به روز کردن تجهیزات بندری توجه نکردند، به نحوی که ایران، امروز در این موضوع بیشتر نظاره‌گر است؛ در حالی که سایر کشورها از این کریدور درآمدهای بالایی کسب می‌کنند.

این فعال اقتصادی خاطر نشان کرد: «برای نمونه نزدیک یک هفته است کشور گرجستان مرز زمینی خود و مسیر کالاهای ترانزیتی را که از ارمنستان به روسیه می‌رود، مسدود کرده است، لذا بار سنگین کالاهای صادراتی به سمت ایران می‌آید که یکی از این بنادر مقصد، بندر انزلی و دیگری بندر آستارا است. این در حالی است که متأسفانه سال‌های سال است مشکل لایروبی بندر آستارا حل نشده و مشکل دارد. هر چند امیدواریم دولت فعلی به این بحث ورود کند؛ اما متأسفانه تجهیزات و امکانات مورد نیاز به گونه‌ای است که برای نمونه بندر انزلی دستگاه اسکندر برای اسکن کالاها و جلوگیری از ورود کالای مشکوک مثل مواد مخدر و... که می‌تواند اعتبار کشور را دچار لطمه نکند، ندارد.»

وی در این باره توضیح داد: «وقتی چنین دستگاهی نداریم کالای وارداتی به کشور متوقف می‌شود؛ در حالی که برای ترانزیت کالا هزینه، امنیت و سرعت فاکتورهای بسیار مهمی هستند. وقتی روی این فعالیت‌ها سرمایه‌گذاری نشده یعنی سرعت کار پایین می‌آید و با خوابیدن کالا در بندر، هزینه‌ها بالا می‌رود.»

جلالی فر خاطر نشان کرد: «قطعاً بدون اینکه از اهمیت کریدور شمال-جنوب صحبت کنیم، بر همگان پر واضح است که این کریدور به لحاظ اقتصادی تا چه اندازه می‌تواند برای تجارت و اقتصاد ایران مهم باشد و تا چه اندازه منجر به رشد صادرات، تولید و ارز آوری شود. هر چند دولت گذشته در این موضوع به شدت کم‌کاری کرده است؛ اما انتظار می‌رود دولت فعلی به هیچ‌وجه زمان را از دست ندهد و روی بحث خرید و نوسازی ناوگان کشتیرانی و ریلی و جاده‌های کشور تمرکز کند.»

وی در پایان این گفت‌وگو خاطر نشان کرد: «با توجه به اینکه ما می‌توانیم سالانه دو کشتی بسازیم و اینکه دریای خزر نیازمند ورود صد کشتی است؛ چرا که حجم ترانزیت بین‌المللی هر روز بیشتر از دیروز می‌شود دولت نباید لحظه‌ای از این موضوع غفلت کند و درآمدهای آن را به بخش می‌توانیم داشته باشیم، از دست بدهد، درآمدهای خنثی‌کننده تحریم‌ها بوده و قطعاً رشد اقتصادی قابل توجهی به دنبال دارد.»

در خصوص وضعیت کنونی جهان و درآمدهای ایران می‌توانست از شرایط امروز جهان داشته باشد، گفت: «اگر دولت قبلی در هشت سال فرصتی که داشت، به اندازه نیاز و ظرفیت کشور کشتی می‌خرید و می‌توانست حمل و نقل ریلی را توسعه می‌داد و کامیون‌ها و کانتینرهای مورد نیاز را تولید یا وارد می‌کرد. امروز در شرایط بحران اوکراین که حجم کالاهای ترانزیت با افزایش قابل توجهی مواجه شده، ما می‌توانستیم از طریق کریدور شمال به جنوب درآمدهای زیادی برای کشور ایجاد کنیم.»

وی در این باره خاطر نشان کرد: «برای نمونه، گذشته رخ داد و منجر به مسدود شدن کانال سوئز شد، این کریدور می‌توانست به تنها راه تجارت و رفت و آمد کشتی‌ها تبدیل شود؛ چرا که کانال سوئز با کوچک‌ترین حادثه‌ای بسته می‌شود و در چنین شرایطی تنها راه باقیمانده سمت ایران است.»

این فعال اقتصادی توضیح داد: «متأسفانه به دلیل کم‌توجهی دولت قبل و بی‌توجهی به اهمیت اقتصادی و حتی سیاسی کریدور شمال-جنوب، درآمد ما از این کریدور نزدیک به صفر است؛ یعنی درآمد ما همان درآمد امروز است؛ چرا که دولت آقای روحانی در برخورد با مسئله این کریدور به صورت شعاعی عمل کرد. در حالی که اگر منافع ملی مورد نظر بود باید تمام امکانات مالی برای تأمین زیرساخت‌ها و استفاده حداکثری از این کریدور مورد استفاده قرار می‌گرفت. متأسفانه مسئولان از موقعیت جغرافیایی ایران که خداوند به رایگان به ما داده و می‌توانیم درآمدهای قابل توجهی از آن داشته باشیم و رشد و رفاه اقتصادی را برای مردم داشته باشد، چندان مغفتم نشماردند.»

عضو اتاق بازرگانی ایران و روسیه با تأکید بر اینکه مسیبان وضعیت موجود باید نسبت به عملکرد خود پاسخگو باشند، گفت: «بی‌تردید قوه قضائیه

باشد تا ایران در تجارت خارجی و صادرات حرفی برای گفتن داشته باشد. اگر قرار باشد حجم بزرگی از کالاهای مختلف از ایران به سوی کشورهای آسیایی و اروپایی ترانزیت شود، باید زیرساخت‌های جاده‌ای، ریلی و کشتیرانی برای آن تدارک دیده شود. امروز ناوگان جاده‌ای، ریلی و کشتیرانی در دنیا بسیار پیشرفته و به روز است؛ در حالی که در ایران این ساختارها اصلاح نشده و طی یک دهه اخیر با وجود تمام هشدارها و درخواست‌ها مسئولان خود را به خواب زده بودند و هیچ توجهی به توسعه این زیرساخت‌ها نشده است.»

این عضو اتاق بازرگانی ایران و روسیه در خصوص درآمدهای کشور می‌توانست از طریق کریدور شمال-جنوب داشته باشد، گفت: «کریدور شمال-جنوب برای کشورهای هدف از جایگاه ویژه‌ای برخوردار بوده و بسیار مهم است؛ چرا که بخش قابل توجهی از درآمد صادراتی و تجاری آنها از این مسیر تأمین می‌شود. امروز ما می‌توانستیم بدون اینکه نگران درآمدهای کشور از طریق نفت و گاز بنادر شمال ایران نزدیک به ۳۶ میلیون تن ظرفیت دارند؛ اما متأسفانه به دلیل ضعف‌های موجود در بدنه مدیران دولت قبل و بی‌تفاوتی در قبال نوسازی و خرید تجهیزات و کشتی‌های مورد نیاز، عملکرد این بنادر ۶ میلیون تن است؛ یعنی رقم بزرگی از ظرفیت‌های خود عقب هستیم؛ چرا که مسئولان درگیر کارهای حاشیه‌ای بودند و کار اصلی را عقب انداخته‌اند. با اینکه در موضوع دریا و ساخت بندر و اسکله بسیار تلاش کرده‌ایم و پول‌های بسیاری نیز هزینه شده و با وجود اینکه امکانات زیادی برای آب‌های کشور خریداری شده است؛ اما به دلیل بی‌توجهی به خرید کشتی، این امکانات بلااستفاده باقی مانده و عملاً درآمدهای برای کشور ندارد.»

جلالی فر، عضو اتاق بازرگانی ایران و روسیه

گروه اقتصاد

صبح صادق

عضو اتاق بازرگانی مشترک ایران و روسیه به صبح صادق گفت: «حاکمیت باید با کسانی که مسبب عدم بهره‌برداری کشور از کریدور شمال-جنوب هستند، برخورد کند؛ چرا که مسئولان قبلی به این موضوع در راستای به روز کردن تجهیزات بندری توجه نکردند و امروز ایران در این موضوع بیشتر شبیه نظاره‌گر است، در حالی که کشورهای دیگر از این کریدور درآمدهای بالایی کسب می‌کنند.»

به گزارش صبح صادق، جلیل جلالی فر، عضو اتاق بازرگانی مشترک ایران و روسیه و فعال اقتصادی در گفت‌وگو با صبح صادق در خصوص اهمیت کریدور شمال-جنوب و درآمدهای این کریدور و البته کاهلی‌های دولت قبل نسبت به تأمین زیرساخت‌هایی که بهره‌وری ایران را به شدت افزایش می‌دهد، گفت: «با اینکه در سال‌های گذشته کارشناسان و صاحب‌نظران امر در خصوص کریدور شمال-جنوب، عواید اقتصادی و ارزآوری آن برای کشورهای مرتبط به خصوص ایران، بحث و تبادل نظر بسیاری داشتند؛ اما واقعیت این است به دلیل کم‌کاری‌های صورت گرفته در دولت قبل، اقتصاد ایران امروز هیچ سهمی از این عواید اقتصادی ندارد.» وی در ادامه بحث خاطر نشان کرد: «برای نمونه می‌توان کشور هند را مثال زد. هند در سال ۲۰۲۱ نزدیک به ۱۳/۵ میلیارد دلار با روسیه مبادله تجاری داشته است، رقمی که قطعاً در سال ۲۰۲۲ افزایش قابل توجهی نیز خواهد داشت. حالا اگر میانگین این رقم را به ۸۰۰ دلار تقسیم کنیم، عدد به دست آمده چند میلیون تن کالا خواهد بود؛ یعنی با حجم بسیار بالایی کالا مواجهیم که برای جابه جایی به تعداد بسیار زیادی کانتینر و کامیون نیاز دارد.» این فعال اقتصادی در ادامه خاطر نشان کرد: «قطعاً دولت‌مردان قبلی به خوبی به این موضوع واقف بودند که برای بهره‌برداری درست و اصولی از کریدور شمال-جنوب باید زیرساخت‌های مورد نیاز اعم از جاده‌ای، ریلی و کشتیرانی فراهم شود؛ اما با وجود اینکه برای تهیه و تأمین زیرساخت‌های مورد نیاز فرصت کافی هم داشتند؛ اما متأسفانه با فرصت‌سوزی رخ داده، بخش قابل توجهی درآمد بالقوه برای کشور از بین رفت.» جلالی فر در این باره تصریح کرد: «وقتی از ارزآوری و صادرات صحبت می‌شود، نباید به این کلمات تکیه کنیم و دلخوش باشیم که مثلاً صادرات خوب است، با باید از صادرات حمایت کنیم و... استفاده از جملات و عباراتی چون صادرات خوب است یا باید از صادرات حمایت کرد ایرادی ندارد؛ اما باید توجه داشت صادرات با حرف و کلام انجام نمی‌شود، بلکه باید زیرساخت‌های تولید و صادرات فراهم

افزوده

تراز پرداخت‌ها

عبارت «تراز پرداخت‌ها» به صورت حسابی دلالت دارد که برای یک دوره یک ساله تمام مبادلات اقتصادی یک کشور یا کشورهای جهان را ثبت می‌کند، مبادلات اقتصادی یاد شده می‌تواند شامل انتقالات دارایی مالی، تجارت کالا و خدمات در نظر گرفته شود. تراز تجاری در واقع از حاصل حساب تجاری و حساب سرمایه به دست می‌آید. اگر اختلاف بین این دو حساب صفر باشد، در این صورت دارای عدم مازاد و کسری تراز پرداخت خواهد بود. مثبت بودن اختلاف آنها نیز به معنای مازاد تراز پرداخت و منفی بودن این مقدار به معنای کسری تراز پرداخت‌هاست.

شاخص

تعمیق شکاف در آمریکا

جدیدترین گزارش توسعه انسانی سازمان ملل، ضریب جینی ایران در بازه سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۱ را عدد ۴۰/۹ برآورد کرده است. در این گزارش که ضریب جینی ۱۵۶ کشور جهان اعلام شده است، رتبه ایران ۱۱۲ عنوان شده است. بر اساس این گزارش، شکاف درآمدی آمریکا از ایران بیشتر است. ضریب جینی آمریکا در این گزارش ۴۱/۵ اعلام شده است. همینطور ضریب جینی ترکیه، مالزی و برزیل نیز به ترتیب ۴۱/۹، ۴۱/۹ و ۴۸/۹ عنوان شده که از ایران بیشتر است. بیشترین شکاف درآمدی به آفریقای جنوبی با ضریب جینی ۶۳ و کمترین شکاف درآمدی در جهان به اسلوواکی با ضریب جینی ۲۳/۲ تعلق یافته است.

منهای نفت

انضباط مالی

بررسی‌ها نشان می‌دهد، بسیاری از مواقع، مشکلات اقتصادی یک جامعه، در مسائل داخلی آن اقتصاد، مانند بی‌برنامگی‌ها و برنامه‌ریزی‌های نامناسب ریشه دارد. برای نمونه، بی‌انضباطی‌های پولی و مالی یکی از دلایل این مسئله است؛ به گونه‌ای که در صورت داشتن یک برنامه‌ریزی مناسب برای شاخص‌های پولی و مالی بسیاری از معضلات ایجاد شده ایجاد نمی‌شده است؛ از این رو می‌توان یکی از اقدامات مهم دولت را ایجاد یک نظم پولی، مالی در اقتصاد ایران دانست تا بر اساس آن بتوان برنامه‌ریزی‌های مورد نیاز برای اقتصاد ایران را انجام داد.

پیشخوان

سایه اعتصابات سراسری بر سر آمریکا

تهدید شرکت‌ها و اتحادیه‌های ریلی از راه‌اندازی اعتصاب سراسری در آمریکا باعث شد دولت بایدن از آنها درخواست کند این اقدام را انجام ندهد و با دولت در این زمینه همکاری کنند. دولت آمریکا از شرکت‌ها و اتحادیه‌های ریلی خواست تا برای جلوگیری از اعتصابات و توقف فعالیت راه آهن این کشور به توافقی دست یابند و هشدار داد که اعتصاب‌ها «نتیجه‌ای غیرقابل قبول» را برای اقتصاد آمریکا رقم خواهد زد که می‌تواند روزانه ۲ میلیارد دلار هزینه داشته باشد. شرکت‌های راه آهن آمریکا، از جمله شرکت اتحادیه اقیانوس آرام (UNP.N)، شرکت بی‌ان‌اس‌اف BNSF، سسی‌اس ایکس CSX و نورفولک سالتون Norfolk Southern، در نهایت توانستند با اتحادیه‌های کارگری در این بخش که نماینده حدود ۶۰ هزار نفر هستند، به توافقات موقتی دست یابند، اما سایه اعتصاب گسترده همچنان بالای سر صنعت حمل و نقل ریلی آمریکا وجود دارد. به گزارش وال‌استریت ژورنال، راه‌آهن ایالات متحده تقریباً ۳۰ درصد از حمل و نقل باری را بر حسب وزن به خود اختصاص می‌دهد و حدود ۹۷ درصد از مسیرهایی را که شرکت آمترک برای حمل و نقل ریلی استفاده می‌کند، نگهداری می‌کند. اختلالات گسترده راه آهن می‌تواند عرضه مواد غذایی و سوخت را بدتر کرده و بحران حمل و نقل و تورم را نیز تشدید کند.

دلایل اهمیت اجلاس سمرقند برای چین

روزنامه «گلوبل تایمز» چین با اشاره به سفر شی جینپینگ، رئیس‌جمهور این کشور به سمرقند و حضور در اجلاس شانگهای نوشت: «سفر شی جینپینگ که اولین سفر خارجی او بعد از همه‌گیری کروناست، نشان داد چین به دنبال ثبات بخشیدن به جهانی بی‌ثبات است.» این روزنامه در خصوص اهمیت این اجلاس نیز نوشت: «برگزاری این اجلاس و سفر شی جینپینگ به ازبکستان نشان داد چین اهمیت منطقه آسیای مرکزی را درک کرده و تلاش دارد به جای وابستگی اقتصادی به کشورهای اروپایی و آمریکاسرمایه‌گذاری‌های کلان خود را در میان همسایگان و البته منطقه آسیای مرکزی انجام دهد.» این روزنامه همچنین نوشت: «دیدارها و رایزنی‌های مقامات چینی با مقامات کشورهای عضو شانگهای با تأکید این کشورها بر سیاست چین واحد همراه بود که نشان می‌دهد کشورهای مهم و بزرگ منطقه از نظر اقتصادی و سیاسی سیاست چین واحد را پذیرفته و بر آن تأکید دارند و از برنامه‌ها و نقشه‌های آمریکا برای استقلال تایوان حمایت نمی‌کنند.» در شرایطی که برخی روزنامه‌های آمریکایی مانند نیویورک تایمز نوشته بودند، صحبت‌های شی جینپینگ و پوتین نشان می‌دهد چین از سیاست‌های روسیه در اوکراین حمایت نمی‌کند، اما تحلیلگران چینی معتقدند پکن سعی دارد نقش بیشتری در این زمینه ایفا کرده و منطقه را به سمت صلح و آرامش هدایت کند.

آتش بر انبار

نماینده اکوان

دبیر گروه بین‌الملل

هم‌زمان با افزایش فشار نظامی چین بر تایوان، کمیته روابط خارجی آمریکا لایحه‌ای را که به طرز چشمگیری حمایت نظامی واشنگتن از تایوان را تقویت می‌کند و شامل بندهایی برای اختصاص میلیاردها دلار کمک امنیتی بیشتر به این جزیره است، تأیید کرد. این مصوبه باعث می‌شود دست آمریکا برای کمک‌های نظامی به تایوان بازتر باشد و احتمال اینکه این بحران سیاسی را به سمت بحران نظامی ببرد، به شدت افزایش پیدا می‌کند.

هفته گذشته، با وجود نگرانی‌ها درباره این لایحه در دولت واشنگتن و خشم پکن نسبت به آن، کمیته روابط خارجی سننا با ۱۷ رأی موافق و پنج رأی مخالف از «قانون سیاست تایوان ۲۰۲۲» حمایت کرد. این رأی قوی دو حزبی نشانه واضحی از حمایت دموکرات‌ها و جمهوری خواهان از تغییر سیاست آمریکا در رابطه با تایوان از جمله رفتار با آن به منزله یک متحد بزرگ غیر ناتو است.

«باب مندلز» سناتور دموکرات تدریو و جنگ طلب که نام آن همیشه پای لوایح طرح‌های کمک‌های نظامی آمریکا دیده می‌شود، ضمن تأکید بر اینکه واشنگتن به دنبال جنگ یا تشدید تنش‌ها با پکن نیست، گفت: «ما باید در مقابل آنچه پیش‌روی مان است، بصیرت داشته باشیم.» «جیم ریش» سناتور

ارشد جمهوری خواه این کمیته نیز گفته است: «اگر می‌خواهیم تضمین کنیم که تایوان شناس مبارزه و مقابله دارد، باید هم اکنون وارد عمل شویم. هرگونه تغییر در وضعیت تایوان تأثیرات فاجعه‌آمیز برای امنیت ملی و اقتصاد آمریکا دارد.» دفتر ریاست جمهوری تایوان نیز در واکنش به این مصوبه، ضمن تشکر از سنا به خاطر نشان دادن حمایتش از تایپه، اعلام کرد: «این لایحه به ارتقای همکاری تایوان و آمریکا از بسیاری جهات از جمله همکاری امنیتی و اقتصادی کمک خواهد کرد. اما دولت چین از این مسئله به شدت ناراضی است و آن را در راستای سیاست‌های جنگ طلبانه آمریکا در منطقه می‌داند.»

سخنگوی وزارت امور خارجه چین در همین خصوص تأکید کرد: «پکن اعتراض خود را به آمریکا

در خصوص لایحه تأمین کمک نظامی برای تایوان ابراز کرده است؛ چرا که این اقدام نقض اصل چین واحد و توافق‌ها میان این دو کشور است. این لایحه به طور جدی تعهد آمریکا به چین در خصوص مسئله تایوان را نقض می‌کند و نقض اصل چین واحد و سه توافق مشترک میان این دو کشور است. این لایحه همچنین برابر با مداخله در امور داخلی چین است، قوانین بین‌المللی و اصول اساسی در روابط بین‌المللی را نقض می‌کند و پیامی اشتباه به نیروهای جدایی طلب حامی استقلال تایوان ارسال می‌کند.» وی تأکید کرد: «چین قویا با این تصمیم مخالف است و اعتراض جدی و شدید خود را به طرف آمریکایی ابراز کرده است.» این لایحه ۴/۵ میلیارد دلار کمک امنیتی برای مدت چهار سال به تایوان اختصاص خواهد داد

و از مشارکت تایپه در سازمان‌های بین‌المللی حمایت می‌کند. این لایحه قانون همچنین شامل اعمال تحریم بر چین در صورت انجام اقدامات خصمانه در سراسر تنگه تایوان می‌شود. در همین حال به نظر می‌رسد آمریکا تنها به کمک نظامی به تایوان بسنده نخواهد کرد؛ چرا که خبرگزاری رویترز به نقل از منابع آگاه خود گزارش داد، آمریکا در حال در نظر گرفتن گزینه‌هایی برای اعمال بسته‌ای از تحریم‌ها علیه چین به بهانه بازداشتن این کشور از حمله به تایوان است و اتحادیه اروپا هم از جانب تایوان برای انجام اقدامی مشابه تحت فشار قرار گرفته است. این منابع گفتند، رایزنی‌ها در واشنگتن و لابی‌گری‌های جداگانه تایپه نزد فرستاده‌های اتحادیه اروپا بر سر این تحریم‌ها هر دو در مراحل اولیه خود هستند.

این اقدامات به بهانه نگرانی از احتمال حمله چین که به دنبال تشدید تنش‌های نظامی در تنگه تایوان افزایش یافته، مطرح شده‌اند. هر دوی این رشته تلاش‌ها، به دنبال اعمال تحریم‌هایی فراتر از تدابیری هستند که تا کنون در غرب برای محدود کردن تجارت و سرمایه‌گذاری با چین در حوزه فناوری‌های حساس مانند تجهیزات مخابراتی و چیپست‌های کامپیوتری اتخاذ شده‌اند.

این منابع هیچ جزئیاتی از تحریم‌هایی که در نظر گرفته می‌شوند ارائه نکردند، اما این سؤال مطرح است که آیا اعمال تحریم آن هم بر دومین اقتصاد بزرگ جهان و کشوری که یکی از بزرگ‌ترین پیوندها برای زنجیره تأمین جهانی به حساب می‌آید، شدنی است یا خیر؟

گزارش

برچسب زنی به روسیه

تکاپوی غرب برای معرفی روسیه به عنوان حامی تروریست

واشنگتن باز هم بودجه جدیدی را برای ادامه جنگ در اوکراین تصویب کرد، براساس یادداشتی که کاخ سفید در اختیار وزارت خارجه آمریکا قرار داده است، جو بایدن، رئیس‌جمهوری این کشور دستور ارائه ۶۰۰ میلیون دلار تسلیحات، برای کمک به ارتش اوکراین را صادر کرد. پنتاگون در بیانیه‌ای اعلام کرد: «این بسته تسلیحاتی شامل سامانه موشکی هیمارس، عینک دید در شب، مین و مین‌یاب و گلوله توپخانه ۱۵۵ میلی‌متری هدایت شونده است.» براساس این گزارش، بخشی از بودجه ۶۰۰ میلیون دلاری نیز به آموزش نظامی نیروهای اوکراینی اختصاص داده خواهد شد. از زمان شروع جنگ اوکراین، واشنگتن تاکنون ۱۵/۱ میلیارد دلار کمک امنیتی در اختیار کی‌یف قرار داده است. پنتاگون در این بیانیه، از تداوم همکاری با دیگر اعضای ناتو برای ارتقای توان اوکراین علیه روسیه خبر داده است. در همین حال، سناتورهای دموکرات و جمهوری خواه آمریکا لایحه قانونی

را ارائه کردند که براساس آن روسیه «کشور حامی تروریسم» معرفی می‌شود؛ برچسبی که اوکراین برای اطلاق آن فشار می‌آورد، اما دولت بایدن مخالف آن است. این مسئله می‌تواند تحریم‌ها علیه روسیه را به شدت افزایش دهد و تأثیر مستقیمی بر اقتصاد اروپا و کل جهان نیز داشته باشد. نمایندگان کنگره بر این باورند که این نام‌گذاری سیگنالی قوی برای حمایت از اوکراین به کی‌یف و همچنین متحدان ایالات متحده ارسال می‌کند، در حالی که مجازات‌های سختی را برای روسیه اعمال می‌کند، مانند اجازه دادن به شکایت از این کشور در دادگاه‌های ایالات متحده به دلیل اقداماتش در اوکراین و تشدید تحریم‌ها. هنوز مشخص نیست که این اقدام ممکن است به رأی گذاشته شود یا خیر و زمان آن هم مشخص نیست؛ اما سناتورهای آمریکایی ماه‌هاست که برای نام‌روسیه در این فهرست سیاه تلاش می‌کنند و در ماه ژوئیه برای تبلیغ آن به کی‌یف سفر کردند.

گزارش

چالش بزرگ‌ترین نیروگاه اتمی اروپا

حمایت چین از روسیه در ماجرای نیروگاه اتمی اوکراین

روسیه می‌گوید چین و برخی دیگر از کشورها از قطعنامه آژانس درباره نیروگاه هسته‌ای زاپروژیا در جنوب اوکراین حمایت نکردند. در شرایطی که آمریکا بر این باور است که چین در حال فاصله گرفتن از روسیه و حمایت نکردن از جنگ در اوکراین است، اما رفتار پکن نشان می‌دهد این کشور همچنان از مسکو در این نبرد نظامی با دنیای غرب حمایت می‌کند. دفتر نمایندگی دائم روسیه در سازمان‌های بین‌المللی مستقر در وین اعلام کرد، تعداد قابل توجهی از کشورهای از قطعنامه شورای حکام علیه مسکو حمایت نکردند. در همین ارتباط روسیه گفته است، چین رأی منفی به قطعنامه‌ای داد که در آن شورای حکام از نیروهای ارتش روسیه خواسته است نیروگاه اتمی زاپروژیه در اوکراین را تخلیه کند. همچنین گفته شده است، کشورهای دیگر شامل پرونده، ویتنام، مصر، هند، پاکستان، سنگال و آفریقای جنوبی به قطعنامه اخیر شورای حکام درباره روسیه رأی ممتنع دادند. شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی اما روز پنج‌شنبه با تصویب

قطعنامه‌ای از روسیه خواست نیروهای نظامی‌اش را از نیروگاه هسته‌ای زاپروژیا در جنوب اوکراین خارج کند. این قطعنامه به ۲۶ رأی تصویب شد. «واسیلی نینزیا» نماینده دائم روسیه در سازمان ملل این قطعنامه را ضدروسی توصیف و تأکید کرد قطعنامه شورای حکام هیچ اشاره‌ای به گلوبالباران نظام‌مند نیروگاه از طریق ارتش اوکراین نکرده است. نیروگاه هسته‌ای زاپروژیا که بزرگ‌ترین نیروگاه اتمی اروپا محسوب می‌شود، هم اکنون در خط مقدم جبهه جنگ روسیه و اوکراین قرار گرفته و بمباران متعدد آن طی روزهای اخیر از سوی ارتش اوکراین، به تشدید نگرانی‌ها درباره وقوع فاجعه‌ای مشابه فاجعه چرنوبیل منجر شده است. روسیه از ماه مارس کنترل این نیروگاه را به دست گرفته است. وزارت دفاع این کشور به تازگی اعلام کرد، نیروهای اوکراینی در روزهای اخیر چندین حمله به قلمرو این نیروگاه هسته‌ای انجام داده و به طور مشخص از پهپادها، توپخانه سنگین و سامانه‌های راکت پرتاب چندگانه استفاده کرده‌اند.

تهدید دوباره

دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور پیشین آمریکا تهدید کرد که در صورت محکومیت کیفری وی، «مشکلات بزرگی» پیش خواهد آمد. ترامپ پنج‌شنبه گذشته در گفت‌وگو با «هیو هوب» مجری مشهور رادیویی، درباره محکومیت احتمالی خود گفت: «فکر نمی‌کنم مردم ایالات متحده از آن حمایت کنند.» وی افزود: «در این کشور مشکلاتی داریم که شاید تا به حال مشابهش را ندیده‌ایم.» آگاهان امر این اظهار نظر کنایه‌آمیز را اشاره‌ای به خشونت‌های خیابانی می‌دانند که رئیس‌جمهور پیشین آمریکا هیچ‌گاه دخالتش را در آنها رد نکرد. هیو هوب در این مصاحبه رادیویی این احتمال را مطرح کرد که اظهارات ترامپ می‌تواند به عنوان حمایت از خشونت تلقی شود. اما او پاسخ داد: «سخنان من تحریک‌کننده نیست.»

در آرزوی دیدار

روزنامه حریت ترکیه نوشت: «رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه در نشست با اعضای حزب عدالت و توسعه، در روز دوشنبه، برای دیدار با بشار اسد ابراز تمایل کرده بود.» این روزنامه نوشت: «اردوغان در این نشست که به دور از چشم رسانه‌ها بود؛ گفته است، اگر بشار اسد در نشست شانگهای در ازبکستان حضور یابد، تمایل دارم با او دیدار کنم. متأسفانه او نمی‌تواند به ازبکستان بیاید تا با او دیدار کنم و حرف‌هایم را شخصاً به او بگویم.» پیش از این برخی منابع نوشته بودند که «ولادیمیر پوتین» رئیس‌جمهور روسیه از اردوغان و بشار اسد خواسته بود تا در نشست شانگهای حضور یابند.

ترامپ مرا سگته داد!

جزئیات یک کتاب جدید درباره دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا نشان می‌دهد، وی در سال ۲۰۱۸ به عبدالله دوم، پادشاه اردن پیشنهاد تسلط بر کرانه باختری را داده و عبدالله دوم در مورد آن گفته که بعد از شنیدن پیشنهاد فکر کردم سگته می‌کنم. روزنامه «واشنگتن پست» با استناد به بخش‌هایی از کتابی به نام «The Divider» گزارش داد که ژانویه ۲۰۱۸ (دی ۱۳۹۶) ترامپ به پادشاه اردن گفت یک معامله بزرگ به او پیشنهاد می‌کند. بر اساس این کتاب «معامله بزرگ» پیشنهاد تسلط اردن بر کرانه باختری بوده، اما ترامپ با دولت آمریکا هیچ اجازه یا اختیاری برای ارائه این منطقه اشغال شده به دست صهیونیست‌ها به شخص، کشور یا نهاد دیگری ندارد.

دین با شناخت امام کامل می شود

گفتاری از حجت الاسلام والمسلمین غلامرضا قاسمیان

در سوره حج عبارت بسیار لطیفی داریم که حجاجی که به کعبه می روند، حواسشان باشد. اینکه گفته اند: «تَمَامَ الْحَجِّ لِقَاءُ الْإِمَامِ» به همین خاطر است. (حج/۲۷) یعنی تو اعلان بکن به حج مردم که پیش چه کسی بیایند؟ بیایند پیش خانه؟ خیر، بیایند پیش صاحب خانه! یا توک و بعدش چگونه؟ رَجَالًا وَعَلَى كُلِّ ضَامِرٍ: پیاده، روی ستر لاغر یعنی با هر بدبختی ای شده، بیایند پیش امام. نقطه اصلی امام است که باید خودشان را به امام برسانند. حال این جمله: «أَبِي وَأَشْتَكِبَزَّ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ» یعنی اینگونه کرد و از کافرین شد. البته این توجیها تفرقی دارد، مثلاً شما سوره مبارکه هود را نگاه کنید. در جریان ماجرای حضرت نوح با فرزندش داریم: «... يَا بَنِيَّ أَزْكَبُ مَعَنَا وَلَا تَكُنْ مَعَ الْكَافِرِينَ» (هود/۴۲) اگر بخواهند آن را درست بخوانند «إِذْ كُنَّا مَعًا» می شود و برای همین روی «م»

مَعًا تشدید گذاشته، چون در هم ادغام می شوند. در ادامه داریم: «قَالَ سَأُولِي إِلَى جَبَلٍ يَعْصِمُنِي مِنَ الْمَاءِ» (هود/۴۳) من به بلندی می روم که مرا از آب نجات دهد، «قَالَ لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِلَّا مَنْ رَجَعَهُ»؛ امروز دیگر از امر خدا هیچ پناهی نیست مگر کسی که خدا به او رحم کند. «وَحَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ»، یعنی بین آنها موج حائل شد. «فَكَانَ مِنَ الْمُغْرَقِينَ» یعنی فساد «مِنَ الْمُغْرَقِينَ» پس کان در این معنا وجود دارد. منتهای مراتب در مورد ابلیس، قضیه این نیست. در مورد ابلیس نکته این است که در سوره اعراف آمده: در آن بخشی که آیه ۱۱ را به عنوان شاهد بر این نکته آوردیم که کلابخش هایی از این داستان برای انسان هاست؛ یعنی ماجرای یک ماجرای است که می گوید این انسان محل رشد و تکاملش زمین است؛ منتهای ماجراهای دوست و دشمن را زودتر به او گفته اند. اینکه دشمن شناسی و دوست شناسی در فطرت او کار گذاشته شده است؛

این گونه نیست که کسی به صورت لوح نوشته ای آمده باشد به زمین و باید رسل و انبیا و کتاب ها بیایند تا این مکلف شود؛ اصلاً اینگونه نیست. انسان یک لوح نوشته شده ای است کاملاً معلوم و مشخص، که دوست و دشمن به او شناسانده شده و اتفاقاً به واسطه همین، مکلف هم هست. ببینید این اشتباه است که می گویند بچه در ۱۵ سالگی با دیدن علایم بلوغ مکلف می شود. در این زمان او مکلف می شود به «یا ایها الذین آمنوا» های خدا. ولی چنانچه از قبیلش تمیزهایی بدهد من باب همان ها، مکلف است. یعنی یک بچه ای در ۹ سالگی می فهمد دزدی بد است. می فهمد که این دزدی است و بد است و من باب همانی که می فهمد، مکلف است. بچه اون موقعی که می فهمد، مکلف است.

آیه

«حلم» و «صبر» صفات مشترک پیامبر (ص) و امام حسن (ع)

سید مرتضی رهنابی
کارشناس علوم اسلامی

یکی از ویژگی های مشترک رسول گرامی اسلام (ص) و امام حسن مجتبی (ع) صبر و حلم است. این صفت، ایشان را زبان زد خاص و عام کرده است که نشان می دهد برای نشر معارف و حقایق دین و برای جذب مردم به سمت خدا باید به تأمل و تحمل بالای مشکلات و ناملایماتی ها، بصیرت و دوراندیشی، کوشش، حلم و صبر مزین بود. البته نباید فکر کنیم که این صفات خارج از ذات اهل بیت (ع) بوده اند و آنها به آن متصف شدند، بلکه اهل بیت (ع) خودشان مظهر همه این اوصاف هستند؛ همانند آن بیان معروف که می فرماید: «علی مع الحق و الحق مع علی»؛ این همراهی صفات عالیه ممزوج است با ذات اهل بیت (ع) و قابل جدا کردن و تفکیک کردن نیست.

خداوند هنگامی که پیامبر (ص) را مبعوث گردانید، ایشان را به صبر امر فرمود. جابر می گوید: رسول خدا (ص) فرمودند: «یک ماه به کوه حرا می رفتیم، صدایی از اطراف خود شنیدیم، به اطراف خویش نگریدیم. کسی را ندیدیم سپس سر خود را بلند کردم، فرشته ای دیدم که نزد من می آمد. ترسیدم، برگشتم و گفتم: مرا به جامه و گلی می بپوشانید. سپس آیات «یا ایها المدثر، فم فأنزل» نازل گردید. (تفسیر نور) در ادامه این سوره آمده است: «وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْ»؛ و به خاطر پروردگارت شکیبایی کن!

صبر از ملزوماتی است که باید در وجود رهبران و مسئولان جوامع اسلامی باشد؛ زیرا همراه کردن مردم با دین خدا به صبر، حلم و شکیبایی نیاز دارد. در خصوص صبر داشتن مسئولان همانند اولیای خدا و پیامبران و اهل بیت (ع) اول باید به بیان امام صادق (ع) اشاره کرد که شیعیان را ملازم آموزهای خداوند به پیامبر (ص) و ائمه (ع) کرده است و شیعیان باید در این آموزها که یکی از آنها صبر است؛ همانند اهل بیت (ع) رفتار کنند. (تفسیر اهل بیت، ج ۱۴، ص ۳۰۴) دوم باید به فرمایش امیرالمؤمنین (ع) اشاره کرد که در ذیل آیه ۳۵ سوره احقاف می فرمایند: «شکیبایی بر والیان امر واجب شده است، «فَاصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُولُو الْعُرْسِ مِنَ الرُّسُلِ» حق تعالی این شکیبایی را بر دوست داران و فرمانبران خود نیز واجب کرد و فرمود: برای شما در زندگی رسول خدا (ص) سرمشق نیکویی بود. (بحار الانوار، ج ۹۰، ص ۱۱۴)

پیامبر اسلام (ص) و امام حسن (ع) نه تنها در صبر، بلکه در حلم هم دارای اشتراک بودند. «حلم» معنایی خاص تر از صبر دارد؛ زیرا حلم به معنای خویشتر داری هنگام هیجان غضب است و از آن جا که این حالت از عقل و خرد ناشی می شود، گاه به معنای عقل و خرد نیز به کار رفته است. (المفردات) شاید بتوان گفت جلوه گری از عصبانیت و غیظ را در لحظه ای که واقعا جای عصبانیت هست؛ باید همان حلم دانست. چنانکه در روایتی آمده، شخصی از امام حسن مجتبی (ع) پرسید: حلم چیست؟ ایشان فرمودند: «كظم الغیظ و ملك النفس»، فرو بردن خشم و تسلط بر خویشتن است. (بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۱۰۲)

جامعه در زمان حیات ظاهری اهل بیت (ع) به اصلاح نیاز داشت که ایشان بهترین راه را برای دفع ضرر و جلب منافع متعدد صبر و حلم دانستند. این شخصیت عالی بارها توانست مردم و جامعه اسلامی را از چالش های گوناگون نجات دهد و همان طور که در بالا آمد اگر شیعیان همراهی با اهل بیت (ع) را می خواهند، باید خود را متصف به صفات اهل بیت (ع) کنند و ایشان را الگوی خود قرار دهند و با صبر و حلم جامعه اسلامی را بسازند.

مکتب

دشمن شناسی، رزق معنوی

سیدحسین خاتمی خوانساری
دبیر گروه معارف

«زیارت عاشورا» مضامینی دارد که همانند خورشیدی، تاریکی جهل را کنار می زند و راه رسیدن به خداوند را روشن می کند. اینکه بسیاری از علما بارها مداومت بسر خواندن این زیارت را سفارش کرده اند، هم به دلیل این مضامین است و هم به دلیل اینکه هر روز باید موضع و نسبت خود را با مفاهیم آن مشخص کنیم. نباید فراموش کنیم وظایفی داریم و باید با راهنمایی این زیارت و ادعیه هایی که از طریق اهل بیت (ع) به ما رسیده است، تکالیف مان را انجام دهیم. مگر نه اینکه دشمنان دین و انسانیت هر لحظه برای خاموش کردن نور ایمان در قلوب انسان ها تلاش می کنند و روزی نیست که دشمنی و دسیسه چینی شان را تعطیل کنند؟ در مقابل اگر متوجه شرایط خود و دنیای مان نباشیم در برابر این هجمه ها گاهی بدون آنکه متوجه شویم مغلوب می شویم. البته فراموش نکنیم ایمان و تقوا و عمل صالح باید روزی مان شود. دشمن شناسی باید رزق ما باشد و هر لحظه احتیاج مان به آن زیادتر شود.

عبارتی در زیارت عاشورا آمده است که از این رزق می گوید و ما آن را از خداوند طلب می کنیم. در

این فراز از خداوند معرفت و شناخت اهل بیت (ع) و دشمنان ایشان را می خواهیم و می گویم: «فَأَسْتَلِ اللَّهُ الَّذِي أَكْرَمَنِي بِمَعْرِفَتِكُمْ وَ مَعْرِفَةِ أَوْلِيَائِكُمْ وَ رَزَقَنِي الْبِرَّةَ مِنْ أَعْدَائِكُمْ.» و درخواست کنم از خدایی که مرا گرامی داشت به وسیله معرفت شما و معرفت دوستان تان و همیشه بیزاری از دشمنان شما را روزی من فرماید... راغب در المفردات می گوید: «رزق در لغت به معنی عطا و بخشش مستمر است.» همچنین علامه طباطبایی می گوید: «رزق در اصطلاح به هر چیزی که مایه دوام حیات مخلوقات زنده است، گویند. در واقع رزق موهبت و بخششی است از ناحیه خدای متعال به بندگانش، بدون اینکه استحقاق آن را داشته باشند.» (المیزان، ج ۳، ص ۱۳۷) شاید بتوانیم «استحقاق» را در دشمن شناسی، همان «عدم توانایی» بدانیم که مستحقیم خداوند آن را به ما عطا بفرماید؛ زیرا بسیاری از اوقات ما نمی توانیم دشمنان حقیقی خدا، اهل بیت (ع) و دشمنان خودمان را از دوستان مان تشخیص دهیم؛ زیرا دشمن مکار است و همیشه با مکر جلو می آید. در قرآن کریم و روایات اهل بیت (ع) اشارات متعددی به دشمن شده که هم آنها را معرفی می کند و هم از ما می خواهد آنها را بشناسیم. در قرآن کلمات مرتبط با دشمن «عدو، مکر، کید، خدع، نفاق» دیده می شود.

عداوت آن است که در ظاهر دشمنی اش را

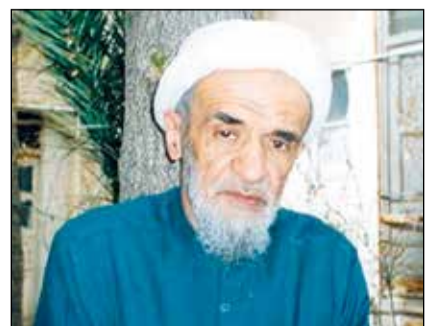
نشان می دهد، طوری که رفتارهای او آزاردهنده است. مگر آن است که دائم در حال نیرنگ زدن و به کارگیری خدعه است. به بیان استاد مصطفی مراغی: «مکر در اصل تدبیر مخفی است که مکر شده و نسبت به آنچه که گمان نمی کرد می کشاند و غالباً در تدبیر سوء و ناپسند به کار می رود.» کید یعنی دشمن دائماً در تلاش است برای حيله و نیرنگ که حالتی غیرعامدانه ندارد و همیشه آگاهانه و با نیت دشمنی است. خدع هم آن است که با پنهان کردن خود دشمنی می کند، مؤمنان را فریب داده و علیه آنان اقداماتی انجام می دهد که آنها را از سر راه بردارد. نفاق نیز آن است که در لباس دوست، دشمنی کند و مرموزانه در جامعه ایمانی وارد شود. در مورد دشمن و مشتقات آن که کافران نیز جزو دشمن هستند، بیش از هزار آیه در قرآن داریم؛ آیاتی برای هموار کردن راه دشمن شناسی. مهم ترین وظیفه مؤمنان شناخت دشمنان حقیقی است و دفع شرارت آنها، زیرا تمام تلاش دشمن این است که ما را از معارف دین و آگاهی هایی که در این زمینه وجود دارد، دور کند و به سمت خود بکشد. کار دشمن این است که زشتی ها را زیبا و زیبایی ها را زشت نشان دهد. دشمن طوری به اهل تقوا حمله معنوی و شخصیتی می کند که کم توان شده و دین مداری و رعایت آداب دینی را باعث سرشکستگی خود بدانند. دشمن به رفتارهای دینی، مناسک دینی،

آداب اخلاقی که باعث آرامش فرد و جامعه می شود، وحدت، عدالت، دوستی، محبت و هر چیز زیبایی در بندگان خدا حمله می کند و با توسل به هر چیزی که بتواند با آن اهل تقوا را تحقیر کند و ناامیدشان کند، سعی دارد در راه رسیدن بندگان به خدا سدی محکم ایجاد کند. در این میان، اهل تقوا باید آنکارا در محبت و وزیدن به خدا و اهل بیت (ع) و برانت از دشمنان تلاش کنند. اهل تقوا باید در مقابل حيله های دشمن تدابیر مختلفی داشته باشند و اگر می خواهند دشمن شناس شوند، باید به دستورات قرآن و اهل بیت (ع) مراجعه کنند. آیات و روایات در این موضوع تذکرات متعددی دارند و به وضوح نقشه راه مقابله با دشمنان را برای ما طراحی کرده اند. امیرالمؤمنین علی (ع) می فرمایند: «دشمن طرح های مکارانه دارد؛ ولی شما هیچ گونه برنامه ای جهت خنثی سازی طرح های آنان ندارید، به محدوده های تحت اختیار شما حمله می کنند و آنها را تصرف می کنند و شما ناراحت نمی شوید، دشمن در مبارزه با شما به خواب نمی رود؛ ولی شما در غفلت و فراموش کاری هستید. به خدا سوگند چنین افرادی (بی برنامه و بی تفاوت و غافل) شکست خورده و مغلوبند.» (نهج البلاغه، صحیحی صالح، خطبه ۳۴) دشمن شناسی نتهتها رزق است؛ بلکه توان مقابله با آن در هر لحظه و ساعت عمر نیز باید روزی مؤمنان شود.

سلوک

تقرب تا عبودیت

آیت الله علی سعادت پرور: نفس را نباید زیاد در فشار گذاشت تا از فرمان سرکشی کند؛ بلکه باید همه لذایذ را به طور اعتدال به او داد. در اولین قدم باید لذت شرک جلی و معصیت خدا را قطع کرد و به مرور زمان دست به امور دیگر زد. در مقابل شیطان به واجبات و ترک معاصی پردازید، هنگامی که قدرت معنوی تان افزوده شد، به ترک مکروهات و انجام مستحبات پردازید. عبادات ظاهری هر چند که انسان را از کارهای ناشایسته باز می دارد، ولی اگر خلوص آنها زیاده گردد، تقرب زیادتر گردد و می تواند شما را به عبودیت رساند.

احکام

مالیات و خمس

پرسش: من در سال ۱۳۴۱ شمسی از امام خمینی (ره) تقلید کرده و حقوق شرعی خود را طبق فتاوی ایشان به او می پرداختم. در سال ۱۳۴۶ امام (ره) در ضمن پاسخ به سوالی درباره حقوق شرعی و مالیات، فرمودند که حقوق شرعی همان خمس و زکات است، ولی مالیات جزء حقوق شرعی نیست. در حال حاضر که در دوران جمهوری اسلامی به سر می بریم، خواهشمندم وظیفه ما را نسبت به حقوق شرعی مالی و مالیات بیان فرمایید.

پاسخ: مالیاتی که حکومت جمهوری اسلامی بر اساس قوانین و مقررات وضع می کند، هر چند پرداخت آن بر کسانی که قانون شامل آنان می شود، واجب است و مالیات پرداختی هر سال از مؤونه همان سال محسوب است، ولی از سهمین مبارکین محسوب نمی شود؛ بلکه بر آنان دادن خمس در آمد سالانه شان در زائد بر مؤونه سال به طور مستقل، واجب است.

اجوبه الاستفتائات، سؤال ۱۰۳۱

راهنا

فتوایی نجات بخش

حجت الاسلام محسن مهاجرنیا: اولین نظریه ای که در اندیشه سیاسی شیعه توسط شیخ مفید ارائه شد، با عنوان نظریه «دولت در دولت» معروف شد. در آن دوره که عباسیان در جامعه حاکم بودند، شیخ مفید فتوا داد که تمام فقهای شیعه در این شرایط ولایت دارند و هر پیشنهادی از طرف عباسیان را باید بپذیرند. شیخ مفید در این فتوا ولایت فردی را مطرح نمی کند، بلکه اعلام می کند هر فقیه که شرایط قفاهت داشته باشد، در هر مسئولیتی که به او بدهند ولایت شرعی دارد و از طرف امام زمان (عج) مشروعیت دارد. این فتوا تأثیر بسیار بزرگی در مکتب اهل بیت (ع) داشت.

تقویم انقلاب

نماد نفاق

سید مهدی حسینی
مورخ و پژوهشگر

در تقویم تاریخی انقلاب اسلامی یکی از نکات درس آموز بررسی مواضع بنی صدر، اولین رئیس جمهور است که در ادامه به برخی از آنها اشاره می کنیم:

۱- بنی صدر، رئیس جمهور وقت نخست وزیر را فردی تحمیل شده تلقی می کرد. همین دیدگاه سبب شد تا در اوایل شهریور ماه درگیری های سیاسی بین بنی صدر و رجایی علنی شود. در هنگام معرفی کابینه با وزیر کشور، یعنی علی اکبر ناطق نوری مخالفت کرد و گفت: «من وزیر کشور را نپذیرفتم و می خواستم وزیری باشم که بی طرف باشد و عامل اجرای یک حزب یا گروه معین نباشد.»

۲- از اوایل شهریور تا ۱۶ شهریور ۱۳۵۹ چالش ها برای معرفی کابینه بین بنی صدر و رجایی ادامه یافت و در جلسه روز ۱۷ شهریور مجلس بحث درباره کابینه به تندی رسید. در این جلسه رجایی به طور مفصل درباره مسائل مبهم و اختلاف نظر با رئیس جمهور و بالاخره وظایفی که در برابر مجلس دارد و کیفیت رأی اعتماد که مجلس به وی و وزرا خواهد داد، سخن گفت. در این جلسه بیشتر وزیران رأی اعتماد گرفتند و رجایی برای دنباله تصمیمات تقاضای جلسه غیر علنی کرد؛ چون این جلسه تقریباً ملتهب بود و هاشمی رفسنجانی به سختی نتوانست نظم را در صحن مجلس حفظ کند. به هر صورت بخش مهمی از کابینه تصویب شده بود، اما بنی صدر سریعاً موضع گیری می کرد. او نامه ای به هاشمی رفسنجانی، یعنی رئیس مجلس شورای اسلامی وقت نوشت و با شش نفر از ۲۱ وزیر منتخب رجایی مخالفت کرد.

۳- صدر اختلافات بین دولت و مجلس را در فضای رسانه ای مطرح کرد و در روز ۱۱ شهریور در روزنامه اش به نام «انقلاب اسلامی» مدعی شد، طرحی برای قبضه امور به وسیله یک نیروی مسلح وجود دارد و در روز ۱۶ شهریور به مردم وعده داد که درباره جوسازی به وسیله دروغ در روز ۱۷ شهریور برای مردم سخنرانی خواهد کرد.

۴- همزمان با انعقاد جلسه ۱۷ شهریور در مجلس و مباحث نمایندگان رخدادی بسیار مهم همه مسائل را تحت الشعاع قرار داد. حتی هاشمی رفسنجانی که سعی چشمگیری در تنش زدایی و صبر و بردباری به خرج می داد نتوانست در برابر این واقعه واکنش نشان ندهد و آن سخنرانی و مواضع بنی صدر در روز ۱۷ شهریور بود.

۵- بنی صدر در مراسمی که به مناسبت سالگرد شهدای ۱۷ شهریور در میدان شهدای تهران برگزار شد، سخنرانی بسیار تند و بی پرده ای پیرامون مسائل جاری مملکت، وضع کابینه، رقابت های سیاسی موجود و اهداف و امیال سیاسی خود ایراد کرد. این مسئله سبب شد تا کابینه رجایی رأی اعتماد بگیرد و مجلس بدین وسیله موضع خود را در برابر رئیس جمهور به وی تفهیم کرد و دولت نیز بلافاصله در روز ۱۹ شهریور ۱۳۵۹ اولین جلسه رسمی خود را تشکیل داد و ابتکار عمل اجرایی کشور را به دست گرفت.

مهدی سعیدی

دبیر گروه تاریخ

اعتماد به مردم و مردم سالاری دینی و همه آنچه در عمل سیاسی امام تعیین یافت، در اعتقادات و باور امام ریشه دارد که نشانه های آن را در کلام حضرت امام (ره) می توان دنبال کرد. این سخنان به دوره زمانی خاصی محدود نمی شود؛ بلکه همواره در کلام ایشان جاری شده بود. اعتنا به مردم، اعتبار قابل شدن به رأی و نظر ایشان، سالار و ولی نعمت بودن توده ها، غیور و هوشمند دانستن ملت و نیاز نداشتن به قیم، پشتوانه بودن برای حکومت و رکن بودن رضایت مردم در مشروعیت حکومت اسلامی، از جمله تعابیری بود که بارها در کلام ایشان به کار گرفته شد.

یکی از مسائلی که مردم سالاری و حضور و حق انتخاب ملت را تهدید می کند، آرا و نظراتی است که به نخبه گرایی معتقد بوده و بر نقش پررنگ نخبگان در انتخابات و کمرنگ کردن رأی ملت تأکید دارد. در این نگاه، همه امور جامعه اسلامی باید به نخبگان سپرده شود و توده ها تنها باید به منزله پشتیبان نظر ایشان در صحنه حضور داشته و آنان را در تصمیمات اتخاذ شده همراهی کنند؛ چرا که بدون همراهی ملت، تصمیمات نخبگان کارایی لازم را نخواهد داشت و عملی نمی شود!

در این نظریه با نوعی بی اعتمادی به توده های مردم در تشخیص مسائل مواجه هستیم؛ به گونه ای که همه اختیارات تنها در اختیار نخبگان قرار دارد و مردم از هر گونه تشخیصی ناتوانند و کار را باید به کارشناس سپرد! این نظر به بهانه اجرای ایده آل همه انتخاب ها و اتخاذ «بهترین تصمیمات»، علاقه مند است که به تدریج امور را بر عهده کارشناسان و نخبگان جامعه سپرده و توده های ملت را تابع تصمیم آنان قرار دهد تا با تصمیم اتخاذ شده همراهی کنند. در این رویکرد، به تدریج نخبگان به جای مردم قرار گرفته و نوعی ولایت بر آنان می یابند؛ به گونه ای که می توانند به جای آنها تصمیم بگیرند!

حضرت امام (ره) در عبارات فراوانی این نگاه «قیم مآبانه» را در عرصه های گوناگون به نقد کشیده اند که مشهورترین آنها در آستانه انتخابات دور سوم مجلس شورای اسلامی بود. ایشان در عباراتی در نقد این نگاه قیم مآبانه که معتقد بود مردم باید به افرادی که جناح های سیاسی به عنوان نخبگان و خبرگان

سیاسی معرفی می کنند رأی دهند، چنین فرمودند: «همان طور که بارها گفته ام، مردم در انتخابات آزادند و احتیاج به قیم ندارند و هیچ فرد یا گروه و دسته ای حق تحمیل فرد یا افرادی را به مردم ندارند. جامعه اسلامی ایران که با درایت و رشد سیاسی خود جمهوری اسلامی و ارزش های ولایتی آن و حاکمیت قوانین خدا را پذیرفته اند و به بیعت و این پیمان بزرگ وفادار مانده اند، مسلم قدرت تشخیص و انتخاب کاندیدای اصلاح را دارند.» حضرت امام (ره) در نقد اندیشه جریان های سیاسی که خود را وکیل و قیم ملت می دانستند و از زبان آنان و به جای آنان و با نام آنان سخن می گفتند، می گویند: «اگر هی بگویند ملت ما حالا نمی شود، حالا نرسیده اند به آنجایی که آزاد بشوند، حالا نرسیده اند به آنجا که مثلاً وکیل تعیین بکنند، اینها محتاج به قیمند، این همان حرفی است که از خدا می خواهد آمریکا که نویسنده های ما بگویند مملکت ما احتیاج به قیم دارد، قیم های شان چه کسی

باید باشد؟ مستشارهای آمریکایی! نمی فهمند اینها که دارند چه می کنند، توهین می کنند، اهانت می کنند به یک ملت رشیدی که با رشد خودش کارها را به اینجا رسانده و به آخر هم می رساند.»

حضرت امام (ره) در آستانه شکل گیری مجلس خبرگان قانون اساسی با صراحت اعلام می دارند، اعضای این مجلس تنها وکیل ملت بوده و قانون تدوین شده باید به تأیید ملت برسد؛ چرا که «میزان رأی ملت است، ملت یک وقت خودش رأی می دهد، این اساس، یک وقت یک عده ای را تعیین می کند که آنها رأی بدهند، آن در مرتبه دوم صحیح است، والا مرتبه اول، حق مال خود ملت است. شما خون دادید، حقوق دانان برای شما تکلیف معین کنند؟! خودتان باید تکلیف معین کنید. شما باید، همین ملت، همین مردم محروم دانشگاه، جوان های محروم دانشگاه، همین جوان های محروم مدرسه فیضیه، همین جوان های محروم در ارتش، همین جوان های محروم

مردم در انتخابات آزادند

حضرت امام (ره) و دفاع از حقوق مردم

در بازار، همین جوان های محروم در کارخانه ها و در کشاورزی، اینها باید رأی بدهند. بهانه ها را کنار بگذارید؛ از خدا بترسید؛ با ملت شوخی نکنید؛ رأی مردم را هیچ حساب نکنید؛ مردم را به حساب بیاورید.»

در جریان انتخابات مجلس خبرگان قانون اساسی نیز بار دیگر شاهد تعابیر ناب و اظهارات مردم سالارانه حضرت امام (ره) هستیم که به صراحت بر اعتبار رأی اکثریت مردم تأکید کرده و ولایتی را در عرصه سیاسی برای ملت نمی پذیرد. ایشان در دیدار با نمایندگان منتخب مردم در مجلس خبرگان با صراحت خطاب به آنان می گویند: «اکثریت هر چه گفتند آرای ایشان معتبر است ولو به خلاف، به ضرر خودشان باشد، شما ولی آنها نیستید که بگویید که این به ضرر شماست، ما نمی خواهیم بکنیم، شما وکیل آنها هستید؛ ولی آنها نیستید. به طبق آن طوری که خود ملت مسیرش هست، شما هم خواهش می کنم از اشخاصی که ممکن است یک وقتی یک چیزی را طرح بکنند که این طرح برخلاف مسیر ملت است، طرحش نکنند از اول، لازم نیست، طرح هر مطلبی لازم نیست. لازم نیست هر مطلب صحیحی را اینجا گفتن. شما آن مسائلی که مربوط به وکالتان هست و آن مسیری که ملت ما دارد، روی آن مسیر راه را بروید، ولو عقیده اتان این است که این مسیری که ملت رفته خلاف صلاحش است. خوب، باشد. ملت می خواهد این طور بکند، به ما و شما چه کار دارد؟ خلاف صلاحش را می خواهد. ملت رأی داده؛ رأیی که داده متع است.»

این تعابیر به خوبی جایگاه رفیع مردم را در اندیشه حضرت امام (ره) نشان می دهد و حکایت از آن دارد که رأی نخبگان برتر از رأی ملت نیست و در نهایت این مردم هستند که باید برای سرنوشت خود تصمیم بگیرند! نکته مکمل آن است که فراموش نباید کرد؛ انتخابی ارزش دارد که برآمده از علم و آگاهی باشد؛ از این رو هر چند افراد در دادن رأی مستقل هستند و به قیم نیاز ندارند، اما مناسب ترین راه برای انتخاب شایسته ترین و بهترین نامزدها، مشورت گرفتن از دانایان، متخصصان و نخبگان است. عقل سلیم حکم می کند که باب مشورت با نخبگان بسته نشود و انتخاب نهایی را راهنمایی ایشان انجام شود، هر چند این مشورت دهی سلب اختیار از صاحب رأی نخواهد کرد.

حافظه

چپاولگران بدنام

مروری بر جنایات استعمار گرایانه هلندی ها

رقابت سرسخت هلندی ها و پرتغالی ها در جنوب و جنوب شرق آسیا برای سالیان متمادی ابعاد نظامی هم یافت و سرانجام با تسخیر مستعمرات پرتغال از سوی هلند اتمام یافت. به این ترتیب، هلندی ها امپراتوری مستعمراتی به پا کردند که بر راهزنی دریایی، امحای جمع انبوهی از سکنه بومی جزایر خاور دور و قاره آمریکا و سرانجام «پلاتنوکراسی» و تجارت جهانی برده استوار بود. برده داری در مستعمرات هند غربی هلند تا سال ۱۸۶۳، ادامه داشت. به گفته دکتر عبدالله شهبازی، «هلندی ها به دلیل عملکردهای زشت خود، در سرزمین ها و بازارهای شرقی به شدت بدنام بودند و این در دورانی است که دایره المعارف آمریکانا آن را «اوج تاریخ هلند» می خواند. در این دوران هلند به امپراتوری بزرگ مستعمراتی بدل شد که مستملکات آن در جزایر هند شرقی و سیلان و آفریقای جنوبی و ژاپن و برزیل و غیره گسترده بود و بر پایه این غارت جهانی دورانی از رفاه و ثروت و شکوفایی هنر و فرهنگ در درون سرزمین هلند شکل گرفت. در این دوران، هلند «اولین دولت تجاری و اولین قدرت دریایی جهان» به شمار می رفت.»

در میان کشورهای استعمارگر تاریخ، همچون انگلیس، فرانسه، آمریکا، اسپانیا و پرتغال، شاید کمتر نام هلندی ها به عنوان استعمارگر شنیده شده باشد، اما حقیقت آن است که هلندی ها از پیشگامان چپاول و غارت دنیا به حساب می آیند! پس از اسپانیایی ها و پرتغالی ها، این هلندی ها بودند که پیش از دیگر اروپاییان سودای فتح شرق را در سر عملیاتی کرده و سوار بر کشتی شدند و پای بر آسیا گذاشتند. هلندی ها که در قرن شانزدهم میلادی سالیان متمادی تحت حکمرانی اسپانیایی ها بودند، سرانجام حاکمیت مستقل خود را پس از هشتاد سال یافتند و خیلی زود در قامت ملاحان و کاشفان راه های دریایی و در نهایت با شکل دادن به کمپانی هند شرقی دستیابی به شرق را دنبال کردند.

در اواخر سده شانزدهم، به تدریج قدرت دریایی پرتغال رو به افول نهاد و استفاده از راه «دماغه امید نیک» برای سایر اروپایی ها هم ممکن شد. نخستین کسانی که این انحصار را در هم شکستند، هلندی ها بودند. آنها در سال ۱۵۹۵، موفق شدند از این مسیر چهار کشتی تجاری خود را به هند برسانند. سه سال بعد، تهاجم هلندی ها به مستملکات پرتغال در سواحل قاره آفریقا آغاز شد. در سال ۱۶۰۵، جزایر ملک در شرق اندونزی که از مستملکات مهم پرتغال و مرکز مهم تجارت فلز لؤلؤ به شمار می رفت، به دست هلندی ها تسخیر شد و به تدریج در سده هفدهم میلادی، میراث امپراتوری مستعمراتی پرتغال در شرق به هلندی ها و انگلیسی ها انتقال یافت.

دهلیز

آثار دست نشاندهی

روشنفکران حامی به قدرت رسیدن دیکتاتور پهلوی

بلائی قحطی و بیماری در شهرهای ایران به تصویر کشیده است. در بخشی از این کتاب آمده است: «اوضاع زندگی توده مردم از قبل هم سخت تر شده بود، همه جا از دولت ضربه می خوردند، زیر بار مالیات های جدید و سنگین خم می شدند، زمین های شان را شاه طمع کار از چنگشان درمی آورد و دریغ از کوچک ترین نقشی که در سرنوشت سیاسی مملکت شان ایفا کنند. مالیات ها نیز آن روز مثل امروز به شکل غیر مستقیم از مستمندان و طبقه متوسط اخذ می شد؛ در حالی که متمولان تقریباً چیزی به نام مالیات نمی پرداختند. با تداوم صنعتی شدن مصنوعی مملکت، هزینه زندگی صعود کرد و توده ها ظهور عمارت های زیبا و سنگفرش شدن خیابان ها را با عرق خود تاوان دادند. رضاشاه که رفتار با این ملت توسری خور راضی اش نمی کرد، با ۱۵۰ هزار تن از آنان ارتشی ساخت که در شرایط نیمه بردگی زندگی می کردند.» محصول این بی عرضگی وقتی با حضور بیگانه و اشغال کشور همراه است، قحطی دیگری است که گریبان گیر مردمان مظلوم این سرزمین است. دکتر مجد در بساره حضور اشغالگران می نویسد: «روسیه و انگلیس متعاقب اشغال ایران همه کامیون ها، اتوبوس ها و همچنین خط آهن ایران را تصاحب کرده، قوت لایمپرت مردم ایران را در هر جایی که بدان دست می یافتند، مصادره می کردند و ده ها هزار آواره لهستانی از روسیه به ایران کوچاندند و همه اینها دست به دست هم داد و موجب بحران شدیدی در زمینه مواد غذایی، حمل و نقل، بهداشت و سلامت عمومی مردم شد.»

نگاهی به چرایی مقدس بودن دفاع هشت ساله ملت ایران در گفت‌وگوی صبح صادق با مجتبی شاکری

جمهوری اسلامی حرم است

یک میبانی سرچشمه گرفته که ساخته و پرداخته ذهن ما به منزله یک مکتب زمینی نیست؛ بلکه وابسته به معارف بلند و حیانی است. بنابراین، اینکه انقلاب و حکومت ما و مجموعه آنچه اجزای آن هستند، همه مقدس می‌شوند، به دلیل اتصال به آن مجموعه اندیشه و تفکر دینی است.

ملیحه زرین‌پور

خبرنگار

دفاع مقدس ملت ایران، قداستی به بلندای تاریخ آزادگان دارد؛ امام خمینی (ره) دفاع در برابر دشمن بعثی را دفاع مقدس نامیدند تا مردم به دنبال یافتن نقش خود در دفاع مقدس همچون انقلاب اسلامی باشند. امام راحل موضوع جنگ را در اولویت مسائل کشور قرار دادند و در ذیل دفاع مقدس، دفاع همه‌جانبه را مطرح کردند؛ به این معنا که افزون بر اشخاص حقیقی و مردم، نهادها و سازمان‌ها هم باید در دفاع مقدس نقش آفرین باشند و هر سازمان اعم از نظامی و غیرنظامی باید نقش خود را در دفاع همه‌جانبه ایفا کند؛ اما اینکه چرا دفاع ما مقدس شد، محوری است که مجتبی شاکری، دبیرکل جمعیت جانبازان انقلاب اسلامی به آن پاسخ داده است. این مصاحبه را پیش رو دارید.

چرا ما دفاع در جنگ تحمیلی هشت ساله را «دفاع مقدس» می‌نامیم؟

ضرب‌المثل معروفی داریم که می‌گوید «از کوزه همان برون تراود که در اوست». انقلاب ما انقلاب اسلامی است و حرکت‌مان حرکت و حیانی و رهبرمان متصل به سلسله انبیاء و اولیاء است؛ ولایت فقیه استمرار انبیاست و مقصد ما رسیدن به قرب الهی است. مجموع این کلیواژه‌ها اسلام ناب و انقلاب اسلامی را تشکیل می‌دهد. این کلیواژه‌ها از

از یک تفکر و حیانی سرچشمه گرفته و قابل احترام است.

این قداست بخشی به جنگ چه تأثیری بر نگاه مردم مذهبی ایران به جنگ داشت؟

دفاع همه‌جانبه، یعنی در برابر یک حمله همه‌جانبه دشمن آرایش می‌یابد. همواره دشمن تمامی آنچه داشته، به میدان آورده، ابعادی چون جنگ نظامی، جنگ اقتصادی، جنگ فرهنگی، جنگ شناختی و جنگ نرم و رسانه‌ای. همه و همه را به میدان آورده و ما هم در نقطه مقابل آرایش مناسب را گرفتیم و درست و جانانه دفاع کردیم. اینکه ما دفاع در برابر جنگ ترکیبی دشمن را آغاز کردیم، امروز باعث شده است در نقطه‌ای بایستیم که قابل قیاس با نقطه اولی که جنگ را شروع کردیم، نباشد. اوایل جنگ ما حتی اجازه خرید سیم خاردار از کشوری را نداشتیم، ولی امروز به کشورها سلاح می‌فروشیم و تولیدات نظامی‌مان را به آنها عرضه می‌کنیم. جبهه مقاومت و جغرافیای گسترده این اتحاد راهبردی میدان عمل و امنیت ما را به چندین برابر وسعت سرزمین خودمان ارتقا داده است. ما با پای دشمن دست برتری را در حوزه‌های نظامی و تسلیحاتی کسب کردیم و از این منظر، راهبردی همه‌جانبه است. اما اینکه چه تأثیری بر نگاه مردم به جنگ و تغییر روند آن داشت، باید بگویم وقتی مردم انقلابی را متعلق به خودشان می‌دانند و آن را جزئی از باور و اعتقاد خود می‌دانند، برای حفظ آن زحمت می‌کشند. ما وقتی جسم‌مان را از خودمان می‌دانیم، با تمام ایزاری که در اختیار داریم، برای سالم ماندن و آسیب ندیدن آن تلاش می‌کنیم. وقتی هم که یک انقلاب را از خودمان

می‌دانیم، از تمام امکانات آن استفاده می‌کنیم برای اینکه دچار آسیب و خطر نشویم. بنابراین، مردم نگاه متفاوتی به دفاعی پیدا کردند که مقدس بود و همه از گروه‌ها و صف‌ها و سازمان‌های مختلف پیرو و جوان جایگاه خود را در این دفاع مقدس پیدا کردند و یکی در خط مقدم و دیگری در پشت جبهه و دیگری در تجهیز و... به میدان آمدند. رابطه مردم و حاکمیت به رابطه عاطفی و عاشقانه امت و امام نزدیک‌تر شده است. وقتی که ما امری را برگرفته از دین‌مان می‌دانیم، برای آن از بالاترین امکانات و عزیزترین چیزهایی که داریم مایه می‌گذاریم. وقتی که امری مقدس و برآمده از دین باشد، ما از تمام امکانات‌مان استفاده می‌کنیم. بنابراین، شما می‌بینید خانواده‌هایی را که دو شهید یا سه شهید در طبق اخلاص گذاشته‌اند و خانواده‌هایی که تمام هستی و مال‌شان را در راه دفاع مقدس به میدان حماسه آوردند؛ اینها برای این بود که از عمق وجود و عمق جان به انقلاب‌شان علاقه دارند و آن را از خودشان می‌دانند. حاج قاسم عزیز گفت که ایران قرارگاه حسین‌بن‌علی (ع) و جمهوری اسلامی حرم است. شاید این ادبیات آن روز مطرح نبود، اما در نیت و عمل مردم ما جاری و ساری بود.

مهم‌ترین دستاورد دفاع مقدس را چه می‌دانید؟

دستاورد این انقلاب همین است که ما مقتدر ماندیم و پرچم استقلال، معنویت و عدالت را رها نکردیم و لحظه‌ای از انقلاب‌مان پشیمان نشدیم. همین که دشمن می‌گوید فشار حداکثری هیچ تأثیری نداشت و اذعان دارد که ما مفتضح شدیم. از طرفی هر چه می‌گذرد، ما با اقتدار و عظمت بیشتر در صحنه حاضریم و جبهه مقاومت و مظلومانی که گرداگرد ما با امید جمع شده‌اند، بیشتر می‌شود. اکنون می‌بینیم که بزرگ‌ترین صحنه همایش روی کره زمین برای ما و دین‌مان است؛ یعنی ما اربعین داریم که همه اجزای آن از عاشورا و نفس گرم شهدا و امام نشئت گرفته است. آرزو به دل نظام‌های استکباری و اتحاد عبری غربی‌شان مانده که بخواهند در راستای تفکرشان مشابه چنین همایشی مردم را خودجوش گرد هم بیاورند. این یعنی ما توانستیم با پرچم اسلام و قرآن ناب شکوه و عظمتی این چنین خلق کنیم و آنها در تفکر شیطان‌ی‌شان قادر به مانورهای از این دست نیستند.

پای صحبت‌های علیرضا دلبریان راوی دفاع مقدس

دفاع مقدس مظهر عقلانیت انقلابی و مدیریت جهادی است

گروه پرونده
صبح صادق
دفاع مقدس یادآور خاطرات تلخ و شیرین بسیاری، از پیروزی رزمندگان اسلام تا شکست نیروی بعثی در جای جای جنگ تحمیلی است. رهبر معظم انقلاب درباره دلایل پیروزی ایران در این جنگ نابرابر عنوان کرده‌اند: «ما در این ماجرای هشت ساله، یک پیروزی مطلق به دست آوردیم. ما که جنگ را شروع نکرده بودیم که بگوییم فلان جا را ما خواستیم بگیریم، نتوانستیم، پس ناکام شدیم. قضیه این نبود. قضیه این بود که دشمنی به ما حمله کرده بودی و می خواست بخشی از خاک ما را بگیرد؛ همه دنیا هم به او کمک کردند؛ ما هم مردانه ایستادیم؛ ناکام شد و بی‌نی‌اش به خاک مالیده شد و برگشت. پیروزی از این بالاتر.»
« باید اذعان داشت که هدف اصلی رژیم بعثی عراق و ابرقدرت‌های حاکم آن، بر اندازن نظام جمهوری اسلامی ایران بود. هر چند کشورمان آسیب‌های زیادی دیده؛ اما بر اقتدارش افزوده شد و حاکمیت، از انسجام و ثبات بیشتری برخوردار شد و جایگاه و ویژه‌ای در نظام سیاسی منطقه و جهان کسب کرد. برای بررسی بیشتر این مهم به سراغ علیرضا دلبریان، راوی جنگ، مری تخریب و آموزش غواصی گردان غواصی یاسین و مستندساز جنگ رفته‌ایم.

♦ با وجود اینکه جنگ تحمیلی علیه ایران جنگی نابرابر بود و صدام با همکاری ابرقدرت‌های دنیا و استفاده از ابزار و تجهیزات جنگی آنها شانس بیشتری برای پیروزی داشت، اما پیروز این میدان جمهوری اسلامی بود؟ دلایل پیروزی ایران در این جنگ نابرابر چه بود؟

جنگ ما در سایه آخرت‌جویی، ایمان به خدا، باور دینی، ایمان به غیب و باور داشتن به وعده‌های الهی و همچنین اخلاق اسلامی بود. همه این باورها و همه این رفتارها به ویژه در فرماندهان شهید تبلور پیدا کرد و به مرحله ظهور رسید. این ایمان در فکر و نرود سیرد بلکه در رفتار فرماندهان و رزمندگان نیز ظهور پیدا کرد و زندگی‌شان یک زندگی الهی شد. لذا امید در دل‌ها زنده شد و بچه‌هایی که می آمدند در جبهه می ایستادند، عشق و علاقه پیدا می کردند و تقویت می شدند و روحیه مقاومت بالا می‌فت.

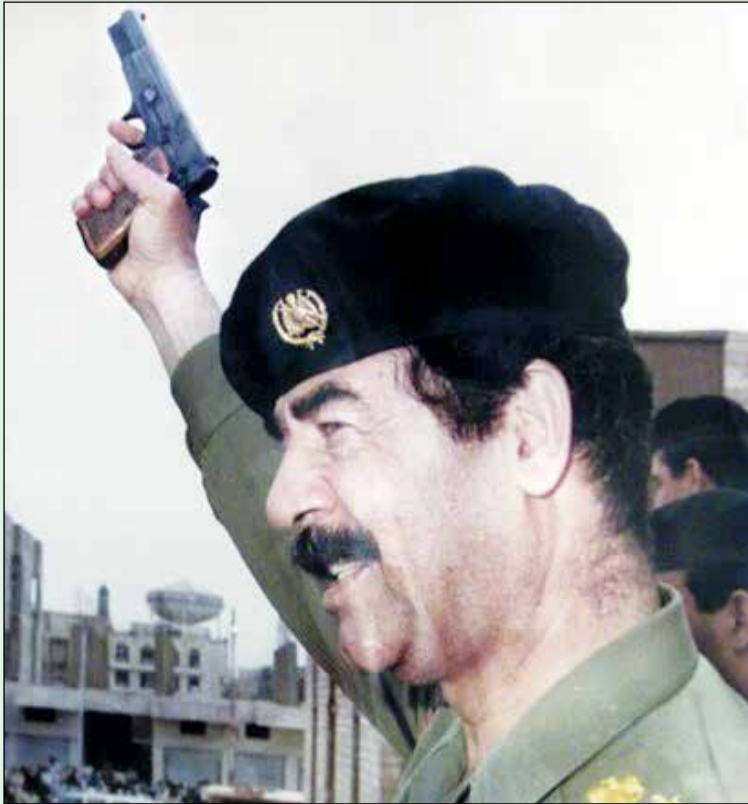
در واقع، آن کمبود تجهیزات ما در سایه ایمان که در رفتارها تبلور پیدا کرد و اخلاق اسلامی که اگر نباشد ایمان بی‌حاصل است، در جبهه ظهور کرد و بچه‌ها و بسیجی‌ها دیدند و مقاومت‌شان بالا رفت و استعدادایشان بروز پیدا کرد.

آن ایمان که عرض می‌کنم بحث زندگی خدایی و تحمل و محبت به یکدیگر در جبهه‌ها و به معنای واقعی کلمه اخلاق اسلامی است. جبهه و آن فله انسانیت در جبهه به زیبایی تبلور پیدا کرد. این بود که امید در دل‌ها آمد و سختی‌ها برای بچه‌ها اگر سخت بود و کمبودها وجود داشت؛ اما باعث شد که کار را زمین نگذارند عشق و علاقه در بچه‌ها بارور شد که توانستند کمبودها را تحمل کنند و کار جنگ را جلو ببرند.

با مرور تاریخ مشاهده می‌کنیم که ایران توانست با امکانات اندک و نیروهای بسیجی و کم آموزش دیده در مقابل نیروهای بسیار و امکانات فراوان دشمن بعثی پیروز بشود. امروز هم همان روحیه‌ای که در جنگ بود، اگر در هر جای این مملکت بیاید و این روحیه بین

رژیم بعث آغازگر جنگ

پاسخ به شبهات مطرح شده درباره آغازگر جنگ هشت ساله

نیروها، کارگران و کارمندان ما در ادراخ، کارخانه‌ها، پروژه‌ها و… تبلور پیدا کنند، امید پیدا می‌کنند و باعث می‌شود در کارشان بایستند و کارشان را ادامه دهند که ان‌شاءالله در جبهه اقتصادی هم موفق شویم.

♦ نقش رهبری امام راحل را در این پیروزی قطور می‌توانید توصیف کنید؟

نقش رهبری امام خمینی (ره) که امری واضح است؛ هم به لحاظ معنوی ما می‌توانیم نگاه کنیم و هم به لحاظ تبلور عقلائی. از لحاظ معنوی ما برای رضایت خدا و ادای تکلیف وارد میدان شدیم و نه برای پادشائی، مانند ارتش بعث که صدام با آنها برای تصرف ستمتی از خاک ایران قول پادشائی مادی می‌داد، رزمندگان ما دنبال اینها نبودند؛ بلکه برای رضای خدا وارد جنگ شدند. جنگ ما برای این شد دفاع مقدس چون برای رضای خدا بود و در رأس همه اینها آن کسی که ما دستور می‌داد، بر مبنای معنویت، خدا و ایمان عمل می‌کرد.

ولایت فقیه که در ادامه سیره اولیا و انبیاست، در پس جنگ بود؛ لذا ما دل‌مان گرم بود که بحث معنویت بحث تکلیف‌مداری است. بحث بعدی اخلاقی است، چرا که هر فرد باید یک نفر باشد و آن یک نفر کیست؟ یک نفر انسان آگاه که از لحاظ معنوی اشرافیت کامل دارد و دستور می‌دهد که این کار بشود و آن کار نه.

حتی در جنگ‌های مادی هم باید یک فرمانده باشد که نیروها متفرق نشوند و لشکر از بین نرود. لذا هم از لحاظ مادی و هم رهبری تأکید شد که جایگاه امامت و رهبری جنگ بسیار مهم بود که خدایوشکر بچه‌ها اطاعت کردند و در سایه این اطاعت ما پیروز شدیم و نتایج این را هم ما در جنگ دیدیم.

فرض کنید در تشریفات نظامی هر کسی بخواهد حرف خودش را بزند و حرف خودش را به کرسی بنشانند، این لشکر متفرق می‌شود

زمانی که در ۲۲ بهمن ۱۳۵۷ انقلاب اسلامی ایران به پیروزی رسید، ساختار نظامی و امنیتی دشوار وضعیتی بود که باید خود را بازن آفرینی می‌کرد؛

از این رو در ماه‌های نخست انقلاب، ایران از نظر توان نظامی بسیار ضعیف شده بود؛ به همین دلیل صدام حسین گمان کرد فرصت خوبی را برای حمله و تجاوز به ایران اسلامی به دست آورد؛ از این رو با تحریک اروپا و کشورهای استعمارگر تاریخ، در ۳۱ شهریور سال ۱۳۵۹ به حمله علیه ایران دست زد. تاریخ هشت ساله دفاع مقدس، بسیار مفصل و طولانی است و ابعاد گوناگونی را درون خود پیدا و پنهان دارد. از آنجا که سال‌های زیادی از آن دوران می‌گذرد، گاه رسانه‌های خارج از کشور یا حتی برخی افراد ناآگاه داخلی که روزی خود پرگی از صفحه هشت سال جنگ بوده‌اند، به روایت دست می‌زنند. این روایات گاه به قدری از واقعیت ماجرا فاصله دارند که به شبهه تبدیل می‌شوند.

شبهه‌ای به نام آغازگر جنگ هشت ساله

در این سال‌ها، شبهه‌ای که بیش از همه مطرح شده، معرفی ایران به عنوان کشور آغازگر جنگ با عراق است؛ اما تاریخ، نخستین گواه برای ردّ این مسئله به شمار می‌رود.

بر اساس یادآوری صفحاتی از تاریخ رواق می‌زینم، بر اساس اسناد تاریخی، در روند اجرای این بند از قطعنامه «خاور پرز دکونیار» دیریکل وقت سازمان ملل در ۲۳ مرداد سال ۱۳۷۰ از دو کشور ایران و عراق خواست تا طی گزارش‌های جامعی، نظرات خود را درباره شروع جنگ تسلیم وی کنند. ایران در ۲۴ شهریور گزارش کاملی که تجاوز عراق را به ایران اثبات می‌کرد، تسلیم «دکونیار» کرد و عراق نیز در ۷ شهریور، پاسخ کامل خود را برای دیر کل فرستاد.

ارسال مدارک ایران به سازمان ملل

جمهوری اسلامی ایران مدارک مستند و مستدل خود را که در حد یک کتاب بود، در ۲۴ شهریور ۱۳۷۰ برابر با ۱۵ سپتامبر ۱۹۹۱ میلادی به دیریکل سازمان ملل ارائه کرد. مستندات ایران با تکیه بر ماده ۵۱ منشور ملل متحد (مبنی بر دفاع مشروع) تنظیم شده بود. از سوی دیگر، بر اساس اسناد و مدارک موجود، در جریان توجیه هر عراق مبنی بر اینکه ایران آغازگر جنگ بسوده، ماجرا به ایامی برمی‌گردد که پس از فتح خرمشهر، صدام حسین خواستار قرارداد صلح می‌شود. قراردادی که در آن مقصر و ششروغ‌کننده جنگ مشخص شود و در هیچ بندی از قرارداد، پیشبنهادی برای مشخص شدن مجرم جنگ گنجانده نشده بود.

دلیل عراقی‌ها برای جنگ با ایران چه بود؟

در این دوران جمهوری اسلامی ایران به حدّ به دنبال محکومیت بین‌المللی صدام برای تجاوزگری و اشغالگری بود؛ از این رو صدام برای مقصر نشان دادن ایران به‌به عنوان آغازگر جنگ و قانع کردن سازمان‌های جهانی و بین‌المللی در مقصر جلوه دادن ایران، فقط یک دلیل ارائه می‌کرد، آن هم اسارت سرلشکر خلبان شهید

کاملاً عقلائی است.

لذا در جنگ ما فرماندهی و اطاعت‌پذیری نقش بسیار مهمی داشت و اگر این نبود، جبهه منحل می‌شد و عملیات یکی پس از دیگری شکست می‌خورد و ما در جنگ پیروز نمی‌شدیم. امروز هم همین است و رهبری سال‌هاست از بالای برج مراقبت رصد می‌کنند. چند سال است که رهبری درباره اقتصاد سخن می‌گویند؛ چون امروز دشمن از راه اقتصاد در حال ضربه زدن است. مشکلات امروز جامعه ما ریشه اقتصادی دارد که رهبری سال‌ها پیش اشاره کردند و حرکت دشمن را به ما نشان دادند؛ اما خیلی‌های مان باور نکردیم و امروز که در گوش افغاندیم، می‌فهمیم که کاش بیانات ایشان را جدی می‌گرفتیم.

♦ به طور کلی دلایل پیروزی را تئوریا ربیان کنید.

در رأس همه که نیروی محرک هم بود، فکر و باور نیروهای رزمنده بود، یعنی اگر آن سبجی و رزمنده روحیه و امید نداشتند قطعاً همچون ارتش بعث که خیلی‌های‌شان همچون رویاه گریختند، از جبهه می‌گریختند. صدام جوخه اعدام‌داشت و در خط دوم نیروهایی گذاشته بود که اگر کسی از خط مقدم فرار کند، اعدام‌شد؛ اما با تمام این تدابیر و دیکتاتوری‌ها و ترس و وحشتی که ایجاد کرده بود، خیلی از نیروها از جبهه گریختند و صدام شکست خورد؛ اما چه شد که آن جوان بسیجی به محض درمان شدن در بیمارستان لشکران لشکر به جبهه برامی‌گشت و در کنار بسیجی‌ها می‌ایستاد؟! قطعاً مسائل مادی نمی‌تواند چنین نیرویی تربیت کند. فقط روحیه امید و شهادت‌طلبی در رأس همه بود و اگر اینگونه نبود، اصلاً نیروی به جبهه نمی‌رفت. اینکه صدام می‌گفت من یک هفته دیگر تهران هستم، طبق برنامه‌ریزی و حساب شده بود؛ اما اینجایی کار را نمی‌خوانده بود که یک‌هده نیروهای شهادت‌طلب می‌روند و جاولش را می‌گیرند. اگر این روحیه شهادت‌طلبی نبود، بدایت ما شکست

می‌خوردیم.

بحث بعدی بحث مقاومت بود و بچه‌های ما هشت سال مقاومت کردند. فقط این نبود که من از مرگ نمی‌ترسم و پرویم و دشمن را بزینم، بحث مقاومت در سرماها و گرماها، در کمربودها و سختی‌ها و در بی‌مهری‌ها و نامردی‌ها بود؛ شما فکر نکنید جلوی پای رزمنده‌هایی که جبهه می‌رفتند، فرش قرمز پهن می‌کردند. باید بیاییم و بگوییم که از طرف همین داخلی‌ها بی‌مهری‌های بسیاری به ما می‌شد. اما مقاومت کردیم؛ چرا که به هدف‌مان امید و ایمان داشتیم و بچه‌ها دلسرد نشدند. ما رقیبم و سختی‌ها را تحمل کردیم، در شب‌های سرد غواصی کردیم و هیچکس نبود برای ما هورا بکشد و وعده و وعید دنیایی بدهد. واقعاً خدایی بود که بچه‌ها آن سختی‌ها را در غیبت تحمل کردند و این پیروزی‌ها رقم خورد.

امید، مقاومت و تلاش بچه‌ها و همچنین رهبری امام دست به دست هم داد تا ما در جنگ پیروز شدیم. این را هم بگویم ما در جنگ پیروز نشدیم؛ بلکه به کف خواسته‌های خود رسیدیم؛ اما دشمن در جنگ شکست خورد؛ چرا که هدف دشمن این بود که یک هفته‌ای تهران را بگیرد، خوزستان را تصرف کند، نظام جمهوری اسلامی را با چالش مواجه کند که به هیچ‌یک از اینها نرسید. پس دشمن شکست خورد؛ اما ما هم به سقف اهداف خود نرسیدیم. چون ما گفتیم که راه قفس از کربلا می‌گذرد؛ لذا باید می‌رفتیم تا مرز سرزمین‌های اشغالی و باید با همان قدرت و همتی که نیروهای ما پای کار آمدند و خرمشهر را از آزاد کردیم، بعد از خرمشهر ادامه می‌دایم و می‌رفتیم تا مردم عراق به ما بپیوندند و صدام را سرنگون می‌کردیم و بعد می‌رفتیم با جبهه سوریه اقدام می‌شدیم و می‌رفتیم تا مرز سوریه و قطعاً بایداندا اسرانیل با چالش‌زیادی روبه‌رو می‌شد و امروز مشکلاتی که در این چندسال با داعش و خیلی از گروه‌های تروریستی داشتیم قطعاً نمی‌داشتیم. پس ما در جنگ به کف خواسته‌های خود رسیدیم، اما دشمن در جنگ شکست خورد.

چرا دفاع مقدس را گرامی می‌داریم

۹

پرونده

شماره ۱۰۶۲ | دوشنبه ۲۸ شهریور ۱۴۰۱

صداق

دفاع مقدس

ویژه‌نامه صبح صادق به مناسبت سالگرد آغاز جنگ تحمیلی

ما چه زمانی می‌توانیم اهمیت و عظمت رزمندگان را درست تشخیص بدهیم؟ آن وقتی که عظمت عرضه و میدان را بتوانیم تشخیص بدهیم، آن وقت معلوم می‌شود اینهایی که به این میدان رفتند، چه ارزشی دارند… در جنگ‌هایی که در دوره پادشاهان و طوایغیت و در این یکی دو قرن اخیر اتفاق افتاد، ایران همیشه شکست خورده است؛ چه در دوره قاجار، چه در دوره پهلوی، حتی در جنگی که ایران اعلام بی‌طرفی کرد!

جنگ مجازی پیروزی حقیقی

بیانیه گام دوم انقلاب و عبور از پیچ تاریخی

پس از پیروزی انقلاب اسلامی، در آذرماه سال ۱۳۵۸ سازمان بسیج مستضعفین با نیروی مقاومت بسیج به فرمان امام خمینی (ره) تشکیل شد و چند ماه بعد، یعنی در ۳۱ شهریور ۱۳۵۹ صدام حسین با پاره کردن قرارداد ۱۹۷۵ الجزایر آتش جنگ هشت ساله میان ایران و رژیم بعث عراق را برافروخت. تاریخ گواه این است که هنوز ۱۸ ماه از پیروزی انقلاب اسلامی نگذشته بود که این نظام، تحت فشار استکبار جهانی قرار گرفت و در داخل هم باید با جناح‌های مختلف که به شرق و غرب وابسته بودند، مبارزه می‌کرد. از سوی دیگر، نیروهای نظامی در حال بازسازی و ساماندهی خود بودند که صدام حسین با رؤیای تصرف یک هفته‌ای تهران، تا دروازه‌های اهواز و خرمشهر پیش رفت. بنابراین، دشمنان قسم خورده این مرز و بوم که لحظه‌ای از هیچ فتنه‌ای علیه مردم ایران فروگذار نکرده‌اند، طفل نوپای انقلاب را با این گمان خام که می‌توانند امنیت، استقلال و تمامیت ارضی ایران را بگیرند، درگیر جنگی نابرابر کردند.

فرمان تاریخی

در این شرایط بود که رهبر کبیر انقلاب اسلامی ایران فرمان قیام علیه ظلم را صادر کرد و مردم ایران با تمام وجود به این قیام لبیک گفتند و در همان

نظام نوپا با حداقل‌ترین امکانات و آموزش و بیشترین نفوذ داخلی و خارجی در طول هشت سال ایستادگی کرد و یک وجب از خاک خود را از دست نداد؟ واضح‌ترین پاسخ به این کوردلان یادآوری ایدئولوژی ایثار و شهادت همسو با نهضت عاشوراست که از ملت ایران سدی مقاوم در برابر دشمن ساخت. آموزه‌های دینی و اعتقاد به حادثه کربلا ایسده دفاع همه‌جانبه‌را در ذهن مردم جاری کرد و همین مسئله صحنه جنگ را به کلی تغییر داد. بنابراین، هشت سال دفاع مقدس طولانی‌ترین جنگ قرن گذشته است که عرصه رشادت و دلیری زنان و مردانی بود که لحظه‌ای از مقاومت دست برنداشتند. با مطالعه تاریخ معاصر و تاریخ جنگ، درمی‌یابیم که هشت سال دفاع مقدس دستاوردهای زیادی را برای ملت ایران به ارمغان آورد؛ اما در این میان شاید مهم‌ترین و اصلی‌ترین موضوعی که جمهوری اسلامی به آن دست یافت، قدرت بازدارندگی بود. از این نظر که دوران پهلوی دوم، ایران به محلی برای مستشاران خارجی تبدیل شده بود و زیر پرچم آنها بود که برای همیشه بحرین را ایران جدا شد؛ اما با ایستادگی هشت ساله در برابر رژیم بعث، دشمنان این مرز و بوم فهمیدند که دیگر رویارویی با ایران بسیار دشوار خواهد بود و هرگز نمی‌توانند به مرزهای ایران تجاوز کنند. اکنون این پرسش مطرح می‌شود که با گذشت سه نسل از دوران دفاع مقدس، آیا دشمنان ایران تغییر کرده‌اند؟ آیا دشمنان ۳۰ سال گذشته، به دوستان وفادار امروز تبدیل شده‌اند؟ پاسخ این پرسش‌ها برای نسل امروز یک «خیر» بزرگ است. دشمنان قسم خورده جمهوری اسلامی ایران در این ۴۳ سال لحظه‌ای از تلاش برای مقابله با این نظام دست نکشیده‌اند. در دهه ۶۰ علیه ایران انواع و اقسام عملیات‌های نظامی را انجام دادند؛ اما جنگ امروز، جنگ نرم است. خاکریز دشمن دیگر پشت مرزهای کشور نیست؛ بلکه ادوات جنگی و عملیات‌های نظامی خود تکیه کند نه تنها موفقیتی حاصل نمی‌شد؛ بلکه خروج دشمن یعنی از ایران عملاً ممکن نبود.

امتداد نهضت عاشورا

سؤالی که شاید همچنان غریبه‌ها در پاسخ به آن وا مانده‌اند و در تجزیه و تحلیل مقاومت ملت ایران در برابر استکبار عاجز شده‌اند، این است که چگونه یک

و سیاسی موفقیت در میدان را کسب کنیم.» این نگاه نشان می‌دهد، همانگونه که مردم ایران هشت سال با اقتدار ایستادگی کردند، و در راه دفاع از وطن از جان خود گذشتند، در میدان نبرد امروز هم باید قد علم کنند تا دست اجنبی و بیگانه از ایسن مرز و بوم کوتاه بماند؛ اما چگونه؟ ۲۴ بهمن سال ۱۳۹۷ بود که رهبر عظیم‌الشان جمهوری اسلامی ایران، در بیانیه‌ای با عنوان گام دوم انقلاب، هفت مأموریت مهم را برای جوانان تبیین کردند. ایشان در بخش‌هایی از این بیانیه به موضوع مهم ناکام کردن دشمن به دست جوانان اشاره کردند و فرمودند: «انقلاب به یک انحطاط تاریخی طولانی پایان داد و کشور که در دوران پهلوی و قاجار به شدت تحقیر شده و به شدت عقب مانده بود، در مسیر پیشرفت سریع قرار گرفت؛ در گام نخست، رژیم ننگین سلطنت استبدادی را به حکومت مردمی و مردم‌سالاری تبدیل کرد و عنصر اراده ملی را که جان‌مایه پیشرفت همه‌جانبه و حقیقی است در کانون مدیریت کشور وارد کرد؛ آنگاه جوانان را میدان‌دار اصلی حوادث و وارد عرصه مدیریت کرد؛ روحیه و باور «ما می‌توانیم» را به همگان منتقل کرد؛ به برکت تحریم دشمنان، اتکا به توانایی داخلی را به همه آموخت و این منشأ برکات بزرگ شد. ثبات و امنیت کشور و تمامیت ارضی و حفاظت از مرزها را که آماج تهدید جدی دشمنان قرار گرفته بود، ضمانت کرد و معجزه پیروزی در جنگ هشت ساله و شکست رژیم بعثی و پشتیبانان آمریکایی و اروپایی و شرقی‌اش را پدید آورد… آنچه من می‌خواهم بگویم این است که این راه طی شده، با همه اهمیتش فقط یک آغاز بوده است و نه بیشتر… اینک مطالبه عمومی من از شما جوانان آن است که این راه را با احساس مسئولیت بیشتر و همچون یک جهاد در پیش بگیرید. سنگ بنای یک انقلاب علمی در کشور گذاشته‌شده و این انقلاب، شهیدانی از قبیل شهدای هسته‌ای نیز داده است. به پاخیزید و دشمن بدخواه و کینه‌توز را که از جهاد علمی شما به شدت بیمناک است، ناکام سازید.»

جنگی دشوارتر از دفاع مقدس

با توجه به بیانات رهبر معظم انقلاب می‌توان دریافت، وظیفه جوانان امروز در جنگ نرم، دشوارتر از شرایط جوانان در دوران دفاع مقدس است. در دهه‌های ۵۰

تغییر میدان نبرد

در راستای همین موضوع، محمدمباقر قلیباف، رئیس مجلس شورای اسلامی تأکید می‌کند: «امروز دشمنان جبهه مقاومت آنچه که در عرصه میدان توانستند به دست بیاورند را در جنگ اقتصادی دنبال می‌کنند و بر همین اساس باید تلاش کنیم در عرصه‌های اقتصادی

پاسخ به فتنه‌های دشمن در تقارن هفته دفاع مقدس با اربعین حسینی

وحدت دو ملت

صدام حسین با مرگ طرف مقابل پاسخ داده می‌شد؛ از این رو اسناد و مدارک تاریخی گواه این است که صدام حسین در اثنای جنگ با ایران، ۹۰ نفر از اعضای خانواده حکیم را دستگیر و ۱۶ نفر از آنها را در سال ۱۳۶۱ اعدام کرد تا از این طریق بر محمد باقر حکیم برای توقف مبارزه علیه رژیم بعث فشار وارد کند. همچنین «عبدالرزاق ناجی‌الشمری» در شبکه الفرات گفت: «همه اقشار جامعه عراق از جنایت‌های رژیم سابق رنج بردند و برخی از گورهای دسته‌جمعی خوسرانه نبش شدند.» وی با اشاره به‌اینکه بقایای اجساد شهدایی در داخل لوله‌های فاضلاب و خودروه‌ای زیرزمینی در جرف الصخر و شهر الخضر به دست رژیم سابق پیدا شده است، افزود: «همچنین یک گور دسته‌جمعی در نزدیکی آرامگاه الامام بکر در داخل یک گودال بسیار بزرگ پیدا کرده‌ایم که بر روی آن زباله‌های پزشکی ریخته بودند تا از کشف آن جلوگیری شود.» الشمری ادامه داد: «در قبرستان المحاول و الیزل، هزاران شهید انتفاضه شعبانیه را پیدا کردیم و در شهرهای الجرف والخضر نیز گورهای دسته‌جمعی دیگری پیدا شده است.» مدیر بنیاد شهید استان بابل عراق با اشاره به‌اینکه جست‌وجوی بی‌رویه گورهای دسته‌جمعی در سال ۲۰۰۶ میلادی متوقف شد، فاش کرد: «سه نفر از افرادی که زنده در یک قبرستان دسته‌جمعی دفن شدند، فرار کرده‌اند و برخی از بی گناهان نیز با چرخ گوشت اعدام و در رودخانه انداخته می شدند.» الشمری در پایان گفت: «بیش از ۱۵۰۰ خانواده شهدای انتفاضه شعبانیه غرامتی دریافت نکرده‌اند.» از سوی دیگر استفاده از تسلیحات شیمیایی در شمال و جنوب عراق در دهه ۶۰ و ترور بسیاری از شخصیت‌های مخالف عراق در خارج از این کشور، از جمله حاج‌السلیمان در سال ۱۳۶۵ تنها گوشه‌ای از جنایات صدام علیه مردم خود در دوران هشت سال جنگ تحمیلی با ایران است که او را در فهرست جنایتکاران قرن بیستم جای داده‌تاز هیتلر، موسولینی و پل پوت پیشی بگیرد.

خفقان علیه حوزه نجف

حوزه علمیه نجف اولین حوزه علمیه شیعیان است که در قرن پنجم هجری تأسیس شد. از آن زمان افراد بسیاری از ایران برای کسب علوم دینی به شهر نجف هجرت کردند. بسیاری از استادان حوزه علمیه نجف نیز روحانیون و علمای ایرانی بودند. بسیاری از مردم

نیز برای ملاقات با مراجع تقلید و فقیهان عازم نجف و کربلا می‌شدند. در این میان، بررسی رفتار صدام با حوزه علمیه نجف بسیار مهم و قابل توجه است. صدام حسین افزون بر کشتار و جنایت بی‌حد و اندازه مردم عراق، جو خفقانی را علیه علمای حوزه علمیه نجف به راه انداخته بود. او بعد از جنگ هشت ساله علیه ایران، شروع به سرکوب شیعیان عراق کرد و با جنایات وحشیانه‌ای بسیاری از علمای بزرگ شیعه را حبس کرد و به شهادت رساند، به گونه‌ای که وحشت سراسر کشور عراق را فرا گرفت. در این جو اختناق، شیعیان به خصوص علمای جمله حضرت آیت‌الله سیستانی شروع به تدریس و تربیت شاگردان و رسیدگی به مشکلات مردم کردند.

مهربانی مردم عراق با ایرانی‌ها

از هیچ نگاهی پوشیده نیست که مزدوران غربی و آمریسا و البته برخی از دول عربی، با تحریک صدام علیه جمهوری اسلامی تازه نفس، خود را پشت جنگ نیابتی رژیم بعث عراق علیه ایران پنهان کردند غافل از اینکه مؤمنان عراقی در سایه ظلم و ستم صدام مخالف جنگ با برادران ایرانی خود بوده و تا آنجا که توانستند از رفتن به جنگ امتناع کردند. نقل است که آن زمان یک مؤمن عراقی با وجود اجبار صدام، به جبهه جنگ علیه ایران نرفت، به همین دلیل نیروهای بعث فرزندان او را در باغچه خانه‌اش سر بردند. در توضیح بیشتر شرایط مردم عراق در زمان جنگ با ایران، کاظمیه البدری، دختر شهید عراقی در گفت‌وگویی که به تازگی منتشر شده خاطراتی در این باره بیان کرده و گفته است: «نیروهای بعث قصد داشتند به زور پدرم را به جنگ علیه ایران بفرستند، اما او مخالفت می‌کند، نیروهای بعث پدرم را دستگیر می‌کنند و تصمیم می‌گیر ند ایشان را به زندان ببرند. در طول مسیر، ایشان مورد شکنجه جسمی و روحی قرار گرفتند و در همان مسیر قبل از ورود به زندان به شهادت می‌رسند. ما و بسیاری از عراقی‌ها در آن زمان دوست داشتیم به ایران سفر کنیم، اما نیروهای بعث به راحتی اجازه نمی‌دادند که عراقی‌ها به ایران بیایند. یکی از برادرانم ابورحمان را به زور به جنگ علیه ایران بردند، او سعی می‌کرد به سمت رزمندگان ایرانی می‌شود و برادرم را دستگیر کرده و شش ماه در زندان ابوغریب زندانی می‌کنند و بالاخره بعد از ریزینی‌ها و دادن پول توانستیم او را از زندان نجات دهیم.»

و ۶۰ جوانان با اطاعت از رهبر خود به میدان نبرد شتافتند و در راه دفاع از میهن ایثار کردند. امروز نیز جامعه با انواع جنگ نرم مواجه است؛ بنابراین وظیفه جوانان انقلابی این است که با تأسسی از رهبری، از آرمان‌ها و اهداف انقلاب دفاع و با ادراک درست و منطقی تحرکات دشمن را در جنگ نرم شناسایی کنند. در اهمیت این مسئله، احمد خاتمی در خطبه‌های نماز جمعه به چهار جنگ اشاره می‌کند که بیان‌کننده چهار عرصه برای نبرد است و نباید از آن غافل شد. امام جمعه موقت تهران تأکید کرده است: «جنگ سیاسی، جنگ روانی، جنگ رسانه‌ای و جنگ اقتصادی، جبهه دشمن برای تغییر نظام در طول عمر پر برکت انقلاب در طول ۴۰ سال بود که مردم همگام با مسئولان و حتی جلودر از آنها در تمام جبهه‌ها حضور موثر و مفیدی داشتند و توانستند درخت نظام را برای رشد و نمو کمک کنند و باحضور حداکثری خود در تنگناهای انقلاب با بصیرت و همدلی درس بزرگی به دشمن و حتی برخی مسئولان دادند که با اتحاد می‌توان از همه مشکلات عبور کرد.»

جان کلام

بیانیه گام دوم انقلاب ریل‌گذاری مسیر پیشرفت آینده انقلاب اسلامی است و جوانان امروز میدان‌داران گام دوم انقلاب اسلامی هستند. در طول سال‌ها جنگ تحمیلی، فرماندهان جوان مدیریت‌هایی را بر عهده داشتند که با روحیه جهادی و انقلابی سرنوشت هشت سال جنگ را تغییر داده و ثابت کردند، جوانان با مدیریت جهادی می‌توانند از پیچ مشکلات عبور کنند و بدون هیچ‌گونه خستگی تا آخرین نفس بایستند. پس از شکست دشمن در جنگ تحمیلی، دشمنان تصمیم گرفتند از راه‌های دیگر بر بیرکه ایران اسلامی ضربه وارد کنند. بر این اساس پس از شناخت گستره بی‌انتهای جنگ، شناخت دقیق‌تر دشمنان و معارضان انقلاب، ضروری است. یادآوری این نکته هم لازم است که رهبر فرزانه انقلاب دانشجو را افسر جنگ نرم و دانشگاه‌را میدان جنگ نرم دشمن معرفی کردند، بنابراین علاوه بر موارد دیگری که بیشتر ذکر شد، یکی از میدان‌های جدی جنگ امروز، دانشگاه است و باید بسا تکیه بر گام دوم انقلاب و به‌کارگیری رهنمون‌های رهبر معظم انقلاب، بار دیگر پیروز میدان باشیم.

نه رنگ و بویی از هشت سال جنگ در دهه ۶۰ وجود دارد، نه خصومتی میان مردم ایران و عراق.

شعار اربعین ۱۴۰۱ «انا من حسین»

اکنون در آستانه فرارسیدن ایام اربعین، رازین فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در عراق در آیین رونمایی از شعار اربعین ۱۴۰۱ «انا من حسین» تأکید کرد: «راهپیمایی اربعین محور وحدت و ملت ایران و عراق است.» حاج‌الاسلام اباذری، رازین فرهنگی ایران در عراق نیز در بخش دیگر این مراسم، گفت: «با توجه به تجربیاتی که در زمینه زیارت اربعین دارم، سه مؤلفه را در این زیارت مهم می‌دانم. اولین نکته این است که زائر اربعین باید توشه معنوی برداشته و ما نیز به عنوان دسته‌گاه‌های اجرایی این فرآیند به او کمک کنیم. نکته دوم در زیارت اربعین تلاش کنیم نفعی برای دو کشور وجود داشته باشد. اربعین محور وحدت بین ایران و عراق است و می‌تواند کشورها را به هم متصل کند.» وی اظهار داشت: «تشکر از نیروهای امنیتی و عتبه‌های حسینی، علوی، عباسی از دیگر مواردی است که باید لحاظ شود. لازم است به قوانین مردم عراق احترام گذاشته و با مدارک درست به کشور آنها با بگذاریم، استقلال عراق را حفظ کرده و بهتر است در فضای اربعین همه فعالان فرهنگی با این دستور کار پیش روند.»

نتیجه‌گیری

در روزهای گذشته، عراق صحنه درگیری‌های داخلی بود. انتخابات پیش از موعد در عراق و ادعای تقلب در آن و نیز تشکیل نشدن دولت مقتدی صدر، دلیلی بر افزایش تنش در این کشور شده بود. این اتفاقات موجب شد تا ارتش رسانه‌ای عبری، عربی، غربی به خط شوند و به گسترش اعتراضات دامن بزنند؛ با این هدف که از هم زمان شدن اربعین حسینی و هفته دفاع مقدس در ایران، موج دیگری از فتنه‌انگیزی میان این دو ملت را رقم بزنند. در صورتی که دشمنان کوردل فراموش کرده‌اند پس از سقوط صدام، روابط مردم ایران و عراق افزایش پیدا کرد و با رونق گرفتن راهپیمایی جهانی اربعین حسینی ارتباطات مردم ایران و عراق وارد دوره‌ای طلایی شد که رقم‌زننده نظم نوینی در منطقه خواهد بود.

سیاست نامه

سیدمحمد کاظم یزدی - ۴۵

تاریخ نگاری تحریف آمیز

فتح الله پربشان

دبیر گروه اندیشه

نامه‌ها و مکاتیب فراوان باقیمانده از رهبران مشروطه، از جمله سیدمحمد کاظم یزدی و شیخ فضل الله نوری می‌تواند شناخت ما از نیمه مکتوم تاریخ مشروطه را کامل و راه تلاش برای دستیابی به حقیقت در قالب جهانی سازی شده و رخداد وقایعی مانند این راهپیمایی بزرگ و جهانی، نشان می‌دهد. روایت‌سازی‌های غرب در قالب جهانی سازی، روایت‌هایی فاقد پایایی بوده است؛ زیرا اگر غیر از این بود، اینگونه حرکت‌هایی مغایر با جهانی سازی غرب شکل نمی‌گرفت. در واقع، بشریت، حتی بشر غربی نیز امروز به این نتیجه رسیده که روایت غرب از حقیقت در قالب جهانی سازی قادر به رفع عطش انسان برای دست‌یابی به حقیقت ناب نیست. به همین دلیل است که در این راهپیمایی جهانی، حتی مسیحیان و پیروانی از سایر ادیان آسمانی هم شرکت می‌کنند.

ردّ فرضیه فروپاشی اجتماعی: چند سالی بود که برخی جامعه‌شناسان و روزنامه‌نگاران فرضیه‌ی پاینده (فروپاشی اجتماعی) را درباره شرایط اجتماعی کشور مطرح می‌کردند؛ به این معنا که آنها معتقد بودند با توجه به گسست فرهنگی و اجتماعی که میان نسل جوان و نسل‌های قبلی آنها شکل گرفته است، تداوم جامعه به لحاظ هویتی در آینده با مشکلات بسیاری مواجه خواهد بود. به زبان ساده‌تر، آنها معتقد بودند نسلی در کشور در حال رشد و پرورش است که قادر نیست با میراث‌های هویتی و فرهنگی- ارزشی پدران خود ارتباط برقرار کند. بنابراین، امکان تداوم جامعه ایرانی به لحاظ هویت فرهنگی آن در آینده بسیار دشوار است. حال با توجه به استقبال بی‌نظیر نسل جوان و نوجوان کشور از رخدادهایی، چون راهپیمایی اربعین و سرود سلام فرمانده، نه تنها فرضیه فروپاشی اجتماعی در ایران رد می‌شود، بلکه این واقعیت اثبات می‌شود که بنیان‌های فرهنگی، هویتی و ارزشی جامعه ایرانی آنچنان مستحکم است که به راحتی قابل جایگزینی و از بین رفتن نیست؛ زیرا اگر غیر از این بود، نسل جوان باید با مضامینی چون عاشورا، شهادت، انتظار، مهلویت، امام موعود، بزرگان و مفاخر و... آشنا نمی‌بود. حال آنکه شیفتگی آنها به این مضامین نشان داد که آنها نه تنها با این مضامین آشنا، بلکه دل‌باخته آنها هستند.

بازنمایی ظهور موعود(عج): در متعالی‌ترین معنا، راهپیمایی بزرگ اربعین نشانه بزرگی به منظور تمرین آمادگی برای استقبال از ظهور منجی بزرگ عالم بشریت است. بر این اساس، شاید بتوان گفت راهپیمایی اربعین آینه کوچکی است که در آن می‌توان دورنمای عظیم فردای ظهور را دید. الگوهای رفتاری و شور و شوق نهفته در این راهپیمایی از شرکت‌آحاد مختلف در آن گرفته تا پذیرایی همه‌جانبه عراقی‌ها از مهمانان و راهپیمایان و به ویژه اینکه هر کس بر اساس وسع خود می‌کوشد تا در برپایی هر چه باشکوه‌تر این اجتماع بزرگ نقش‌آفرینی کند، شمه‌ای است از تحت تأثیر قرار گرفتن توده‌های مردم از دم مسیحایی مهدی موعود(عج) که انقلاب بزرگ خود را با اتکا به این توده‌ها و مستضعفان رقم خواهد زد. به عبارت دقیق‌تر، اگر کسی می‌خواهد تصور کند که در فردای ظهور چگونه جهانیان زیر بیرق مهدی موعود(عج) قرار می‌گیرند، می‌تواند از هم اکنون به این راهپیمایی بزرگ بنگرد تا بتواند آن چگونگی را درک کند.

بن‌بست جهانی سازی غرب: جهانی سازی غرب به عنوان یک حرکت برنامه‌ریزی شده که مبتنی بر اغواگری، دروغ‌پردازی و هراس‌آفرینی نسبت به سایر فرهنگ‌ها و مذاهب هاست، روایتی تحریف شده از حقیقت است که با پشتوانه‌های وسیع و قوی رسانه‌ای تلاش می‌شود به مثابه گزینۀ نهایی و تام حقیقت به جهانیان تحمیل شود. با این حال، این روایت از حقیقت به سبب تهی بودن از معانی متعالی و برخاسته از فطرت، اکنون بیش از هر زمانی دچار

تحلیل نشانه - معناشناختی راهپیمایی اربعین

راه تمدن ساز

واحد نیست. افزون بر این، این رخداد نشان می‌دهد، مذهب به مثابه مهم‌ترین درون‌مایه سنت، قابل حذف شدن از حیات آدمی نیست. بنابراین، برخلاف ادعاهای تمدن تک‌ساحتی غرب، مذهب قادر به تمدن‌سازی است و نقش آن باید بیش از پیش مورد توجه قرار گیرد.

محوریت عاشورا در تداوم حیات شیعه: نهضت عاشورا همانگونه که در برهه‌های مختلف تاریخی تداوم‌بخش حیات شیعه بوده، در برهه کنونی نیز با توجه به شکل دهی به این راهپیمایی بزرگ، همچنان از مهم‌ترین عوامل حفظ و تداوم حیات شیعه است. در واقع، با توجه به در هم آمیختگی شور و شعور حسینی(ع) در این مراسم بزرگ، حیات شیعه در برابر توطئه‌های مختلف برای تضعیف و ضربه زدن به آن مصون می‌شود. از این جهت، همانگونه که فوکویاما شیعه را با دو «بال سرخ» (نهضت حسینی) و «بال سبز» (مهدویت) ضربه‌ناپذیر می‌داند، تداوم این استقامت می‌تواند نویدبخش فردای روشن در پرتو ظهور منجی عالم بشریت باشد.

نمایش قدرت نرم شیعه: راهپیمایی اربعین از زاویه دیگری، نمایش قدرت نرم شیعه و جمهوری اسلامی ایران است. به‌کارگیری نمادهای مذهبی و مرتبط با جمهوری اسلامی ایران از قبیل پرچم‌هایی با مضامین توسل به اهل بیت(ع)، حمل تصاویر شهدا به ویژه شهدای مدافع حرم و حاج قاسم سلیمانی، امام(ره)، رهبری معظم انقلاب و... از سوی ایرانیان و غیر ایرانیان، نشان‌دهنده آن است که آن مذهبی که قادر به شکل دهی این حرکت عظیم شده، شیعه است که امروز با مرکزیت جمهوری اسلامی ایران نمایندگی می‌شود.

شکست توطئه‌های استکباری: از مهم‌ترین توطئه‌های استکباری که همواره در سال‌های اخیر بر آن تمرکز شده، تلاش برای تفرقه میان ملت ایران و عراق است. حال با این

مصطفی قربانی

دکترای علوم سیاسی

راهپیمایی بزرگ و باشکوه اربعین حسینی(ع) که هر ساله با حضور اقشار گوناگونی از ملیت‌ها و مذاهب مختلف از مسیر نجف تا کربلا برگزار می‌شود، از مهم‌ترین تجمعات و گردهمایی‌های بشری است که در نوع خود بی‌نظیر است. این بی‌نظیری به چند دلیل است؛ ماهیت مذهبی، طولانی و طاقت‌فرسا بودن مسیر، گستره وسیع بشری (با توجه به اجتماع افرادی از کشورهای و مذاهب مختلف) و به ویژه اینکه فاقد جلوه‌های مادی بسیج‌گری است؛ یعنی این بسیج عمومی نه با انگیزه‌های مادی، بلکه با انگیزه‌های معنوی فراهم می‌شود. به همین دلیل، می‌توان گفت راهپیمایی اربعین حاوی معناهای متعالی است که با دقت در نشانه‌های مختلف به کار گرفته شده در آن، می‌توان به این معناها پی برد.

معناهای متعالی راهپیمایی اربعین

دقت در نشانه‌های موجود در این راهپیمایی، هدایت‌گر معناهای متعالی به شرح زیر است:

اصالت مذهب و همبستگی مبتنی بر آن: برخلاف ادعاهایی که در دنیای مدرن علیه مذهب مطرح شده و نقش اجتماعی برای آن قائل نیستند، رخدادهای بزرگی مانند راهپیمایی اربعین نشان می‌دهد هنوز هم مذهب و تعالیم مذهبی جان‌مایه حیات آدمی بوده و بیش از سایر حوزه‌ها و پدیده‌ها قادر به خلق همبستگی اجتماعی هستند. حضور افرادی از مذاهب و ملیت‌های مختلف و به تعبیر دقیق‌تر، نقش‌آفرینی همه‌جانبه افراد گوناگون، هر کس به سهم و نوبه خود، در این راهپیمایی تصدیق‌کننده این ادعا است؛ زیرا اگر انگیزه‌های مذهبی و معنوی نباشد، هیچ نیروی دیگری قادر به گرد هم آوردن و مشارکت همه این افراد در زیر یک خیمه و برای تحقق هدف

تبیین

جنگ روایت‌ها و جهاد تبیین - ۱۷

اخلاق اسلامی

امیر قلی‌زاده

کارشناس فرهنگی

در جهاد و صحنه‌های مبارزه باید سلاح و نوع چپش ارتش مورد توجه باشد تا بتوان نتیجه مورد دلخواه از نبرد را به دست آورد. در بحث جهاد تبیین هم نباید از این امر مهم غافل ماند و باید توجه داشت که مجاهدان عرصه تبیین باید اسلحه و نحوه استفاده از آن را به خوبی مورد نظر قرار دهند. یکی از ابزارها و سلاح‌های مهم برای مجاهدان صحنه بصیرت‌افزایی و تبیین، «رعایت اخلاق» است. افزایش اخلاق و معنویت به صورت یک اصل در همه زمینه‌ها باید مورد توجه قرار بگیرد. در مواردی می‌توان مشاهده کرد با اینکه مطلب حقی از انسان‌ها بیان می‌شود؛ ولی چون با رعایت موازین اخلاقی نبوده، اثر معکوس گذاشته است. در حقیقت، برای به ثمر نشستن تبیین دو بعد از ابعاد انسانی درگیر می‌شود که یکی مربوط به عالم ذهن و دیگری مربوط به روان انسان است. اخلاق حسنه و مورد پسند زمینه‌پذیرش حق را در آنها ایجاد می‌کند. اهمیت اخلاق به گونه‌ای مورد توجه قرار گرفته است که در قرآن کریم خداوند متعال خطاب به پیامبر رحمت و اسوه اخلاق و صاحب خلق عظیم در آیه ۱۵۹ سوره آل‌عمران می‌فرماید: «لَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَأُنْفِضُوا مِنْ حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَصَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ؛ اگر تندخو و سخت‌دل بودی، مردم از گرد تو متفرق می‌شدند، پس از (بدی) آنان درگذر و برای آنها طلب آموزش کن و (برای

آفاق

چهره پنهان سیاست - ۵۴

قدرت تصویرسازی

می‌دهد، تئوری تصویرسازی-image build (ing) است که نقش کلیدی برای تحقق نفوذ جاذبه محور دارد. اهمیت این نقش به گونه‌ای است که قدرت نرم را می‌توان برآیند و محصول تصویرسازی دانست. در عصر فناوری‌های ارتباطی، انسان‌ها بیش از آنکه با واقعیات سر کار داشته باشند، با تصویر برداشتی که از واقعیات دارد، روبه‌روست و بر این اساس قضاوت و رفتار می‌کنند. به تعبیر محققان پست مدرن، تصاویر لحظه‌ای و فوری اجازه درنگ و تأمل و تردید را از ما گرفته و تا جایی مخاطب را غرقه می‌کنند که گویی دیگر این فرد نیست که مثلاً تلویزیون را تماشا می‌کند؛ بلکه این تلویزیون است که فرد را به شکل زنده تماشا می‌کند(منصوریان، ۱۳۹۲: ۶۲). بنابراین امروزه تصویرسازی به بیشتر حوزه‌های زندگی سیاسی و اجتماعی افراد نفوذ یافته است

بر این پایه، غرب در عملیات نفوذ جاذبه بنیاد، با تصویرسازی از ارزش‌ها و هنجارها و سبک زندگی خود برای جوامع هدف، از یک طرف و ارائه چهره منفی و واپس‌گرا از ارزش‌ها و هنجارهای جوامع هدف برای خود آنها از سوی دیگر، به جابه‌جایی ارزش‌ها مبادرت می‌ورزد. بر همین اساس، جوزف نای می‌گوید که اگر از اقدامات سخت علیه ایران استفاده شود نسل جوان را به آغوش رژیم باز می‌گردانیم. من بر این باورم که اگر تغییرات فرهنگی و اجتماعی مطلوب غرب در ایران اتفاق بیفتد در نهایت، این رژیم تغییر خواهد کرد.(۲۰ ژوئن ۲۰۱۰)

سیامک باقری

دکترای علوم سیاسی

نفوذ ارزش‌های فرهنگی و سیاسی دولت‌ها به «آگاهی» دیگران از ویژگی‌های جذاب آن بستگی دارد. مادامی که سایرین چیزی درباره آنها ندانند، هیچ نفوذی صورت نخواهد گرفت. از این رو، مهم‌ترین مسئله در تأثیرگذاری ارزش‌های مزبور به منزله منابع قدرت نرم بازیگران، ایجاد آگاهی‌های اجتماعی و جهانی درباره ارزش‌های فرهنگی، سیاسی و ایدئولوژیک بازیگر بر خوردار از جذابیت است. در عصر فناوری‌های ارتباطی و اطلاعاتی، منابع سه‌گانه قدرت نرم از طریق تبادل ارتباطی انتشار عام پیدا می‌کند و به اطلاعات عمومی و چه بسا به فرهنگ دوم بدل می‌شوند. به همین دلیل «جوزف نای» دیپلماسی عمومی را یکی از ابزارهای مهم قدرت نرم می‌شمارد و سه بعد ارتباطات روزانه، ارتباطات استراتژیک و روابط دامنه‌دار و بلندمدت را برای آن قائل است. (همان: ۱۹۵-۱۹۸)

از سوی دیگر اهرم‌های رسانه‌ای، نظیر تلویزیون، خبرگزاری‌ها، سینما و اینترنت را هم به منزله مرجع فرهنگ عامه و با آگاهی‌بخشی شگفت‌انگیز برای جهان تلقی می‌کند. هر چند دیپلماسی عمومی و اهرم رسانه‌ای تفاوت‌هایی با هم دارند؛ اما آنچه هر دوی اینها را پیوند

نکته گرام

یاسر جبرائیلی، تحلیلگر مسائل اقتصادی: آقای میرکاظمی، رئیس سازمان برنامه و بودجه دولت سیزدهم گفته است مالیات هر استان به همان استان اختصاص می‌یابد و جزء درآمد همان استان است، چون در همان استان این ثروت خلق شده است. به نظر می‌رسد، آنچه آقای میرکاظمی بیان کرده، یک ایده یا برنامه باشد؛ چرا که این سخن نه بسا آنچه در حال حاضر عمل می‌شود، انطباق دارد و نه با قوانین موضوعه کشور. علی ای حال، این ایده و برنامه، حاصلی جز افزایش شکاف طبقاتی و بی‌عدالتی در کشور نخواهد داشت و به هیچ وجه نباید جامه عمل بپوشد. چرا؟

مهدی عرفاتی، مدیر مسئول خبرگزاری ایستا: اخیراً فرزند یک معاون وزیر برای ادامه تحصیل در یک کشور خارجی ویزا گرفته بود و قصد خروج داشت که به محض اطلاع رئیس جمهور، دستور صادر شد؛ «اگر فرزند رفت، پدر هم برود!» گذشت آن دوران که افتخار مقامات عالی دولت، اقامت فرزندان‌شان در خارج از کشور بود.

عبدالله گنجی، مدیر مسئول روزنامه همشهری: حد هیا هو برای فساد مکارمشیرازی غیر طبیعی است. ۱- چون او بازداشت است، این هیا هو برای مقصد آزاد قابل قبول است. ۲- فرآیند حقوقی زمانبر است و نباید پرونده متأثر از هیاهوی سیاسی شود. ۳- اگر فکر می‌کنید محتمل است از درب عقب هولش دهند بیرون، پاسخ دهید که مگر احق بودند دستگیر و خبری کنند؟

حسین صرامی، فعال رسانه‌ای: واسه اعزام چندتا پاکبان و مقداری آب معدنی گفتن پول کشور رو در اربعین خرج نکنید! حالا خود پاکبان‌های شهرداری گفتن ما برای خدمت به زوار امام حسین(ع) مأموریت نمی‌ریم؛ مرخصی بدید که بدون حقوق بریم خدمت کنیم. به شخصه اشکم دروید! زندگی را عشق زیبا می‌کنه/ عشق را ارباب معنا می‌کنه

محمد مرندی، مشاور تیم مذاکره‌کننده ایران: بولر متحد ایالات متحده است و فراموش می‌کند که دلیل این مذاکرات تقض برجام توسط غرب و تحریم‌های فشار حداکثری است که شهروندان ایرانی را هدف قرار می‌دهد؛ حتی در شرایطی که ایران به طور کامل به آن پایبند بوده است. ایران خلاها و ابهامات را نخواهد پذیرفت. ایالات متحده هزینه‌هایی را بر اتحادیه اروپا تحمیل می‌کند.

مهدی کشت‌دار، مدیر مسئول خبرگزاری میزان: با فردی که به تازگی از سوئد به تهران آمده صحبت می‌کردم. صحبت از دادگاه نوری شد. گفتیم از شما هم برای تجمع جلوی دادگاه دعوت کردند، گفت: بله، یک روز به مویایلم زنگ زدند و برای تجمع جلوی دادگاه از من دعوت کردند.

مهدی جهان‌بینی، فعال رسانه‌ای: با مقاومت صورت گرفته شده، جو پایدن یا باید پاسخ ایران و عقب‌نشینی در توافق را بپذیرد و به استقبال شکست در انتخابات کنگره برود یا به امید عملیات جدید رسانه‌ای بنشیند تا شاید بتواند به صورت کاذب خود را پیروز توافق نشان بدهد. در غیر این دو حالت، زمستان سردتر در به اروپا می‌رسد.

محمود قائدی، مشاور سخنگوی دولت: کمبود آب خوزستان از مطالبات اصلی رسانه‌های منتقد دولت بود. افتتاح ابرپروژه آب‌رسانی غدیر که مشکل آب شرب ۲۶ شهر و ۱۶۰۰ روستا را در خوزستان حل می‌کند، خبر خوبی بود که در صفحه اول روزنامه‌های دنیای اقتصاد، سازندگی، آرمان امروز، شرق، همدلی، تعادل، جهان صنعت و... بازتاب داده نشد.

بازی خطرناک!

آپارات گیم از کدام انحصار ناراحت است؟

مرتبط از پلتفرم‌های بازی‌های دیجیتال حمایت خواهد کرد.

آپارات ادعا می‌کند صدواسیما به دلیل انحصار و به منظور ایجاد خدمات پخش زنده خود به دنبال خارج کردن دیگران، مانند آپارات گیم از میدان است و صدواسیما هم چنین ادعایی را تکذیب می‌کند و آپارات را ملزم به رعایت قوانین می‌کند؛ اما قوانینی که صدا و سیما می‌گوید چیست؟

اولین قانونی که آپارات رعایت نکرده است، دریافت نکردن مجوز است! خدمات آپارات گیم بدون مجوز در حال ارائه به مخاطبان خود است. با وجود این، ساترا در نقش متولی ارائه مجوز به چنین کسب‌وکارهایی تا به حال تلاشی برای توقف این خدمات نکرده بود. یکی از بلاهایی که به راحتی بر سر کسب‌وکارهای دیجیتال می‌آید، رها کردن کاربران فعلی و عوض کردن زمین بازی و جذب کاربران جدید است. نکته‌ای که ساترا هم به آن اشاره می‌کند و می‌گوید اینکه یک بخش خصوصی به هر دلیلی بعد از جذب تعدادی از کاربران، بدون توجه به تمایل کاربران و حقوق ایشان، تصمیم بگیرد زمین بازی خود را عوض کند، نشان‌دهنده نداشتن مسئولیت‌پذیری و پابند نبودن به اخلاق حرفه‌ای است که این امر، به هیچ‌وجه مورد قبول ساترا یا منزله حامی حقوق کاربران نیست.

اما این دغدغه اصلی ساترا نیست، اگر تا به حال به خدمات آپارات گیم و پخش زنده بازی‌ها در آن نگاهی انداخته باشید، حتماً متوجه نامناسب بودن فضای آن برای کودکان و نوجوانان خود شده‌اید. کلمات نامناسب، پوشش‌های نامناسب و رفتار و اخلاقیاتی که هیچ پدر و مادری خواهان تأثیرگذاری آن بر روی فرزندان خود نیست، در این بستر موج می‌زند. شاید برخی‌ها ادعا کنند این همان واقعیت جامعه و دورهمی‌های نوجوانان امروزی است، اما باید توجه کرد که چنین امکاناتی به راحتی تقویت‌کننده تأثیرگذاری افراد نامناسب بر کودکان و نوجوانانی می‌شود که شاید در صورت نبودن یا درست

بودن آپارات گیم و خدمات مشابه، هیچ وقت تحت تأثیر چنین افرادی قرار نمی‌گرفتند. غالب کودکان، نوجوانان و جوانان این کشور در فرهنگی که این روزها کف خدمات پخش زنده و این گونه اجتماع‌ها (community) ریخته شده است، نمی‌گنجند و چنین خدماتی فقط سبب می‌شود گستره تأثیرگذاری افراد ناباب بر فرزندان‌مان بیشتر شود. تا دیروز اگر نگران تأثیرگذاری هم‌بازی‌های بد او در کوجه خود بودیم، امروزه باید نگران تأثیرگذاری افرادی باشیم که در شهر دیگر یا حتی کشور دیگر حضور دارند! چنین خدماتی فقط تسهیل‌کننده انحطاط فرهنگی در فرزندان‌مان است؛ اما آیا می‌شود آن را حذف کرد؟

اصولاً با فناوری نمی‌توان مقابله کرد و راه درست، اندیشه کردن برای مقابله با تأثیرهای سوء آن است. به همین دلیل ساترا به احترام کاربران زیست‌بوم بازی‌های دیجیتال که بدون اطلاع از غیر قانونی بودن این سرویس پخش زنده، عضو آن شده‌اند، هزینه کرده‌اند و در این زمینه فعال هستند، نه تنها برای تعطیلی این سرویس، به آپارات نامه‌ای ابلاغ نکرده است؛ بلکه به منظور پایداری آن بارها تذکرات سودمندی برای سالم‌سازی محیط مذکور و رعایت استانداردهای محتوایی بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای و نظام اسر (نظام رده‌بندی سنی بازی‌های رایانه‌ای)، ارائه کرده است. درواقع ساترا حتی بدون مجوز بودن این خدمات را هم نپذیرفته است و تلاش داشته است این نکته را به مالکان آپارات گیم گوشزد کند که خدمات آنها باید سالم‌سازی و نظارت بیشتری بر روی آنها اعمال شود.

وقتی خدمات‌دهنده‌ای در این حجم به بازار می‌آید، باید برای سالم‌سازی محیط خود برنامه داشته باشد. اینکه نمی‌شود تنها بهانه است! به یاد بیاورید که مدتی قبل پایگاه اینترنتی «دیوار» مملو از آگهی‌های کلاهبرداری و جعلی شده بود و در نهایت مسئولان این پایگاه پذیرفتند که باید برای سالم‌سازی محیط خود بیشتر تلاش کنند و وقتی بستری به وجود می‌آورند، اول از همه برای رعایت قانون و مهم‌تر از آن

چارچوب‌های فرهنگی فکر کرده باشند. به حتم هیچ پدر و مادری دوست ندارد فرزندش در آپارات با لحن و خلق خوی لاتی و... آشنا شود! انتظار این است که شرکتی با ادعای دانش‌بنیان بودن بتواند سالم‌سازی محتوای زیست‌بوم بازی‌های دیجیتال را در کنار ایجاد نشاط اجتماعی، حفظ امنیت روانی خانواده‌ها و کودکان و نوجوانان در اولویت قرار داده و به صورت پایدار برای ساماندهی و سالم‌سازی کسب و کار خود تدبیر کند.

نکته جالب دیگر این است که شرکتی ادعای انحصار را می‌کند که خود نتیجه انحصار است! با فیلتر شدن یوتیوب در کشور به دلیل مسائل فرهنگی، آپارات با قول رعایت چارچوب‌های فرهنگی کشور توانایی تبدیل شدن به یک غول فناوری در ایران را داشته است و امروزه هم قولی که به‌خاطر آن به اینجا رسیده است، در نظر نمی‌گیرد هم انحصار را بد می‌داند! اگر بخواهیم چارچوب‌های فرهنگی و اخلاقی خود را نادیده بگیریم، اصولاً چه نیازی به آپارات است؟ یوتیوب خدمات‌دهنده‌ای به مراتب بهتر و کامل‌تر از آپارات است! آپارات، بازار و بسیاری دیگر از استارت‌آپ‌هایی که دیگر امروزه فکر می‌کنند خیلی بزرگ شده‌اند و می‌توانند خود قانون تعیین کنند، باید بدانند که رشد و بزرگ شدن آنها تنها به دلیل ایجاد شرایط محیطی پاک برای کاربران کشورمان بوده است.

بازی امروزه به یکی از خدمات سودآور برای شرکت‌های فناوری تبدیل شده است و دیگر مانند قبل نیست که نهایت آرزوی یک نوجوان داشتن آتاری و تهیهی بازی کردن باشد، امروزه لذت بازی‌ها برای گیم‌رها در دورهمی و تعاملات حین بازی است و گیم‌استرینگ به اجتماع اختصاصی از افراد خاص تبدیل شده است که نیازمند توجه بیشتر است، افراد خاصی که از آیندگان این کشور هستند و رها کردن آنها در چنین فضایی و قدرت بخشیدن به تأثیرگذاری افراد نالایق بر روی فرزندان‌مان، گناهی است که شاید بیش از دولت و ارگان‌های دیگر، ما والدین مقصران باشیم.

سایر

رتبه اول در موبایل‌های آلوده!

قرار دارد. در حقیقت، بیشترین موبایل‌های آلوده جهان به ایران مربوط می‌شوند. کشورمان با سهم ۳۵/۲۵ درصدی در صدر قرار گرفته و بیشتر کاربران با تبلیغ‌افزارهای خانواده Fyben و Notifier مواجه شده‌اند. با توجه به سهم بالای کشورمان در گزارش موبایل‌های آلوده کسپرسکی، پیشنهاد می‌کنیم برنامه‌ها را تنها از منابع معتبر دانلود کنید، لینک‌های ناشناس را باز نکنید، دسترسی آپ‌ها را بررسی کنید و در نهایت هر برنامه‌ای را که برای‌تان در پیام‌رسان و شبکه‌های اجتماعی ارسال شد، روی گوشی‌تان نصب نکنید. برنامه‌ای را هم که نمی‌شناسید حتی از فروشگاه‌های معتبر هم دانلود نکنید! به تازگی گوگل چندین برنامه آلوده را از فروشگاه خود حذف کرد که نشان‌دهنده ناامن بودن تمام بسترهای دانلود برنامه است.

طبق گزارش شرکت امنیتی کسپرسکی (Kaspersky) برای وضعیت بدافزارهای موبایل در فصل اول ۲۰۲۲، ایران با سهم ۳۵ درصدی بالاتر از سایر کشورها قرار گرفته و گوشی‌های کاربران ایران بیش از مناطق دیگر به بدافزار آلوده هستند. کسپرسکی گفته است، در فصل اول ۲۰۲۲ از بیش از ۶ میلیون حمله بدافزار و تبلیغ‌افزار جلوگیری کرده و بیشترین سهم از تمام تهدیدات موبایل شناسایی شده، ۴۸/۷۵ درصد به برنامه‌های RiskTool تعلق دارد. این شرکت امنیتی همچنین در این بازه زمانی موفق به شناسایی نصب ۵۱۶/۶۱۷ مخرب شده که شامل تروجان‌های بانکداری موبایل و تروجان‌های باج‌افزار می‌شود. با وجود کاهش شناسایی پیکیج‌های نصب مخرب، کشورمان همچنان در صدر فهرست

رسانه

اربعین و نقش رسانه

رسانه‌های اربعینی به مثابه اصلی‌ترین جابران زمان طی چند سال اخیر در انعکاس زیبایی‌های بزرگ‌ترین تجمع سالیانه بشر و معرفی آن به جهانیان نقشی انکارناپذیر دارد. آیین‌های حسینی از مهم‌ترین و تأثیرگذارترین مراسم جمعی و اجتماعی شیعیان هستند که از حیث تأسیس، تکوین و کیفیت اجرا عمدتاً با زمینه‌هایی از فرهنگ عامه عجین شده‌اند. به عقیده تمام کارشناسان، حضرت زینب(س) و امام سجاد(ع) اولین مبلغان و مروجان و به عبارتی اولین رسانه‌های فرهنگ عاشورا و قیام سید و سالار شهیدان هستند. همان افرادی که در کاخ یزید نقاب از چهره کره او برداشتند و او را رسوا کردند. در این زمان نیز سربازان فضای رسانه‌ای کشور در جبهه‌های مختلف مشغول نبرد با یزید و یزیدیان زمان هستند.

اربعین حسینی نشانی از اقتدار شیعیان و مقدمه‌ای برای ظهور امام زمان(عج) است و مهم‌ترین وظیفه شرکت‌کنندگان و جاماندگان در این حماسه عظیم انعکاس و بازتاب زیبایی‌های آن در بین مردم و رسانه و شبکه‌های اجتماعی است. از نظر مطلقان شکوه و عظمت اربعین برای رسانه‌های معاند تحت حمایت غرب نه فقط تجمعی انسانی، بلکه حادثه‌ای شگرف از تأثیر اسلام و انقلاب اسلامی و همچنین مقاومت ماندگار نظام جمهوری اسلامی در برابر کفر و استکبار جهانی و یزیدیان زمان است که اینگونه توانسته‌اند با محور امام حسین(ع) و ولایت به خاندان اهل بیت(ع)، عاشقان حضرت‌ش را اینگونه فارغ از زبان و نژاد و ملیت و هر طرز تفکری گرد آزرده‌ترین انسان هستی جمع کند.

پژواک

سرقت ۱۴۰ گیگابایتی

آمریکا رکورددار دزدی رایانه‌ای

شرکت امنیتی اینترنتی «کیهو» (۱۳۶۰) چین برآورد کرده است، در اثر حملات هکری آمریکا ۱۴۰ گیگابایت اطلاعات ارزشمند از این کشور به سرقت رفته است. این تحقیقات پس از آن آغاز شد که دانشگاه پلی تکنیک نورث وسترن، یک دانشگاه پیشرو در صنعت هوانوردی چین در ماه آوریل هک شده است. بازرسان چینی منشأ حملات سایبری مذکور را دفتر عملیات دسترسی مناسب در آژانس امنیت ملی آمریکا دانستند. این در حالی است که آمریکا دیگران را به حملات سایبری مهم کرده است.

نرم افزار

آرش و آنا

خودآموز دانش‌آموزان

نرم‌افزار «آرش و آنا» برای آموزش پیش‌دبستانی تا کلاس ششم دبستان طراحی شده و به منزله یک جعبه ابزار آموزشی برای کودکان ۵ تا ۱۳ سال است که افزون بر آموزش همه کتاب‌های درسی مقطع دبستان، آموزش مهارت زبان انگلیسی، آموزش علوم کامپیوتر، خلاقیت و... را نیز با همکاری مؤسسات معتبر و با ارائه گواهینامه رسمی برای دانش‌آموزان مهیا کرده است. همه ویدئوهای آموزشی در قالب پویانمایی‌های زیبا و منحصر به فرد، با روایت داستانی از مطالب درسی و شخصیت‌پردازی حرفه‌ای ارائه شده است.

دانش بنیان

ضبط‌کننده بومی

تولید رکورد بدون کاغذ در کشور

«رکورد بدون کاغذ» دستگاهی است که امکان ضبط، ذخیره و تحلیل داده‌ها را برای کاربران فراهم می‌کند. اینکه رکورد بدون کاغذ توانایی ثبت انواع سیگنال‌ها را به مدت نامحدود دارد، کلیه اطلاعات ثبت شده را می‌توان در نمایشگر رکورد مشاهده کرد و با اتصال فلش مموری یک بک‌آپ از اطلاعات با فرمت اکسل گرفت و تمامی اطلاعات را به رایانه انتقال داد. رکورد ایران ساخت قیمتی حدود ۱۵ میلیون تومان ارزان‌تر از نمونه خارجی دارد.

اقیانوس بی کران

نگاهی به سهم هنر حماسه عاشورایی در هنر هفتم به بهانه روز ملی سینما

فرهنگ

شماره ۱۰۶۲ | دوشنبه ۲۸ شهریور ۱۴۰۱

صداقت

نسیم اسدپور

دبیر گروه فرهنگ

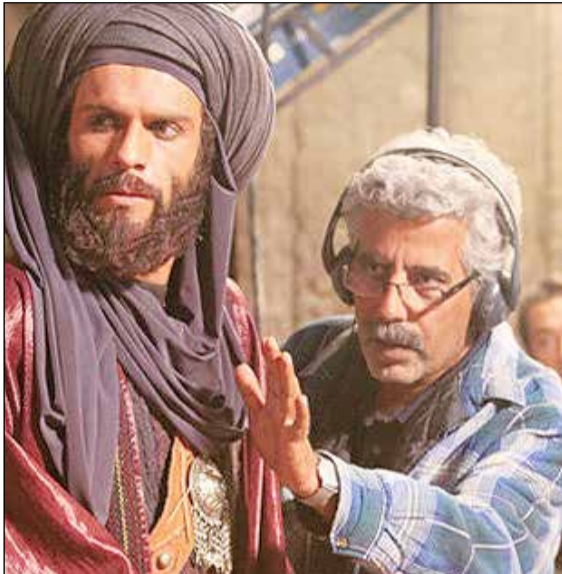
شاید برداردن لومیر یا ادیسون و همکاری، هرگز فکرش را هم نمی‌کردند که روزی اختراع‌شان اینطور مورد توجه مخاطبان قرار بگیرد و این اختراع که زمانی برای دیدنش کافی بود به اتاق یک سستی بروی، روزگاری یکی از بزرگ‌ترین صنعت‌های دنیا به شمار آید؛ صنعتی که گاهی می‌تواند با سرمایه‌های نفتی یک کشور برابری کند. در کشور ما هم ۲۱ شهریور روز ملی سینما نامگذاری شده است. سینمایی که امروز نه فقط یک صنعت، بلکه هنری است که به راحتی برای انتقال و تریق ایدئولوژی از آن استفاده و سوءاستفاده می‌کنند. چه بسیار فرهنگ‌هایی که رفته رفته با سینما به خورد مخاطب داده‌اند و چه بسیار سبک زندگی‌ها که با همین هنر هفتم به مردم تحمیل شده است؛ پس سینما قطعاً می‌تواند مانند هر پدیده دیگری در این دنیا، دوری سکه داشته باشد. با سینما می‌توان با مخاطب حرف زد و از چیزهایی گفت که برای او ناشناخته است. این مهم است که تا چه حد بعضی کشورها این صنعت هنری را جدی می‌گیرند. ۲۱ شهریور ماه بهانه‌ای برای بررسی نحوه استفاده از سینما در کشور ماست؛ اینکه تا چه حد توانسته‌ایم از آن در راستای انتقال مفاهیم و عناصر ارزشمند سبک زندگی اسلامی-ایرانی بهره ببریم. شاید امسال تقارن ایام اربعین حسینی با این روز، فرصت خوبی برای بررسی این موضوع باشد که ببینیم آیا از این هنر برای انتقال مفاهیم ارزشمند عاشورایی استفاده کرده‌ایم یا خیر.

از «سفیر» تا «رستاخیز»

قطعاً اگر کشورهای دیگر، شخصیتی مانند حضرت امام حسین (ع) و یاران‌شان را داشتند، بارها و بارها برای تبیین شخصیت والای او فیلم و سریال و نمایش ساخته بودند و به یک فیلم، مانند «روز واقعه»

سفیر

بلکه می‌توان آن را یکی از شاهکارهای هنری سینمای ایران دانست. ویژه پس از انقلاب اسلامی و ببینیم که در این حوزه چه کارهایی ماندگار شده است. «سفیر» نام اثری است که برای اولین بار به موضوع عاشورا توجه کرد؛ فیلمی ساخته مرحوم فریبرز صالح که می‌توان گفت یکی از پر فروش‌ترین‌های آثار عاشورایی پس از انقلاب بوده است. گفته می‌شود، این فیلم در ابتدا قرار بوده یک کار تلویزیونی ۷۰ دقیقه‌ای باشد که سرانجام به اثری سینمایی تبدیل می‌شود؛ اما هنوز که هنوز است در تلویزیون و در ایام محرم و صفر از تلویزیون پخش می‌شود و تازگی دارد.

شاید بتوان گفت، این اثر، پیش از آثار عاشورایی است؛ زیرا پس از آن آثار دیگری راهی سینما شدند که برخی مانند «روز واقعه» جزء ماندگارترین‌های این حوزه به شمار آمده‌اند. فیلم سینمایی ماندگاری که نه فقط خود فیلم، بلکه موسیقی‌اش نیز به یادماندنی شد. «روز واقعه» ساخته شهرام اسدی و نوشته بهرام بیضایی نه فقط یکی از بهترین آثار در حوزه تبیین مفاهیم ارزشمند نهضت عاشورا است،

مستقیم به عاشورا اختصاص ندارند، اما مفاهیم عاشورایی در آنها بسیار پررنگ است. البته تلویزیون نیز در تمام این سال‌ها تلاش کرده است از سینما عقب نماند و اثری ماندگار و جذاب، مانند «مختارنامه» را در کارنامه خود به ثبت رسانده است؛ کاری که توانسته است در کشورهای دیگر نیز خوش بدرخشد. اما با ایس‌حال تمامی این آثار سینمایی و تلویزیونی در مقایسه با عظمت واقعه‌ای، مانند عاشورای سال ۶۱ هجری، قطره‌ای از اقیانوس معرفت این حادثه عظیم است؛ حادثه‌ای که اگر در مکتب یا مذهب دیگری رخ داده بود، به حتم به این تعداد اثر هنری بسنده نکرده و بارها و بارها از آن فیلم و سریال می‌ساختند.

حماسه عاشورای ابعادالله (ع) کار خودش را می‌کند و در دل تاریخ هر روز بیش از گذشته خود را به مشتاقان راه هدایت نمایان می‌کند، اما این هنر و هنرمندان هستند که باید دین خود را به این واقعه عظیم تاریخی ادا کنند و از درک و تبیین حقیقت آن محروم نمانند.

برداشت

بورسیه قلم و یک تذکر

زندگی دختران و خانواده‌های آنان را در شهر تهران بررسی کند؛ البته عموم دانش‌آموزان در شهرهای دیگر هم می‌توانند در این طرح شرکت داشته باشند. در حقیقت، در این طرح با یک تیر دو هدف زده می‌شود، هم به مسائل مبتلابه نوجوانان توجه می‌شود و هم زمینه کشف و حمایت از استعدادها درخشان حوزه قلم و نویسندگی فراهم می‌شود. به حتم طرح‌های فرهنگی از این قبیل، می‌تواند قدم‌های مفیدی برای رشد استعدادهایی باشد که در پشت نیمکت‌های مدارس می‌نشینند و شاید کمتر فرصت بروز استعدادها یافته خود را داشته باشند؛ در واقع، چنین طرح‌هایی با کشف استعدادهای کمتر شناخته شده نوجوانان، به آنها

کمک می‌کند تا در انتخاب راه آینده و شغل‌شان بهتر تصمیم بگیرند و به گزینش دست بزنند. اما اجرای این برنامه فرهنگی، مانند هر طرح و ایده دیگری الزاماتی دارد که نباید از آنها غفلت کرد. شاید بتوان مهم‌ترین لازمه اجرای چنین طرح فاخری را، توجه واقعی به استعدادها برتر حوزه قلم در تهران و اقصی نقاط کشور، به ویژه مناطق محروم دانست. هرچند در دو سه دهه اخیر، طرح‌های متنوع فرهنگی، هنری، علمی و آموزشی با هدف «استعدادیابی» در مناطق مختلف کشور برگزار شده، اما نکته تأمل برانگیز در برخی از این طرح‌های استعدادیابی و حمایتی، محدود شدن شاخصه‌های بررسی استعدادهای

دخیل شدن شانه‌های رانته و تبعیض آمیز است. این نکته در رابطه با استعدادهای برتر حوزه قلم و نویسندگی و بورسیه کردن آنها، حساسیت و ظرافت بیشتری می‌یابد تا مانند برخی رویه‌های ناصواب شکل گرفته در حوزه فیلم و مستند، منجر به شکل‌گیری حلقه‌های نسبتاً بسته گروهی و غفلت از استعدادهای درخشان نشود. در مجموع، ورود جدی دستگاه‌های فرهنگی به کشف و حمایت جدی از استعدادهای برتر نوجوانان در حوزه «قلم»، اقدامی قابل تحسین و ضروری است که به شرط دقت و امانتداری در اجرا، می‌تواند اتفاقات خوبی را در یک دهه سآینده در ادبیات رقم بزند.

حسین مهریزی

خبرنگار فرهنگی

هفته گذشته خبری در رسانه‌ها منتشر شد، با این عنوان که «طرح بورسیه نویسندگان نوجوان، با مشارکت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان و اداره کل امور زنان و خانواده وزارت آموزش و پرورش اجرا می‌شود.»

این طرح، که گفته شده است ذیل عنوان مجموعه پروژه‌های «تهران خانواده» است، در نظر دارد، افزون بر کشف و پرورش استعدادهای ادبی در میان دختران نوجوان تهران، وضعیت موجود

جشنواره

بدون قرار قبلی

جایزه بزرگ مسکو برای شعبی

جایزه بزرگ بهترین فیلم چهارمین دوره جشنواره فیلم مسکو به «بهورز شعبی» کارگردان فیلم «بدون قرار قبلی» رسید. همچنین جایزه بهترین بازیگر زن جشنواره مسکو به «بگانه آهنگرانی» بازیگر این فیلم سینمایی رسید. شعبی پس از دریافت این جایزه در سخنانی بیان داشت: «روزی

که فیلمبرداری فیلم‌مان را شروع کردیم، فکر می‌کردیم فیلمی بسازیم برای اینکه به هم یادآوری کنیم که دوست داشتن تنها راه نجات ماست؛ این مهم‌ترین کار ما در سینما می‌تواند باشد.»

سینما

روز سوم

فیلم شهید بروجردی کلید خورد

فیلم سینمایی شهید بروجردی که فیلمبرداری آن آغاز شده است، دومین تجربه «محمدحسین لطیفی» در سینمای مقاومت و دفاع مقدس پس از «روز سوم» است. او سال ۱۳۸۵ برای این فیلم، سیمرغ بلورین بهترین کارگردانی جشنواره فجر را به دست آورد. فیلم شهید محمد بروجردی جدی‌ترین محصول

سازمان هنری-رسانه‌ای «اوج» است که فیلمنامه آن بر اساس منابع مستند و پژوهشی گوناگون، همچون کتاب «محمد؛ مسیح کردستان» اثر نصرالله محمودزاده و دیگر اسناد تازه یافته، نوشته شده است.

مستند

بازی اعداد

روایت جنایات آمریکا

مستند «بازی اعداد» به کارگردانی عباس وهاج و تهیه‌کنندگی ساسان فلاح‌فر که درباره ۲۰ سال حضور آمریکا و ناتو در افغانستان است، به زودی از تلویزیون پخش خواهد شد. این فیلم به قلم «مهدی نعمت‌اللهی» در مرکز مستند حقیقت تولید شده است. مستند «بازی اعداد»

روایتگر اقرار سربازان و فرماندهان عالی‌رتبه آمریکایی درباره کشتار بی‌رحمانه مردم افغانستان به همراه مستندات تصویری از جنایات حضور نیروهای آمریکایی و ناتو در زندگی مردم افغانستان است.

یادداشت

خانه از پای بست ویران است

آرش فهیم
منتقد سینما

یکی از معضلات سینمای ما طی دو دهه اخیر، فقدان یک نهاد صنفی استوار و قوی برای پشتیبانی از نهاد سینما و شاغلان اصناف مختلف این عرصه بوده است. هر چند تأسیس «خانه سینما» در اوایل دهه ۷۰ اقدامی برای پر کردن این خلأ بود، اما این نهاد خودش به باری بر دوش سینما تبدیل شد! خانه سینما، نهاد صنفی سینمای ایران که طی همه ادوار فعالیتش با مشکلات و حواشی متعددی مواجه بود و حتی یک بار به دلیل این مسائل و حفره‌های قانونی منحل شد، همچنان بر مدار شانه‌ها و حاشیه‌ها جلو می‌رود؛ گویی خشت کجی که از همان ابتدا به دلیل محکم کاری نکردن موارد قانونی در خانه سینما بنیان گذاشته شد، قرار نیست اصلاح شود و این نهاد سینما به‌صورت کج‌دار و مرزبسه کار خودش ادامه می‌دهد! همچنان که انتخابات مجمع عمومی خانه سینما در نهم شهریور امسال طوری برگزار شد که شائبه‌هایی مبنی بر وقوع تخلف در آن برج‌مانند؛ از جمله حضور انجمن‌هایی که فاقد مجوز از وزارت ارشاد هستند؛ گویا جریان‌های تصمیم‌گیر در خانه سینما خودشان علاقه‌ای به حل مشکلات این نهاد ندارند! «خانه سینما» از همان ابتدای تأسیس با چالش‌های فراوانی مواجه بوده است؛ از عدم تعیین و تبیین هویت، ماهیت و کارکرد این تشکیلات گرفته تا کشمکش با بخش‌های مختلف جامعه سینمایی کشور همچون برخی تشکیلات مستقل از خانه سینما تا معاونت سینمایی وزارت فرهنگ و ارشاد و تعداد قابل توجهی از سینماگران. حتی یک دوره هم به دلایل مختلف، خانه سینما دچار انحلال شد؛ اما بازگشایی این خانه با روی کار آمدن دولت به اصطلاح تدبیر و امید، صرفاً در حد یک کار تبلیغاتی باقی ماند و به اصلاح آن منجر نشد. خانه سینما از همان ابتدا، مانند یک خشت کج بنیان نهاده شد و پی و اساس آن دچار انحراف است. طبیعی است که وقتی پایه‌های یک سازه دچار انحراف باشند، بقیه‌اش هم نارسا ساخته خواهد شد. واقعیت این است که برخلاف سایر اتحادیه‌ها و تشکیلات صنفی که باید از سوی اعضای یک صنف بنیان‌گذاری شود، خانه سینما دست‌ساز دولت است؛ یعنی سال ۱۳۷۲ که آغاز فعالیت خانه سینما به شمار می‌آید، اعضای هیئت‌مدیره این نهاد از سوی مدیران وقت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی منصوب شدند! این یک تناقض در ماهیت فعالیت خانه سینما به منزله جامعه اصناف سینمایی به شمار می‌آید. چون وقتی از تشکیلات صنفی صحبت می‌کنیم، خود اعضای صنف باید مدیران آن را انتخاب کنند، نه نهادهای بالادستی یا کارفرمایان! نتیجه این شد که خانه سینما به جای اینکه محلی برای بحث و چالش و گره‌گشایی مشکلات صنفی و معیشتی اعضای خانواده سینما بشود، به محل زد و بند و لشکرکشی و جنگ قدرت طیف‌های مختلف صاحب نفوذ و قدرت در آن تبدیل شد. این انتخابات و اتفاقات نشان داد، تحول در مدیریت صنف سینمایی از الزامات ارتقای سینما در ایران است. طبیعتاً به دلیل ماهیت کار صنفی، نباید مانند آنچه در دهه ۷۰ رخ داد، خود دولت مدیران صنف سینمایی را منصوب کند. بلکه سازمان سینمایی می‌تواند زمینه را برای تبدیل خانه سینما به یک نهاد صنفی واقعی، دور از التهابات سیاسی و کشمکش‌های بانسندی و به عنوان نلاله‌تمامیت جامعه سینمایی کشور و محدود و متمرکز بر مسائل صنفی فراهم کند.

یادداشت

مستندسازی و تبیین
شتاب‌دهندگی دفاع مقدس

حسن ابراهیمی

خبرنگار

درست چهل و دو سال از آغاز رسمی مهم‌ترین فراز انقلاب اسلامی می‌گذرد و شاید جز قلیل افرادی، همچون حضرت روح‌الله (رحمه‌الله علیه) در بدو این برهه عظیم تاریخی درک درستی از این میدانگاه نداشتند و سر درگم نگران آینده نهضت بودند. امام راحل انقلاب خیلی دقیق و درست گفتند چیزی نشده، دشمنی آمده و سنگی انداخته که باید پاسخش را بدهیم. بازخوانی هشت سال دفاع مقدس و تأثیرات همیشه جاری آن بعد از ۴۲ سال یک واقعیت را به همه ما عرضه می‌کند و آن، اینکه امروز انقلاب اسلامی در فقدان دفاع مقدس، یا نبود یا تضعیف و استحاله شده بود. دفاع مقدس شاید همه داشته انقلاب است. انقلاب اسلامی امروز هیچ دستاوردی ندارد مگر اینکه از راه‌گذر دفاع مقدس گذشته باشد. دفاع مقدس در واقع همچون قیام حسینی و اوج آن، یعنی عاشورا بود، که به واسطه عاشورا و قیام حسینی اسلام ناب بیمه شد. دفاع مقدس هم که در واقع تداوم همان قیام حسینی بود، انقلاب اسلامی را که در تداوم نهضت اسلام ناب و در مسیر این نهضت بود، حفظ و تقویت کرد.

نقش شتاب‌دهندگی دفاع مقدس به انقلاب اسلامی در همه شئون انقلاب به خوبی نمایان است. از گسترش جبهه‌ها به جبهه مقاومت منطقه‌ای و جهانی تا خودکفایی و استقلال، از مدیریت جهادی تا بن‌بست‌شکنی و هزاران موضوع مهم و ارزشمند دیگر همچون معنویت و در صحنه کشاندن مردم برای انقلاب اسلامی و حتی به قول امام، حضرت روح‌الله صدور انقلاب به جهان و فتح قله‌های جهانی.

اما در این میسان باید چند نکته را توجه کرد، اول اینکه همانطور که نهضت حسینی به تبیین‌گرانی همچون اسرای کربلا نیاز داشت، دفاع مقدس هم به تبیین‌گر نیاز دارد. آنچه از قیام حسینی باید آموخت، این است که تبیین‌گر واقعی دفاع مقدس مشارکت‌کنندگان واقعی در صحنه‌های آن هستند. ۳۴ سال از پذیرش قطعنامه ۵۹۸ و پایان رسمی دفاع مقدس هشت سال گذشته است و این یعنی جوان‌ترین رزمندگان دفاع مقدس هم امروز جزء پیر مردما و پیرزن‌های جامعه‌اند. دفاع مقدسی که چهل بعد فیزیکی پشت جبهه، جبهه‌های نبرد، جبهه دیپلماسی و پشت جبهه دشمن را دارد و حاضران و راویان حاضر در صحنه هر یک از این ابعاد فیزیکی در حال کاهش هستند. همچنین بسیاری از اسنادی که جمع‌آوری و ثبت نشده، در حال از بین رفتن است. هر چند تا به امروز کارهای درخوری برای جمع‌آوری، ثبت و گویاسازی این اسناد شده، اما باز هم جسته و گریخته با فیلم، عکس، دست‌نوشته، خاطره و آثاری مواجه می‌شویم که ثبت نشده، حتی شاید هنوز سراغ بسیاری از شهدای عادی، جانبازان و رزمندگان دفاع مقدس و افراد پشتیبان در پشت جبهه‌ها از جمله بانوان و زنان و پایگاه‌هایی همچون مساجد و... نرفته‌ایم، هنوز تاریخ‌نگاری اردوگاه‌های اسرای عراقی در ایران تکمیل نشده و تاریخ‌نگاری و اردوگاه‌های اسرای ایرانی در عراق و هزاران موضوع خرد و درشت دیگر در لحظه لحظه‌های این هشت سال باید به طور مفصل بررسی شود.

در صورت برای درک درست نقش شتاب‌دهندگی دفاع مقدس و مستندسازی آن نیاز است همه ابعاد این واقعه عظیم تبیین و مستند شود.

پای خاطرات اصغر نعلبندپور از ۹ سال اسارت در عراق

هر روز اسارت

سه‌میه کتک داشتیم

داشت و شکنجه و کتک سه‌میه هر روزمان بود و به نوعی باید این سه‌میه ما را می‌دادند. برخی از امور، مانند عبادت و... برای اسرا ممنوع بود و در صورت انجام آن، بهانه دست نگهبانان اردوگاه و فرماندهان بعضی می‌افتاد تا به شدت شکنجه‌های خود اضافه کنند. شکنجه‌های روحی و جسمی در کنار غربت و دوری از خانواده و وضع نامشخص جنگ، تاب بسیاری از اسرا را می‌گرفت؛ ولی تلاش داشتند با توکل به خدا و توسل بر انمه صبر پیشه کنند. البته شکنجه افراد مسن به خصوص افرادی که در جاده‌ها و شهرها اسیر شده بودند، بیشترین آزار را به ما می‌داد؛ زیرا این افراد را به نام آزادی از صبح آماده می‌کردند و می‌بردند و در جایی منتظر نگه می‌داشتند؛ بعد می‌گفتند ما آزاد کردیم و ایران نخواست؛ لذا به اردوگاه بر می‌گرداندند و آنها را ناامید کرده و می‌شکستند و ما ضمن ناراحتی از رفتار ناپسند دشمن، از این حال اسرا سخت اذیت می‌شدیم.

مردم عادی که اسیر شده بودند چگونه این وضعیت را تحمل می‌کردند؟

روحیه این افرادی عادی با افراد رزمنده متفاوت بود؛ چراکه ما برای دفاع رفته بودیم و می‌دانستیم این راه جرات، شهادت و اسارت دارد؛ ولی مردم عادی با وجود اینکه درگیر جنگ شده بودند؛ ولی تصور درستی از جنگ و وقایع آن نداشتند، برای همین این افراد را با این نوع حرکات شکنجه می‌کردند و رزمنده‌ها را هم با شکنجه‌هایی همچون زیر سؤال بردن عقاید و آرمان‌ها اذیت می‌کردند.

در خاطرات رزمندگان داریم که گاهی از برخی نیازهای روزمره منع می‌شدند، ولی ابتکاراتی هم شماها داشتید، در این باره بفرمایید.

قرآن و مفاتیح را از صلیب سرخ گرفتیم. برای نماز به سختی وضو می‌گرفتیم و آن را هم به تنهایی می‌خواندیم؛ چراکه نماز جماعت ممنوع بود و باید با فاصله و جدا جدا از هم نماز می‌خواندیم. حتی قرآن و مفاتیح را از طریق صلیب سرخ درخواست کردیم و گرفتیم که مفاتیح را پس از مدتی جمع کردند.

مفاتیح را هر چند از ما گرفتند؛ ولی ما در برهه‌های سیگار، دعاها را نوشته و پنهان کرده بودیم و بدین ترتیب مفاتیح داشتیم و از آن گذشته دعاها را حفظ کرده بودیم.

علاوه بر حفظ اذکار و دعا و نوشتن آنها، آموزش درس به یکدیگر، زبان عربی، انگلیسی، فرانسوی و حتی آلمانی جزء کارهایی بود که با مشغول شدن به آنها سعی می‌کردیم لحظات سخت اسارت را تحمل کنیم. هر چند امکاناتی نبود و در یک جای بزرگ به نام اردوگاه زندگی می‌کردیم. کارهای آموزشی و ورزشی هم انجام می‌دادیم.

از کمترین امکانات رفاهی که سرویس بهداشتی و حمام بود، محروم بودیم و زمانی هم که اجازه داشتیم به قدری در نوبت می‌ماندیم که یا آب قطع می‌شد یا اعلام می‌کردند زمان آن تمام شده است و با شکنجه به اردوگاه روانه‌مان می‌کردند.

با وجود بیماری و مشکلات جسمی آیا خدمات درمانی هم به شما ارائه می‌شد؟

نبود امکانات بهداشتی و پزشکی هم از دیگر

سختی‌های اسارت بود و اگر کسی مریض می‌شد نوبت می‌دادند که حداقل دو هفته طول می‌کشید و برای هر دردی قرص والیوم می‌دادند؛ چراکه تلاش داشتند اسرا را معتاد کنند و از این طریق از بین ببرند.

با تدیبری که با همدیگر داشتیم، والیوم‌ها را مخفی کردیم طوری که یک کاسه و نیم جمع کردیم. زمانی که صلیب سرخ برای نظارت آمد، به آنها ارائه کردیم و وضع خودمان را نشان دادیم.

ولی پس از رفتن کارشناسان صلیب سرخ به جان ما افتادند و تا می‌توانستند کتک زدند و شکنجه کردند به قدری که خود دکتر هم جزء مأمورانی بود که ما را کتک می‌زد.

صلیب سرخ برای شما کاری کرد؟

گروه ما از جمله گروه‌هایی بود که صلیب سرخ پس از مدت کوتاهی از اسارت‌مان یعنی بهمن ماه ۱۳۶۰ به اردوگاه آمد و کارت صلیب سرخ داد و به هر کسی صلیب سرخ کارت می‌داد، اسیر رسمی شناخته می‌شد.

نخستین نامه را هم همان موقع به خانواده نوشتیم که از طریق صلیب سرخ جهانی مبادله می‌شد؛ ولی زمان تبادل طول می‌کشید؛ به گونه‌ای که نامه‌ای که بهمن سال ۱۳۶۰ نوشته بودم اردیبهشت ۱۳۶۱ به خانواده‌ام رسیده بود و آنها از موقعیت من خبردار شدند.

طرز نوشتن نامه طوری بود که نامه ما به خانواده که می‌رسید، جایی در آن مشخص بود که جواب در آنجا نوشته شود که بعدها در نامه سفارش کردیم نامه را نگه دارند و از هلال احمر برگه نامه خالی را بگیرند و بفرستند؛ چراکه جزء اسناد محسوب می‌شدند.

منافقین از نیمه دهه ۶۰ در عراق مستقر شدند و با توجه به اینکه ایرانی بودند، صدام در اردوگاه‌ها از آنها استفاده کرد، «بی آنها به بدن شما هم خورد»؟

بله، از سال ۱۳۶۴ مرکز سانسور نامه‌ها در اختیار آنها قرار گرفت و از آن پس تعداد نامه‌های اسرا کم شد؛ چراکه ایرانی بودن با روحیه و خلقیات ما آشنایی داشتند و هر گونه ایما و اشاره با کلمات خاص را متوجه شده و مانع از رسیدن نامه‌ها به ما و خانواده ما می‌شدند.

در این حجم بالای فشار و اذیت آیا از اسرای که شما شاهد بودید، شهید هم داشتیم؟

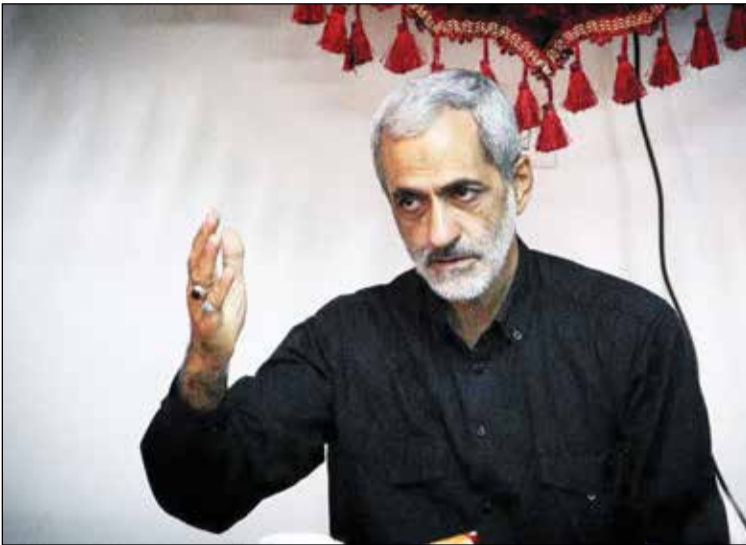
بله، چندین نفر زیر شکنجه شهید شدند. برای نمونه روزی از روزها در اردوگاه هر کسی مشغول امور خود بود که متوجه شدیم محل کناری اردوگاه آتش گرفته است و عراقی‌ها در حال تقلا برای خاموش کردن آن بودند و از اسرا کمک خواستند تا آن را خاموش کنند که اسرا متوجه می‌شوند انبار مهمات است و ضمن کمک به خاموش کردن آن برخی از تسلیحات را برداشته و در اردوگاه‌ها و داخل خاک مخفی می‌کنند.

پس از اینکه مأموران بعضی پس از ماه‌ها به موضوع پی بردند، اسرای اردوگاه‌های موصل یک، دو و سه را برای شکنجه بردند، ۲۷ نفر و بیشتر از اردوگاه موصل یک و سه بودند و شهید خلیل فاتح از جمله آنها بود که در این ماجرا با ایشار خود شهید شد. پس از سرنگونی صدام در سال ۱۳۸۴ پیکرش را هم نیروهای تفحص از کنار اردوگاه کشف کردند و به کشور بازگرداندند.

آیا در عراق شما را هم برای زیارت عتبات و کربلا بردند؟

پس از صدور قطعنامه ۵۹۸ در سال ۱۳۶۷، رژیم بعث عراق برای تبلیغات رسانه‌ای خود، اسرا را به کربلا و زیارت بردند تا به زعم خودشان خود را از همه کرده‌های شان مبرا کنند؛ در حالی که همه می‌دانستند دروغ و تبلیغات است.

در این سفر، یکی از مأموران اردوگاه ما که رفتاری نرم و آرام با اسرا داشت و پس از هر عصبانی شدنی به اسرا استغفر الله می‌گفت، دیدیم نماز خواند و آن هم به روش ما که متوجه شدیم شیعه است و علت اینکه مراعات حال ما را داشته فهمیدیم.

رقیه غلامی

خبرنگار

دفاع مقدس نه منحصر در همان هشت سال و دو ماه کمتر حمله سراسری ارتش بعث صدامیان تا پذیرش قطعنامه ۵۹۸ است و نه منحصر در خطوط مقدم نبرد. آنچه موجب شده است این برهه از نبرد خیر و شر و حق و باطل برجسته شود نوع زیست بوم جبهه حق و نوع آرایش این جبهه در مواجهه با جبهه مقابل بوده که بعد از عاشورا بی نظیر است.

بر این اساس، اگر بخواهیم این برهه مهم نبرد حق و باطل را با قیام حسینی از مدینه تا شام تطبیق دهیم، مصادیق بسیاری برای این تطبیق یافت می‌شود. یکی از شقوق و شاخه‌های دفاع مقدس هشت ساله که شاید توجه لازم به آن نشده، موضوع آزادگان و دوران اسارت این عزیزان است. اسیران ایرانی در بند رژیم بعث خود شقوق و شاخه‌های زیادی داشتند، از مردم عادی تا سربازان ارتش، نیروهای رسمی نظامی، کمیته، ژاندارمری، ارتشی، بسیجی، پاسدار و... در شرایط بسیار سخت اسارت که هیچ زبانی قدرت بیان واقعیت آن را ندارد، شاخه رزمندگانی که بیشترین تعداد اسرا را تشکیل می‌دادند و دفاع مقدس را به درون اردوگاه‌های خود کشاندند و همانطور

از لحظه اسارت بفرمایید.

بعد از چندین روز مقاومت و گریختن از چنگ نیروهای بعثی و شهادت بسیاری از همراهان مان دیگر رمق نداشتیم و به زمین افتادم، عراقی‌ها که سر رسیدند، یک به یک ما را بلند کردند و دستمان را با سیم تلفن بستند و زخمی‌ها و شهدا را هم در ماشینی جداگانه گذاشتند و بردند. حتی یکی از دوستان مان محمد ملتجایی زخمی بود، ایشسان را به پشت ماشین انداختند و روی ایشان شهدا را گذاشتند که بعدها در بغداد متوجه می‌شوید زنده است و پایش زخمی شده که در بیمارستان پایش را قطع می‌کنند.

پس از انتقال شهدا و زخمی‌ها و پیاده حرکت دادن ما تا مسافتی، دیدیم درست کنار سنگر و مقر فرماندهی اسیر شده‌ایم، پس از آن ما را به مرز قصر شیرین منتقل و بازجویی کردند و سپس به خانقین بغداد بردند و یک روز نیز آنجا نگه داشتند.

پس از خانقین هم به وزارت دفاع عراق منتقل شدیم و یازده روز آنجا بودیم که ما را به اردوگاه العنبر منتقل دادند و طی این روزها هر شب و روز شاهد اتفاقاتی متفاوت بودیم.

چون می‌دانم ماجراهای اسارت تا رفتن به اردوگاه خیلی سنگین و زیاد است، می‌خواهم درباره سخت‌ترین لحظه‌های این دوران بفرمایید.

پیش از انتقال به اردوگاه العنبر ما را اسوار ماشین کردند و به شهر بغداد بردند، مردم طبق اطلاعیه‌ای که داده بودند برای تماشای ما آمده بودند و هلهله کرده و سنگ و کفش به طرف اسرا پرتاب می‌کردند. این واقعه تداعی اسیری کاروان

سه میلیون رزمنده داشتیم

علیرضا جلالیان

دبیر گروه سپاه

یک کوهنورد زمانی که مسیر سخت دامنه کوه تا رسیدن به قله را طی می‌کند، خوب است در طول راه گاهی برگردد و مسیری را که طی کرده بازبینی کند. انقلاب اسلامی هم برای امت اسلامی همانند صعود به قله‌هاست و در این مسیر گذرگاه‌های بسیار سختی وجود داشته است. شاید مهم‌ترین فراز این مسیر هشت سال دفاع مقدس بوده که تجربیات و محصولات آن بالندگی و رشد را به دنبال داشته است. بر این اساس، بد نیست که پس از ۳۴ سال از پایان رسمی دفاع مقدس و در چهل و دومین سالگرد رسمی آن نگاهی کلی و گذرا بر این واقعه مهم تاریخ معاصر داشته باشیم.

آغاز غیر رسمی و رسمی جنگ

درگیری‌های مرزی ایران و عراق با وقوع انقلاب اسلامی و پس از ناکامی عراق در قرارداد الجزایر آرام آرام شدت گرفت تا روز رسمی آغاز جنگ، یعنی ۳۱ شهریور هزاران تجاوز مرزی و حتی درگیری در مرز رخ داد. هجوم به مرزها نیمه شهریور ۱۳۵۹ شروع شد و صدام به طور رسمی ۳۱ شهریور دستور هجوم سراسری به عمق خاک جمهوری اسلامی را صادر کرد.

انجام بیش از صد عملیات علیه بعثی‌ها

به شکل رسمی و ثبت شده در طول حدود هشت سال جنگ تحمیلی جمهوری اسلامی ۱۰۰ عملیات زمینی علیه ارتش بعث اجرا کرد. در کنار این نیز چند عملیات تهاجمی هوایی و دریایی نیز در کارنامه عملیات‌های دفاع مقدس وجود دارد. تعدادی از این عملیات‌های دفاعی و هجومی برای اخراج ارتش متجاوز، تعدادی هم برای تعقیب و متجاوز و دست‌یابی به اهرم فشار به منظور پایان دادن پیروزمندانه به جنگ که این اهرم در واقع اشغال شهر بصره، دومین شهر مهم و اقتصادی عراق بود. می‌توان گفت شاید ۹۸ درصد این عملیات‌ها طراحی شده و از پیش تعیین شده انجام شد.

البته این روند در سال پایانی جنگ کمی خندش‌دار شد. با شدت بالای حملات شیمیایی عراق عقب‌نشینی از خاک عراق صورت گرفت و از سوی دیگر در روزهای پایانی جنگ عملیات غدیر و مرصاد بدون هیچ پیش‌بینی و طراحی از پیش تعیین شده‌ای انجام شد.

اما در زمینه عملیات‌های ارتش بعث علیه ایران منبع رسمی و دقیق فارسی یا ترجمه شده در اسناد یافت نشد.

هزینه‌های جنگ

هزینه‌های تحمیلی در عراق در این جنگ چیزی بالغ بر بیش از ۵۶۰ میلیارد دلار بود که این کشور با فروش نفت یا کمک‌های مالی، تسلیحاتی، اطلاعاتی و تجهیزاتی هم‌پیمانان عربی-غربی آنها تأمین می‌کرد که نام ۳۰ تا ۳۶ کشور در این زمینه به طور رسمی اعلام شد. هزینه تحمیلی بر ایران نیز حدود ۶۷ میلیارد دلار بود که از سوی خود ایران و با فروش نفت و درآمدهای دیگر دولت و کمک‌های مردمی تأمین شد. بخشی از هزینه‌های نظامی ایران در جنگ از

محل غنایم جنگی به دست آمده از ارتش بعث بود.

هزینه‌های تحمیلی به دو کشور با این آمار تفاوت دارد، هزینه تخریب زیرساخت‌ها، از بین رفتن تجهیزات، شهادت یا کشته شدن نیروی انسانی و بسیاری دیگر از هزینه‌ها در این میان قابل اندازه‌گیری نیست.

شهدا و کشته‌شدگان

حدود ۲۱۳ هزار شهید از ایران نتیجه این نبرد بود و ۱۰۵ هزار کشته نیز از طرف ارتش بعث اعلام شده است که به نسبت جمعیت دو کشور در آن زمان باید سنجیده شود.

از میان شهدای ایرانی، فقط ۱۵۵ هزار نفر به عنوان نظامی و در درگیری مستقیم به شهادت رسیده‌اند، از مابقی نظامی‌ها در حوادث و آموزش و تعداد کمی پس از مجروحیت و در دوران جانبازی شهید شده و عمده نفرات از مردم عادی بودند؛ از نوزادان و زنان تا پیر مردان و پیر زنان که در بمباران‌ها یا تهاجم به شهرها به شهادت رسیدند.

در ۳۷۸ حمله شیمیایی عراق حدود ۵۰ هزار شهید و زخمی به جای مانده است. حمله عراق به حلبچه نیز باعث کشته شدن ۵ هزار کرد عراقی و مجروحیت هفت هزار نفر دیگر از شهروندان عراق شد.

شهدای غیر ایرانی

از میان شهدای ایران در جنگ تحمیلی ۴۵۰۰ شهید ملیت غیر ایرانی دارند، از افغانستانی، لبنانی، ترک، پاکستانی و عراقی تا فرانسوی و... ۵۵ هزار شهید متأهل و مابقی مجرد بودند که البته این نشان از میانگین سنی پایین شهدای دفاع مقدس دارد.

در حقیقت، ۸۰ درصد شهدا بین ۱۵ تا ۲۹ سال داشتند. اگر بخواهیم در این حوزه آمار و ارقام دقیق‌تری ارائه دهیم، می‌توان در زمینه فرماندهان شهید و رده فرماندهی آنها نیز آمار داد. اما نکته قابل توجه اینکه تعداد شهدای پاسدار در هشت سال دفاع مقدس تقریباً یک تعداد پاسداران برابری می‌کند؛ یعنی سپاه یک بار به صورت کامل در دفاع مقدس شهید شد. ۳۶ هزار شهید دانش آموز، ده‌ها هزار شهید دانشجوی و در نهایت ۳۶۰۰ شهید روحانی دفاع مقدس که با توجه به تعداد روحانیون در آن زمان بیشتر قشر شهید داده در کشور به شمار می‌آیند، از نکات مهم این آمار و ارقام است.

آمار و ارقام جانبازان

۵۵۵ هزار جانباز دفاع مقدس داریم که ۶۰ درصد زیر ۲۵ درصد و ۴۰ درصد بالای ۲۵ درصد جانبازی دارند. ۶۷ هزار نفر از این تعداد را جانبازان شیمیایی تشکیل می‌دهند. البته آماری وجود دارد که نشان می‌دهد ده درصد از این جانبازان سال‌های بعد از ایجاد عارضه شیمیایی در اثر همین عوارض به درجه رفیع شهادت رسیده‌اند.

حدود چهار هزار جانباز اعصاب و روان و دو هزار جانباز قطع نخاع و هزاران جانباز قطع عضو و... هم در این میان حضور دارند.

اما امروز نسلی از دفاع مقدس باقی مانده که به نوعی یادگار ویژه این دوران است؛ نسلی از جانبازان اعصاب و روان و شیمیایی که یک به یک آرام آرام به شهادت می‌رسند.

نسلی از جانبازان قطع نخاعی که در آسایشگاه‌ها حضور دارند و گذران عمر می‌کنند تا لحظه شهادت‌شان فرا برسد.

اسرا و آزادگان

در زمینه اسرای دو طرف باید گفت، هفتاد هزار نفر اسیر از ارتش بعث عراق از سوی ایران گرفته شده است که گفته می‌شود ۱۷ ملیت غیر عراقی نیز در میان اسرای ارتش بعث حضور داشتند و در طرف مقابل هم ارتش بعث عراق حدود ۴۲ هزار نفر اسیر از ایران گرفته که در این میان، کودکان، زنان، سالمندان و غیر نظامیان زیادی وجود دارد. البته تعدادی از اسرای ایرانی در اردوگاه‌های عراق بر اثر شکنجه و بدرفتاری به شهادت رسیده‌اند و ارتش بعث در زمینه اسرای همکاری خیلی بدی با صلیب سرخ جهانی داشت و هیچگاه تعداد دقیق اسرا را اعلام نکرد.

مفقودان دفاع مقدس

در حوزه مفقودان و جاویدالآثرهای جنگ هم باید گفت، تاکنون طی عملیات‌های تفحص متعدد در مناطق داخلی و برون‌مرزی (در کشور عراق)، پیکر بیش از ۴۵ هزار شهید مفقودالآثر دفاع مقدس پس از پایان هشت سال دفاع مقدس پیدا شده که هویت حدود ۳۵ هزار نفر از آنان هم تاکنون شناسایی شده است. ده هزار شهید گمنام در جای جای کشور تدفین شده‌اند. تکلیف پیکر حدود ۲۶۰۰ شهید دفاع مقدس هنوز مشخص نشده است که در این میان ممکن است از برخی به علت تلاشی شدن پیکر در زمان شهادت دیگری اثری وجود نداشته باشد. عملیات تفحص کماکان ادامه دارد.

آمار رزمندگان

در زمینه رزمندگان دفاع مقدس آمار متفاوتی وجود دارد، لذا از بیان دقیق آمار خودداری می‌کنم.

یکی از علل آن بیشتر باز می‌گردد به مباحث شروع دفاع مقدس و سال ابتدایی جنگ که بسیاری از غیرنظامی‌ها در دفاع از شهرها حضور داشتند. عملاً گروه‌های مردمی مانند ستاد جنگ‌های نامنظم و فداییان اسلام و نیروهای مردمی دستمال سرخ‌ها و پیشمرگه آمار دقیقی ندارند، اما استعداد قوای نظامی کشور در آن زمان مشخص است، همچنین تعداد اعزام‌های نیروهای مردمی از طرف سپاه، جهاد سازندگی و سایر نهادها، اما شاید بتوان اینگونه ادعا کرد که دفاع مقدس مردمی اداره شد. در اینبارگران دفاع مقدس هم برخی هم آزاده هستند و هم جانباز و شاید شهید هم شده باشند و تجمیع آن همپوشانی دارد؛ اما گفته می‌شود حدود سه میلیون نفر رزمنده داشته‌ایم.

نکته نهایی

نکته مهم در دفاع مقدس حضور پر رنگ مجاهدان عراقی شیعه مخالف صدام و حزب بعث، در کنار رزمندگان دفاع مقدس است. سربازی پنج ساله حرفه‌ای در دوران صدام در عراق اجباری بود و در این میان بسیاری از جوانان شیعه تنها به علت مخالفت با جنگ شیعه با شیعه در ارتش عراق حضور پیدا نکردند و اعدام شده یا خانواده آنها با مشکل مواجه شدند. تعداد بسیاری هم گریختند و در ایران به عنوان مجاهدین عراقی در جبهه حق جنگیدند. اما از سوی دیگر، سرفرماندهی سازمان منافقین بعد از خروج ایران و پس از رایزنی‌های زیاد و توافق با صدام به منزله یک بازوی جاسوسی، نظامی و امنیتی در عراق مستقر شده و بعد از برقراری فاز ترور کور در شهرها هم پیمان ارتش متخاصم بعث شده و در امور مختلف جاسوسی، شورش، بازجویی اسرا، عملیات نظامی و خرابکاری با صدام همکاری داشتند و چندین پادگان با امکانات کامل نظامی و تجهیزات مورد نظر در اختیارشان بود. نکته مهم در این میان رویارویی این دو نیرو، یعنی مجاهدین عراقی شیعه و منافقین در مرحله‌های مقدماتی عملیات مرصاد بود و عامل مهمی برای کاهش سرعت پیشروی آنها تا قبل از تنگه چهارزبر و شروع مراحل بعدی عملیات شد.

آموزه اصلی دفاع مقدس

سعید پورملانی

هریس

کارشناس سیاسی

سالگرد آغاز جنگ تحمیلی نزدیک است. دورانی که با فرساز و فرودهای فراوان همراه بود و البته درس‌های مهمی برای شرایط امروز کشور داشت. یکی از نکات مهمی که در طول دوران جنگ، کشور توانست با کمک آن از مسیر نامالایمات عبور کند، تکیه بر توان داخلی بود. واقعیت این است که در طول دوران جنگ ایران تحت شدیدترین فشارها قرار داشته است. عمده این فشارها نیز در حوزه‌های امنیتی، دفاعی و اقتصادی به کشور وارد می‌شد، این در حالی بود که رژیم بعث عراق از حمایت گسترده کشورهای عربی و همچنین قدرت‌های بزرگ جهانی در آن زمان برخوردار بود.

برای نمونه اتحاد جماهیر شوروی بارها با ارسال گسترده تجهیزات زرهی سازمان رزم مکانیزه ارتش صدام را که حداقل دو بار در سال‌های ۱۳۶۱ و ۱۳۶۵ به طور گسترده منهدم شده بود، بازسازی کرد.

در شرایط فعلی همان گونه که رهبر معظم انقلاب تأکید کرده‌اند، تکیه بر توان داخلی و قوی شدن مهم‌ترین راهبرد مقابله با تهدید دشمن است. خودکفایی در تولید محصولات صنعتی و کشاورزی و تلاش برای فتح بازارهای کشورهای منطقه راهبردی است که مدت‌هاست از سوی کارشناسان برای مقابله با تحریم‌های فعلی توصیه می‌شود. از سوی دیگر، نباید از یاد برد که راه مقابله با تحریم نفتی دشمن دور زدن تحریم‌ها یا قاچاق محصولات و فرآورده‌های نفتی نیست؛ بلکه باید از طریق مقابله با خام‌فروشی و استفاده از شبکه مویرگی برای فروش محصولات جلوی تحریم‌های آمریکا ایستاد. طبیعی است که دشمن به همراهی جریان تحریف تلاش می‌کند مهم‌ترین راه‌حل مشکلات کشور را تسلیم نشان دهد.

آنچه دفاع مقدس به عنوان یک گنجینه غنی می‌تواند برای جامعه ما بنمایاند، نشان دادن راه در مقابل دو جریان تحریف و تحریم است که همانند دو لبه قیچی عمل می‌کنند. طبیعی است که دفاع مقدس برای یک بار به ما نشان داده است راه‌حل پیروزی بر زور، مقاومت است و نه تسلیم و این داخلی صورت بگیرد.

امروز عملکرد نهادهای انقلابی همچون دولت و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی دقیقاً در همین مسیر است تا بتوانند بر تمام سختی‌ها غلبه کنند. این مسیر می‌تواند همچون زمان جنگ بسیاری از مشکلات کشور را حل کند.

صداق

هفته نامه

سیاسی، فرهنگی و اجتماعی

صاحب امتیاز

معاونت سیاسی نمایندگی ولی فقیه در سپاه

مدیرمسئول: عبدالله جوانی

سرمدیر: علی حیدری

شورای سیاست گذاری:

علی قاسمی، سیامک باقری، سعداللزاعی، عزیز غضنفری، فرهاد مملوی، مهدی سعیدی، فتح‌الله پریشان، احد کریم خانی، حسین عبداللہی فر دیر تحریریه: سید فخرالدین موسوی مدیر فنی: محمد صالح نادری نگارش و ویرایش: محبوبه حاجی آقایی صفحه‌آرا: علی اکبر هدایتی عکاس: حامد گودرزی ناظر چاپ: سعید قاسمی چاپ: مرکز چاپ سپاه: (۰۲۱)۳۸۵۲۲۴۴۶ تلفن: (۰۲۱) ۷۷۴۶۰۱۰۰ و ۷۷۴۶۰۱۰۱ sswiki.ir @ssweekly info@ssweekly.ir شماره: ۷۷۴۸۸۴۲۶ سامانه پیامک: ۳۰۰۰۹۹۰۰۳۳

شماره ۱۰۶۲ | دوشنبه ۲۸ شهریور ۱۴۰۱

صبحانه

راز خوشبختی

خوشبختی، یعنی واقف بودن به اینکه هرچه داریم از رحمت خداست و هرچه نداریم از حکمت خدا. احساس خوشبختی یعنی همین! خوشبختی رسیدن به خواسته‌ها نیست؛ بلکه لذت بردن از داشته‌هاست و کسانی که حس خوشبختی دارند، به این قانون پایبندند.

صادقانه

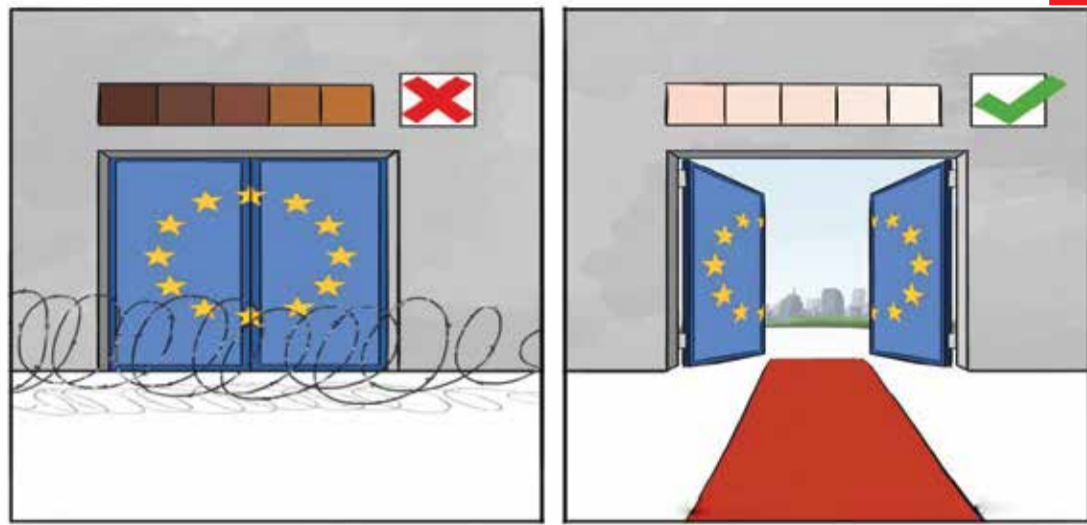
مشهودان شفاعت

پیامبر اکرم (ص) می‌فرماید: چهار دسته‌اند که من در روز قیامت شفاعت آنها هستم: ۱- یاری دهنده اهل بیت، ۲- برآورنده حاجات اهل بیت به هنگام اضطراب و ناچاری، ۳- دوستدار اهل بیت به قلب و زبان، ۴- دفاع‌کننده از اهل بیت با دست و عمل.

(صحیح مسلم، ج ۴، ص ۱۹۷۲، کتاب فضائل الصحابه)

تلخند

افزایش نژادپرستی در اروپا / کارتونییست: میکائیل سیفتچی از ترکیه

داستان

آش دوغ

آماده کردن صبحانه رویش را برگرداند و خودش را مشغول نشان داد. در یخچال را باز کرد و پنیر را برداشت. نگاهش به ماست ترش گوشه یخچال افتاد. چیزی در ذهنش روشن شد. آش دوغ هم بد نبود. همه موادش را هم داشت. لبخندی از سر شوق زد و دست به کار شد. چه حس خوبی! کاوه به زور روی صندلی نشست، داروها رmqش را بدجور گرفته بودند. چند لقمه به دهان گذاشت و گفت: «مگه شله‌زرد نمی‌پزی؟ چرا نخود می‌ریزی؟» راضیه همانطور که محتویات قابلمه را به هم می‌زد، با لبخند جواب داد: «نه آش دوغ می‌پزم...» کاوه میان سرفه‌ها با تعجب پرسید: «آش دوغ؟ کی واسه ۲۸ صفر آش دوغ می‌پزه؟» پس شله‌زرد چی شد؟ من هوس شله‌زرد کرده بودم.» راضیه بغضش را خورد. نمی‌خواست کاوه از بی‌پولی‌اش باخبر شود. - آخه امروز همه شله‌زرد می‌پزن؛ گفتم به چیز متفاوت درست کنم... تو صبحانه تو بخور، به کم بخواب، آش که آماده شد می‌پریم امامزاده و زود میام... کاوه راست می‌گفت. روز شله‌زرد بود نه آش! با خودش فکر کرد اگر کسی نذری‌اش را نگیرد، یا دوست نداشته باشد، تمام زحماتش به باد می‌رفت. فکرش را معطوف آش کرد. کمی پیاز داغ و نعنا،

قابلمه آش و ظرف یک بار مصرف برداشت و به هر سختی بود خودش را به حیاط شلیغ امامزاده رساند. به چند رهگذر تعارف کرد. چند نفر با بی‌میلی رد شدند. یکی دو پسر بچه چند ظرف آش گرفتند و رفتند. ظرف‌های زیبایی شله‌زرد دست زائران امامزاده خودنمایی می‌کرد. راضیه، رو به امامزاده چرخاند و زیر لب زمزمه کرد: «آقا شما شاهدی من با دار و ندارم نذری پختم، ازم قبول کن...!» چند لحظه‌ای نگذشت. قامت یک مرد روی سر راضیه و بند و بساطش سایه انداخت. - خواهر ببخشید، شما آش دوغ داشتید؟ راضیه با تعجب سرش را تکان داد. مرد ادامه داد: «خدا خیرتون بده، خانمم مریضه از صبح هوس آش کرده بود، یه ظرف دادی به پسر، خیلی خوشمزه بود، می‌شه به ظرف دیگه از تون بگیرم؟» راضیه با ذوق ظرف دیگری پر کرد و به مرد سپرد. زنی که از آن حوالی می‌گذشت با لبخند ظرف بزرگ شله‌زرد به راضیه تعارف کرد و یک ظرف آش گرفت. بعد با لبخندی از روی قدردانی گفت: «میون این همه شیرینی، آش دوغ خیلی می‌چسبه...» راضیه خندید. حالا دیگر دست پر به خانه بر می‌گشت.

نقیسه محمدی

دبیر گروه جوان

چند پیمانه برنج را توی ظرف ریخت و شست. امروز باید هر طور بود نذر چند ساله‌اش را ادا می‌کرد. سراغ ظرف شکر رفت، کم بود. باید دو کیلو شکر می‌خرید. زعفران هم که نداشت. پیامک بانک را دوباره مرور کرد. فقط صد و هفتاد تومن مانده بود. باید داروهای کاوه را می‌گرفت. این ماه هم حقوقش دیر شده بود و چاره‌ای جز صبر نداشت. نمی‌شد بی گذار به آب زد. اگر امروز پول را خرج می‌کرد و تا هفته دیگر حقوقش را نمی‌دادند، دوره در سان کاوه ناقص می‌ماند. دلش می‌خواست شله‌زرد بپزد و پخش کند. مثل هر سال؛ اما امسال همه چیز به هم ریخته بود. دوباره مریضی کاوه شروع شده بود و دکتر داروها را زیاد کرده بود. دست زیر برنج‌های خیس شده برد. دل‌گرفته، به صدای نوحه تلویزیون گوش سپرد و قفله اشکش را پاک کرد. انگار باید از خیر نذری دادن می‌گذشت. کاوه بیدار شد. زن به بهانه

کتیبه سبز

ای چشمه نور

به مناسبت شهادت رسول اکرم (ص)

بار دگر، یاد تو زد آتش به جانم جا دارد از اندوه این درد گر جای اشک، از دیدگانم، خون چکانم ای سوره عشق ای آیه مهر ای چشمه نور ای اختر تابنده، ای یاد معطر ای برترین و آخرین پیغام آور ای پا نهداد بر بلنداهای افلاک ای همنشین بیتاب بر بستر خاک رفتی ولی ما را به دست غم سپردی ای خوب... ای پاک! در روزهای تیره و شیرنگ «بطحا» در ظلمت کور کور جاهلیت مشعل به کف، درد آشنا، ره می‌گشودی در اوج خشم و کینه دیرین «یثرب» در سینه‌ها بلز محبت می‌فشانندی پاک و مبرا بودی از هر لغزش و عیب سیمای تو آینه ایزد نما بود چشم خدا بین تو هم، چشم خدا بود ای وارث خط شفقگون رسالت دردا... دریغا!

در آمی گویا... از آن روزی که رفتی ما، همچنان در انتظاری تلخ، ماندیم بعد از تو ای محمود احمد، ای محمد (ص) دیگر بلال «الله اکبر» بر نیاورد جبریل از سوی خدا دیگر نیامد خوش روزگاری داشتیم اندر کنارت اما دریغ، آن روزها دیری نپایید رفتی... ولی از یاد ما هرگز نرفتی بعد از تو اشک دیده‌مان هرگز خشکید بعد از تو خاطرهای مان هرگز نیاسود بعد از تو، ای یار ضعیفان، قصه ما غم بود و حرامان بود و درد تازیانه یا کنج زندان، یا اسارت، یا شهادت آزارها و حمله‌های وحشیانه بعد از تو اولاد علی آواره گشتند بر خون سجود آورده و در خون نشستند بعد از تو، ما ماندیم و غوغای سقیفه بعد از تو، ما ماندیم؛ با زهرای مظلوم آن چهره‌ای، کش بارها بوسیده بودی آزرده و سیلی خور دست ستم شد در کوفه محراب علی گردید گلگون صحرا ای سرخ کر بلا رنگین شد از خون لب‌های قرآن خوان و حقوقی حسینت آماج ضربت‌های چوب خیزران گشت یار وفادارت، «ابوذر» چون عاشقان، در غربت تبعید، جان داد «عمار یاسر» کشته گردید فریادهای «مالک اشتر» فرو خفت بیدار همانا بر فراز دار رفتند ای بنده خوب خداوند بعد از تو، ما ماندیم و میراث شهیدان بعد از تو، ما بودیم و خیل سوگواران رفتی تو، ای تندیس اخلاقی و فضائل ای عقل کامل رفتی ولی ما را به دست غم سپردی یادت گرامی باد، ای یاد معطر ای نامت احمد نامت بلند و جاودان باد

جواد محلدی

غیر رسمی

شما پیروز می‌شوید

آقای سیدحسین نصرالله (دبیر کل حزب‌الله لبنان) می‌گفت: یک دفعه به همراه شورای حزب‌الله لبنان محضر مقام معظم رهبری بودیم. اوج سختی و تنگنایی ما بود و خیلی به حزب‌الله سخت می‌گذشت. کنفرانس شرم‌الشیخ هم صورت گرفته بود، همه توطئه‌ها شده بود که حزب‌الله را نابود کنند. موقعی که ما با رهبر معظم جهان اسلام دیدار داشتیم، ایشان به ما امید داد و فرمود: «شما پیروز می‌شوید، این چیزها زیاد مهم نیست.»

سپس اضافه کردند: «من در اداره امور کشور بعضی وقت‌ها حل مسائل برایم دشوار می‌شود و دیگر هیچ راهی پیدا نمی‌شود، به دوستان و اعوان و انصار می‌گویم که آماده شوید به حکمران برویم. راه قم را پیش می‌گیریم و راهی مسجد حکمران می‌شویم، بعد از راز و نیاز با آقا، من احساس می‌کنم همان‌جا دستی از غیب مرا راهنمایی می‌کند و من در آنجا به تصمیمی می‌رسم و مشکل بدین صورت حل می‌شود و همان تصمیم را عملی می‌کنم.»

آیت‌الله کعبی (عضو مجلس خبرگان رهبری)

حسن ختام

نگذار بگویند جا ماند!

حسن نوروزی

نویسنده

دلتنگی گاهی شبیه گندمزار خشکی است که برای شعله گرفتن به یک آتش بند است؛ گاهی هم شبیه سنگینی بغضی است که برای اشک شدن به یک کلمه بند است؛ گاهی هم دلتنگی در قامت یک مسیر ۸۰ کیلومتری است که از یک جاده گرم و داغ می‌گذرد و آتش به دل جاماندگان می‌گذارد.

برای دلتنگی باید یک صورتی را وضع کرد، یک شکل بغضناک و چسبناک که بیخ گلو بچسبد و مشک چشم را سرریز کند. یاد کر بلا برای ما که جا مانده‌ایم، حکایت همان قطره باران است؛ قطره بارانی که هر شب به ظرف سینه‌مان می‌چکد و کاسه اشک‌مان را لبریزی می‌کند.

آقا جانم، یا امام زمان (عج)، بچه که بودیم مهمانی اگر می‌آمد و می‌خواست برود، بغ می‌کردیم و گوشه‌ای می‌خزیدیم و بسا کوچک‌ترین بهانه‌ای گریه می‌کردیم. جا ماندن تلخ‌ترین بهانه گریه است. بزرگ‌تر شده‌ایم؛ اما ماجرا همان ماجراست. ما از قافله‌ای که شما پرچم‌دارش هستید، جا مانده‌ایم. برای ما که به هر دلیلی محتاج‌تریم، دعایی بفرمایید تا در این روزهای باقیمانده به قافله عشق برسیم.

سلامت

پیشگیری از سرماخوردگی

محسن طوافی

کارشناس تغذیه

چند راهکار ساده برای اینکه در پاییز دچار سرماخوردگی نشویم. محیط و دست‌های‌تان را ضد عفونی کنید. حتی اگر شما در معرض ویروس‌های سرماخوردگی نیز قرار نداشته باشید، باز هم امکان سرما خوردن‌تان وجود دارد؛ زیرا تکثیر ویروس سرماخوردگی به سرعت و بی‌وقفه است، اگر چه سرفه و عطسه‌های شخص سرماخورده می‌تواند مهم‌ترین روش برای تکثیر آلودگی ویروس به سایر افراد باشد. از دیگر راه‌های انتشار ویروس‌های سرماخوردگی دست زدن به سطوح آلوده و دیگر تماس‌های افراد است، پس تا می‌توانید سطوح را ضد عفونی کنید. در محیطی که شخص سرما خورده هست، در حد امکان به وسایل دست نزنید. رویکرد عملی‌تری که کارایی بیشتری نیز دارد، شست‌وشوی مرتب دست‌هاست، این کار موارد آلوده‌کننده را پاک می‌کند. واکسن بزنید. مطمئن‌ترین راه برای جلوگیری از ابتلا به ویروس آنفلوآنزا، واکسینه کردن است. البته با پیشگیری و رعایت بهداشت فردی نیز می‌توان تا حدودی از آلوده شدن به ویروس آنفلوآنزا جلوگیری کرد.

سیستم ایمنی را قوی کنید. به تقویت ایمنی با خواب و تفکر مثبت توجه داشته باشید که خواب کافی در شب هنگام می‌تواند شما را در برابر سرماخوردگی و ابتلا به ویروس آنفلوآنزا تقویت کرده و از ابتلا به این ویروس‌ها حفظ کند. شواهد اساسی بین خواب و یک سیستم ایمنی سالم وجود دارد.

دید مثبت داشته باشید. با یک دید مثبت نیز می‌توان سیستم ایمنی را تقویت کرد. افرادی که با دید مثبت دنیا را می‌بینند و به طور کلی از محیط زندگی خود راضی هستند و همچنین پر جنب‌وجوش بودند، می‌توانند مبارزه بهتری با ویروس سرماخوردگی و آنفلوآنزا نسبت به افراد مضطرب و افسرده داشته باشند.

راه نرفته

کسب اجازه

محمد مفیدی

مشاور

با سلام، می‌خواستم بدانم کسب اجازه از همسر چه معنا و مفهوم و شرایطی دارد؟

پرسشگر گرامی! تفاوت زیادی بین تبادل نظر و اجازه خواستن وجود دارد. از نظر اخلاقی و شرعی، شما باید شریک زندگی خود را از کارها و تصمیم‌های‌تان مطلع کنید؛ اما ضرورتی ندارد که همیشه برای همه چیز، از متوقف کردن نمایش فیلم و سر زدن به مادر‌تان تا خرید و خوردن غذا، پوشیدن لباس و کارهایی از این دست اجازه بگیرید، یا او را مطلع کنید؛ مگر اینکه در اینگونه مسائل پیش‌زمینه‌ای وجود داشته باشد که شما را به اجازة گرفتن و مطلع کردن مجاب کند. شما پس از مدتی که از زندگی مشترک‌تان می‌گذرد، از خواسته‌ها و علایق هم باخبر می‌شوید و از رضایت داشتن یا نداشتن هم در برخی مسائل اطلاع دارید و کافی است تا همان‌ها را رعایت کنید. اما اگر همسر‌تان مداوم می‌خواهد کنترل‌تان کند و از هر موضوعی ناراحت می‌شود، باید چارچوب‌های خودتان را در زندگی مشخص کرده و در مورد آن به توافق برسید یا در صورت نیاز به سراغ درمان بروید. گاهی اوقات هم چون خودتان را قبول ندارید، دانمأ در جست‌وجوی تأیید و اجازه همسر‌تان هستید و این یعنی اعتماد به نفس ندارید. تبادل نظر و مشورت بسیار خوب است و در دین ما بر آن تأکید شده است، اما زندگی کردن به میل خودتان نباید آنقدر برای همسر‌تان ناراحت‌کننده باشد، که احساس کنید باید برای آن از او اجازه بگیرید. این به معنای آن است که شما باید سبک زندگی‌تان را بشناسید و در تقویت اشتراکات‌تان بکوشید. چه خوب است اختلافات طبقاتی پیش از ازدواج بررسی و شناخته شود تا بعد از ازدواج به مشکلی بر خورد نکتید. پس خواسته‌ها و علایق‌تان را با هم به اشتراک بگذارید و در مورد چگونگی انتخاب آن با هم مشورت کنید.